

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Az eladósodott Lónyay-pár.

Budapest, július 13.

Kellemetlen iráskák, rideg hangú keresetek érkeznek a magyar bíróságokhoz, amelyekben gróf Lónyay Elemér szerepel, mint elsőrendű és neje, Stefánia főhercegnő, mint másodrangú alperesek. Kőszá mendemondák már régóta forogtak közszájon arról, hogy az előkelő házaspár anyagi helyzete nem a legrózsásabb. Stefánia főhercegnő és gróf Lónyay már régóta egyre fokozódó nehézségek közt tudták előteremteni azt az összeget, ami fejedelmi háztartásukhoz szükséges volt. Ez a szomorú tény jó darabig megmaradt az oroszvári dolgozó szoba titkának, a rosszindulatu keresetlevelek azonban szétvitték a világba a titok hírét. Ma már mindenki tudja, hogy nehéz, sőt gond ütött tanyát az oroszvári kastélyban s hogy ez elől a gond elől hiában keres menekvést az előkelő házaspár, mert az kegyetlen szívóssággal nyomon követi Európátjáró bolyongásukban.

S ez a szomorú szenzáció mély be-

nyomást kelt mindannyiunkban, akik azt hittük, hogy csak a napi élet gyilkos nehézségeivel nehéz harcot vivó szürke, polgári rendnek szokott osztályrésze lenni az effajta gond. A pénz, ez a fantasztikus erejű démon ime felibük kerekedik olyanoknak is, akikről közönséges polgári agygyal azt szokás hinni, hogy mindig napsugaras, vidám mezőkön járnak, ambróziát esznek és nektárt isznak. Itt van előttünk egy szomorú, szőke fejedelmi asszony, aki megriadt szemekkel látja az ellenséges számok egymásra tornyosodását. Valószínű, hogy az ő szemei előtt is fenyegető tánczót járnak ezek a számsorok, amelyek vigasztalan őszinteséggel tárják föl előtte a kikerülhetetlen anyagi romlást.

Abban a légkörben, amelyben ez a szőke hercegasszony fölnövekedett, a szokottnál százszor tragikusabb az ilyen szomorú állapot. Ez a fejedelmi nő valamikor két ország trónjához vezető lépcsők legfelső során állott, ahol milliók legalázatosabb tisztelete környezte. Ebből a magasságból taszította le egy olyan rémes katasztrófa, amelyik még ma is homályos találgatások fátyolába burkolózik a világ előtt. Szédítő zuhanás, hogy egy ilyen asszony neve most ezer koronákat reklamáló kereseteken szerepeljen s hogy valaki, akinek a fejét már-már megérintette a korona, most olyan gondolatokkal vesződjék, hogy milyen

igérettel, milyen kérelemmel bírja halasztásra a csipkét, selymet áruló, avagy készpénzt kölcsönző izmaelitákat?

Sötét tragikum van ebben a sorsban; grandiózus, megnövekedett mása azoknak az apró tragédiáknak, amelyekben egy-egy szerelmes ábrándjaihoz nyakason ragaszkodó polgári leányzó sirja ki vörösrre mind a két szemét. Ez az érzelmes motívum némi lágyságot és meleg tónust visz bele a történetbe, mert a rideg matematikán alapuló anyagi katasztrófát ábrándok összeomlásával, daczos szenvedélyek hajótörésével színezi. Amikor a szíve megszólalt, ez a királyi vérből származó hercegasszony ugyanolyan bizakodó hittel, makacs elszántsággal indult utnak, mint például egy uri igények közt nevedett főispánlány, aki fejébe vette, hogy egy sovány éhkoppon élő tanító felesége lesz. Fáj szegény leánynak, aki előbb-utóbb rájön, hogy a csipkék, luxurióz finomságok közt élő leány nem illő az iskola-házba, ahol — hacsak türhető életet akar — az asszonynak is két tenyérrel kell markolnia munka után. S jaj a ragyogó udvarok pompájához szokott hercegasszonynak azon a napon, amelyiken rájön, hogy királylányhoz egy szerény gróf éppen oly kevéssé illő, mint a méltóságos kisasszonyhoz a szegény tanító.

Ha szívet elhozva a királyi udvarból,

„A becsület.”

Írta: Vértesy Gyula.

(Utánnomád illos.)

I.

Aznap este fejezte be a darabját. „A becsület”-et és ennek a nagy eseménynek az örömére Bencze Pál íróársunk teljesítette a felesége óhaját, aki cigányzenét akart hallgatni.

Nem szívesen tette ugyan, mert ha rajta állt volna, üveg alatt tartotta volna a feleségét és még az utczára sem engedte volna kimenni, annál kevésbbé holmi cigányzenés vendéglőbe, de már megtette a meggondolatlan ígéretet, hát állnia kellett a szavát. Még próbálta ugyan, hogy hátha le tudja beszélni a feleségét, de nem sikerült.

— Inkább veszek neked valami szép dolgot. Csak maradjunk idehaza.

— Nem. Megígérted, hogy megteszed, amit akarok, hát tedd meg.

— Kicsikém, meggondolatlan ígéret volt; afölötti örömben, hogy odairhattam az utolsó lapra: vége, hát elment az eszem.

— Igen — fogja pityergésre a dolgot az asszonyka, — hát az magának olyan iszonyu, ha velem kell jönnie valahová? Hát utálatos vagyok én, akit szégyelnie kell?

Erre már nem lehetett mit felelni, menni kellett.

S az asszonyka, akit két éves házasságuk óta jóformán sehová se vitt az ura, gyermekesen örült ennek az esti kirándulásnak. Ugrált, kacagott, az urát majd megfojtotta az ölelésével, csókjával.

— Édes kis uram, meglásd, olyan pompásan

fogunk mulatni! És nem kell magad miattam szégyelnie. Szép leszek, mert az akarok lenni. Hogy mondják az emberek: Bencze író urnak csinos kis felesége van ám! Hacsak nem néznek a szeretődnek.

— Ugyan, Klárka, — feddi az ura.

— No igen, mert az író uraknak mind csunya feleségük van. Csunya, ostoba és koldus. Ez a három tulajdonságuk szokott lenni. Nem is esoda. Maguk, akik mindég álmodoznak s az egekben kalandoznak, a földön kissé ügyetlenek, tapasztalatlanok, többnyire félszerek . . .

— Mondja mindjárt: hülyék.

— Nem hülyék, de olyanok, mint a hattyúk a parton. Vízben felségesen usznak, de a földön kissé ügyetlenül tipegnek.

— Én is ilyen vagyok?

— Nem, édesem. Ha ilyen lett volna, nem lennék a felesége. Maga ügyesebb, élelmesebb, mint a többi kollégája.

— És talán sajnálja, hogy hozzám jött? — kérdi Bencze, a hirtelen haragu, epés emberek gyors felfortyanásával.

— Azt nem mondtam.

— Hogy maga, a szép, okos, gazdag leány hozzám jött, a csuf, koldus írócskához, akinek tehetsége sincs, mert ha lenne, nem élné felesége vagyonából, hanem a regényei, meg a szindarabjai után dus tantiémeket zsebelne be.

— Ugyan, édes Pali, hogy beszélhet ilyeneket. Keres amennyit tud s boldog vagyok, ha addig, míg elérheti azokat a nagy sikereket, amelyekhez tehetsége révén joga van, ha addig a segítségére lehetek, mert maga az én édes kis uram, akit szeretek, imádok s aki cserébe az én szerelmemért egyre bánt és vádol engem ok nélkül és ostoba féltékenykedésből, mert erre már iga-

zán nem lehet oka, hiszen, ha nem szerettem volna, miért lettem volna a felesége s akit szeret az ember, aki gyöngéd, jó hozzá, amellet hogy lehetne szerelemmel csak nézni is egy más férfira? De persze magának ezt hiába prédikálom. Most is csak az a baja, hogy el kell vinnie. Nos, hát nem kell! Lemondok róla. Maradjunk itthon, veszekedjünk tovább.

A férfi megszegezte magát, odaborult a felesége elé és gyáván, gyámoltalanul kérlelte:

— Ne haragudj rám, bocsáss meg; de lásd, nagyon szeretlek, azért féltelek; nem tudok magának parancsolni s mindig azt hiszem, hogy nem vagyok méltó hozzád, hogy nem érdemellek meg téged s hogy egyszer csak itt fogsz hagyni, mint az angyalok, tündérek itt szokták hagyni a földieket.

— Milyen csacsi is maga, kis poétám! — Kedvesen, mosolyogva mondta, meg is csókolta mellé a poétája arcát, hanem azért ez már nem volt az az epedő, rajongó szerelem, amely annak idején a felkapott, bájos, gazdag Vass Klárikát a Bencze Pál feleségévé tette.

A gyávaság, meg a gyengeség nem imponál az asszonyoknak, még a poétaférieknél sem. Sőt ezeknél a legkevésbbé. Mert a szerelmes asszony szeretné azt testileg is a legtökéletesebbnek látni, aki előtte szellemileg a legtökéletesebb. S a gyenge, emberi vonások az ideálnál kétszeresen fájnak.

S hogy a szép asszony, aki rajongó idealizmusból ment Bencze Pálhoz, már nem szerette őt azzal a régi rajongó hévvel, annak Bencze barátunk maga volt az oka. Gyöngé, féltékeny, örökös panaszokkal és hol néma, hol hangos szemrehányásokkal teli lelkiület: komor, a világtól s a külső élet minden kellemetességétől

Stefánia főhercegasszony levetkőzhetne volna megszokott igényeit — talán minden jó lett volna. A megszokott igények azonban átszűrnek minden érverésünket, minden porusunkat. Nagyon erős egyéniségek talán elbirják a lemondással járó fájdalmat, amelyik mindig elevenbe vágó operáció. De Stefánia nem bírta el. Grófnői sorsban úgy akart élni, mint egy fejedelmi asszony; udvarhölgyekkel, udvarmesterekkel környezte magát s egész udvartartás pazarló fényében járta a világot. Ehhez az életmódhoz kevés volt Lónyay gróf negyedmilió koronás jövedelme, kevés volt a főhercegnő fél millió koronás apanázsa. Ehhez az életmódhoz sok milliós czivillisták keltenek s hogy ezek a czivillisták nem voltak meg, ez lett Stefánia főhercegasszony részvétet gerjesztő, szomorú tragikum.

Budapest, július 13.

A miniszterelnök utazása. Közös forrás nyomán több lap azt jelentette, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap este Karlóczára érkezik. Ezzel szemben illetékes helyről arról értesülünk, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, aki a tegnapi napot dányosi birtokán töltötte, ma reggel a fővárosba érkezett s a pénzügyminisztériumba ment, ahol az egész délelőttön át hivatalos ügyek elintézésével foglalkozott. A miniszterelnök, aki ma este ismét dányosi birtokára utazik és a holnapi napot ott tölti, csütörtök előtt a fővárosból hosszabb időre elutazni nem fog.

A szerb egyházi kongresszus. Karlóczáról jelentik, hogy dr. Günther Antal igazságügyminiszternek a szerb egyházmegyei kongresszus királybiztosává történt kinevezése a szerb nép körében csatlatlan örömet és közmegnyugvást keltett. Megbízható forrásból származó értesülés szerint a kongresszust nem július 21-re, hanem 23-ra, vagy 26-ra hívják egybe.

A pénz rovarai.

Budapest, július 13.

Nincs olyan foglalkozás, melynek margóján gyanus emberek ne settenkednének. Bármilyen művelt és fejlett is legyen valamely társadalom, a marodeurök szinte természetes tartozékként jelentkeznek. Ha nem mentes ettől az emberi működésnek egy ága sem, csuda-e, ha a pénz körül forgolódnak a legtöbben? A pénz oly szédítő gyorsasággal változtat helyet, hogy nem csoda, hogy sokan akarják elfogni röptében.

Ez a jelenség nyers színekben tolokodik most szemünk elé — abból az alkalomból, hogy a budapesti rendőrség erős kézzel megrázta azt a köpüt, ahol a pénz ez apró és nagy rovarai meghuhták magukat. Az első zsbongás elcsittulása után meg lehet állapítani, hogy a pénz e perverz szerelmesei jobbára külföldiek. Nem magyar emberek. A magyar kereskedelmi és pénzügyi tisztesség követeli ennek megállapítását. Kitartó munka és megalkuvást nem ismerő szorgalom árán jutott el a magyar kereskedelem és pénzügy arra a magas polczra, ahol van; meg sem engedhető tehát, hogy néhány külföldi kalandor becstelensége árnyékot vessen rá.

Nem magyarországiak azok az urak, kiknek a torkát most a rendőrség tapogatja; sőt még üzleti rayonjukat sem Magyarországon rendezték be. Sokkal nyugodtabb és tisztességesebb itt a kereskedelmi élet, sem-hogy azok a vakmerő kalandorok boldogulhattak volna benne. Nálunk még a játékos kedv sem oly vad és csapongó, hogy a haramiák építhetnének rája valamit.

Bizonyosság erre, hogy áldozataikat sem nálunk, hanem Németországban szedték össze. Németország különösen alkalmas talaj erre. A német indusztria oly arányokat öltött, hogy sokan már „szétpattanástól” félnek. De, mint rendszeren történni szokott —

majdnem törvénynek lehetne mondani ezt a jelenséget — a kitereltyesedett vállalkozási hóbort nem hogy csillapítaná, de még élesebben sarkantyuzza a spekulációt. Magától értetődik, hogy az óriási ipari és kereskedelmi vállalatok árnyékában a nyereszkedési vágy is elképzelhetetlen módon fokozódott. Berlin utolsó zugutczájának utolsó szatócsa is izgalommal lesi a tőzsde árhullámzásait. A játékos kedv oly körökbe is behatolt, ahol mi azt el sem tudjuk képzelni.

Világos, hogy a budapesti „bankárok” az ilyen tájékon keresték ki alkalmas médiumjaikat. És amint az események bizonyítják, találtak is bőven. Nem lehet eléggé dicsérni Boda Dezsőt és rendőrségét, hogy ennek a Budapestről intézett rablóhadjáratnak oly erélyesen véget vetettek. Ez ismét egyik bizonyítéka annak, hogy jobbak vagyunk hiriünknel s mi magyarok is tulozni szoktunk, ha erkölcsünket bírálgatjuk. Azt lehetne mondani, hogy a budapesti „bankárok” csak ekszpozitúrái voltak a német pénzügyi világ bizonyos fajtájának; semmi közünk sem volt hozzájuk s a legmodernebb rágalmozó sem kezdheti ki miattuk a magyar pénzügyi világot. De a rendőrség ébersége még ezt a külföldről ide plántált fekélyt is kitepte gyökerestül.

Hogy ennek így kellett történnie, nincs rajta sajnálkozni való. Igen alkalmas volt ez az incidens annak demonstrálására, milyen színen van a magyar pénzügy s hogy mennyire képes arra, hogy gyanus elemek bele ne keveredjenek. Sajnos, külföldön még itt-ott megvan arra a tendencia, hogy Magyarországot, mint valami balkáni vagy dél-amerikai államot tekintsék, ahol a kereskedelmi és pénzügyi ügyletek nem szigoruan a törvény keretei között peregnek le. Sőt ebből az alkalomból is el lehetünk rá készülvé, hogy tendenciózus alarm-hireket fognak rólunk terjeszteni. A becsületes embereket azonban nem fogják megtéveszt-

elvonuló természetét s azt az egyhangú, szinte zárdái életet, amelyben éltek, kezdte már unni.

Ime, egy ilyen jelentéktelen dolgot is, hogy este elmenjenek valahová cigányt hallgatni, ilyen jelenetek előznek meg! S a vége, hogy az ura, mint valami koldus, térdenállva kéri, hogy bocsásson meg neki s hogy menjenek el.

Olyan kicsinek, olyan szánalmasan jelentéktelennek tünt fel előtte ebben a pillanatban a férje, hogy mikor karonfogva utnak indultak, úgy érezte, mintha nem az iró, az ideál, a szeretett férj, hanem a jelentéktelen, reá nézve már közönyös kis idegen vezetné őt a nagy tömegben, a villamos ivlámpáktól szinte nappali fényben uszó utcákon át.

Az étterem zsufolásig tele volt s miután üres asztalt nem találtak, indultak kifelé, mikor egyszerre csak a hátuk mögött rászólt valaki Benzére:

— Pali! Pali!

Magas, nyulánk, amellet vállas, kárcsu, villogó, barna szemű férfi sietett utánuk:

— Ne menjetek el; van egy üres asztalom.

— Maga az, Barsy?

— Én, asszonyom, testestől-lelkestől.

— Megérkezett a nagy utjáról?

— Meg. Éppen ma reggel. Gondoltam, hogy ismerősökre fogok találni, hát azért jöttem ide. De hogy magukkal fogok találkozni, azt nem is reméltem. Mi ütött hozzád, Pali, hogy a feleséged emberek közé viszed?

— Hagyja el, nekem sincs nagy kedvem hozzá, — mentegeti az urát az asszonyka, miközben leülnek a Barsy üres asztalához. — De mintha csak ránk számított volna, éppen nekünk való asztal.

— Ha terhükre vagyok, ha tán kettesben akarnának ülni, átengedem egészen . . .

— Dehogy. Örülünk, hogy magával lehetünk. Ugy-e, Pali?

— Hogyne. Annál is inkább, mert nemcsak a jó barátához, de a kritikushoz is lenne kéréssem.

— Helyes! De először mulassunk, azután hivataloskodjunk . . .

S a kedves, szeretetreméltó vig gavallér kedélye ráragadt lassanként a morózus Benzére is; nekimelegedtek mind a hárman s mikor éjfél után hazakészültek, Benzé Pál ur rózsás kedvvel mondta a feleségének:

— Milyen szép is így az élet: kedves feleség, jó barát, cigány! Igazán boldog voltam!

— Látja, ezt máskor is megtehetnénk.

— Meg is tesszük! Gábort pedig mindig elhívjuk magunkkal. És ide is sokszor meghívom, hozzánk. Tudja, ő nagy hatalom, a legbefolyásosabb kritikus, a kedvében kell járni. Meg azután kedves fii is. Vagy magának nem tetszik?

— Nem nagyon! Ugy néha, ritkán, szivesen el vagyok vele, de gyakran nem szeretném látni. Nem az én zsánerem. Elbizakodott, vakmerő, asszonybolondító hibern álló; nem szeretem az éfajta urakat.

— Pedig már csak politikából is szivesnek kell hozzá lenniünk. Megigérte, hogy a darabomat elfogadhatja s amit ő megígér, azt meg is teszi. Holnap eljön meghallgatni a darabot. Felolvasom neki.

— Eljön?

— De ijedten mondja! Talán fél tőle?

— Nem, de nekem nem lesz kellemes, ha idejön.

— Édes, az én kedvemért, a darabom kedvéért legyen jó hozzá. Csak míg dőlőre jutok a darabommal.

Az asszonyka nem felel rá semmit, de mikor vetkőződni kezd s a férje szerelmesen csókolni kezdi a vállát, a nyakát és suttog a fülebe becéző, szerelmes szavakat, szeretné őt eltaszítani maga mellől és eszméletre rázva odakiáltani neki:

— Én megtiltottam neki, hogy ide jöjjön és te idehivod! Hát nem látod, hogy menekülök előle és te hozol össze minket!

— Mennyire is szeretlek, édes kis Klárikám! És milyen boldogok leszünk! Eljön a hírnév, a dicsőség; a darabom előadják. Gábor előadhatja; holnap itt lesz, felolvasom neki a darabomat; de ugy-e jó leszel, ugy-e kedves leszel hozzád.

— Az leszek, de most hagyj aludni. S míg utálattal elhárítja a férje ölelését, egész nyugodtan gondol rá, hogy most már van joga megcsalni is ezt a nyomorult, haszontalan kis emberkét, aki mellett valóságos hős az a másik, aki holnap el fog jönni.

És mikor másnap, míg a férj az írószobába megy a kéziratért s magukra maradnak, a férfi azt mondja:

— Megígértem magának, hogy nem jövök többet ide s meg is tartottam volna, ha belehaltam volna is, de az ura hívott . . .

Hát akkor az asszony megszorította a férfi kezét s odahajolt hozzá, hogy szinte érte az ajka az arcát:

— A tiéd leszek! Én becsületes maradtam volna, de ő nem volt becsületes.

Benzé ur megérkezett a kézirattal:

— Ti vagytok, gyerekek, a közönség, üljetek oda egymás mellé a divánra.

És odaültek, szorosan egymás mellé, az író ur pedig boldogan olvasni kezdte:

— „A becsület”, társadalmi színmű, három felvonásban . . .

hetni. Ezek jól tudják, mit kell Boda Dezső erős kézre valló razzijában látni. Azt, hogy visszaélések mindenütt vannak és, hogy Magyarország nem az az ország, ahol a visszaéléseket lepellel horitják be. Itt bizony üzőbe veszik őket és a „bankár“ uraknak nincs más választásuk, mint hogy vagy tisztességesen keresik meg kenyerüket, vagy — meghalnak.

Ki-ki temperamentuma szerint fog eljárni.

Politikai hangulatok.

I. Utazás a kormánypárt körül.

Emlékezzünk vissza arra az időre, amikor a koalíció feladatait kellett megállapítani s a kormány gondokozóknak sok gondjuk volt tervek készítésével s a végrehajtás módjaira nézve tanácsok adásával. Mennyi tonta folyt és mennyi német betű fogyott a bécsi nagy lapok nyomdáiban. Az országgyűlés helyett akkor is az újsághasábkokon rendeztek vitákat, ott vetették fel az eszméket, ott tárgyaltak felülről, ott végezték ki az élethetetleneket és ott segítettek megerősödni az életképeseknek látszókat. Most, hogy a koalíció az elvállalt feladatokat, a legfontosabbnak — a választói reformnak — kivételével mind megoldotta, mintha ugyanazon jelenségek mutatkoznának, melyeknek a feladatok elvállalásakor tanui voltunk. Megint megkezdődik a német betűfogyasztás és megint felülnek a bécsi lapokban a magyar gondolkodó politikusok iránytűmutató és eszméket megpendítő cikkei. Minálunk a sajtó politikai dolgokban jórészt a parlamenti vakáció megkezdése alkalmából az elmúlt saison végzett munkáiról való beszámolóval és e munka bírálatával volt e napokban elfoglalva, de ellenben a bécsi sajtó előbbre haladt, az már a jövő kilátásairól s e kilátások alkatrészeiről elmélkedik a mi politikusaink előcsatározó és hangulatannulmányozó részvételével.

Tagadhatatlanul igen fontos szempont az a kérdés, hogy a parlamenti magyar pártokat miképpen lehetne tömöríteni a választói reform oly irányu létesítése érdekében, hogy ez a reform megfeleljen a nemzeti állam megerősítését célzó követelményeknek. Tömörítésre szükség van a parlamentben helyet foglaló nemzetiségiek miatt s ama képviselők miatt, akik megbízhatlanok és akikről fel lehet tételezni, hogy a döntő küzdelem idején esetleg a nemzetközi szociálistákkal fognak kezdet. A hárszabályrevízió nem minden, amivel a reform kellő megalkotását biztosítani lehetne. Annak a törekvésnek kell érvényesülnie, hogy az országot a rázkódtatásoktól lehetőleg megkíméljük. Az egész országot át kell hatnia a meggyőződésnek, hogy a reform csak úgy egészséges, csak úgy mozdítható elő az ország fejlődését, ha megfelel az államalapítás fundamentumának s ezt nem gyengíti, de inkább erősíti. Ezek szerint a koalícióban lévő magyar pártok egyetértő elhatározásának és megállapodásának már a választói reform tárgyalása előtt meg kell történnie. Hogy ehhez az eddigi megegyezéstől eltérő más alakulásnak kell esnie a pártok közt, avagy nem: a felől vitakozzanak a politikusok a bécsi lapokban, ez bizony jelenleg mindenekfelett — időelötti. Amikor a pártok megismerkednek a reformmal, akkor nyilatkozni fognak és ha esetleg úgy fordulna a sor, hogy a koalíció mostani szervezetében nem maradhatna fenn, akkor magától értetődőleg el kell következnie a változásnak. Ezért mondottuk, hogy jelenleg csakis a tömörítés oly feltételeiről lehet szó, melyekkel a reform ellenségeivel szembeállha-

tunk, de nem azt, hogy már most okvetlen az új pártalakulást kellene megcsinálni, hogy amire a parlament megint összeül, a koalíció helyén más alakulatot találjon.

Tehát „fiaim, ti csak énekeljétek.“ Meg fogunk szólni még mások is, önkéntesek, léghajó-feltalálók a politikában, kevésbé tájékozottak és sugalmazottak egyaránt. Kinek melyik nagy politikussal van a nyilvánosság előtt tudott összeköttetése, annak a nyilatkozatai és közleményei az illető nagy politikus szerint mérlegeltetnek. És nincs kizárva, hogy a vakáció alatt sokkal érdekesebb fejtegetéseket olvashatunk, mint a minőket a parlamentben hallhatnánk. De ismételjük, hogy magának a kérdésnek az eldöntéséről most nem lehet szó, most ez — ha a választói reform érdeke szolgál zsinórmértékül — korai

Annyi azonban már most is világos, hogy tisztázni kell a fogalmakat, hogy valjon pártok egyesüléséről kell-e beszélni, avagy új pártalakulásról. Kellő körültekintéssel körülbelül már most meg lehet állapítani, hogy ha a megoldandó feladatok későbbi időre is vonatkoznak, akkor nem a pártok egyesülésének van helye, hanem új pártalakulásnak.

A választói reformot talán még meg lehet csinálni aképpen, ha a pártok a reform megoldására egyesülnek, de ha későbbiekre kell programot csinálni s a pártoknak az új választásokon való magatartását kell megszabni, akkor csakis új pártalakulás mellett lehet felvenni a harcot. Akkor bizony egységes kormánypártra lesz szükség. Akkor programot kell alkotni s e program részére majd az országban többséget szerezni. Amint továbbá látniuk, felmerül az a kérdés, hogy a katonai reformot véglegesen elintézzék. Erre aztán ugyancsak elsőrangú szükség lesz egységes kormánypártra. Mindenesetre a jövő helyzetre a legfontosabb döntő körülmény lesz, ha a katonai kérdéseket idejekorán befejezik és ha ezekkel többé nem kell bajlódni. Így gondoskodhatik állandóságról az a kormány, amelyik e kérdések megoldásához többséget tud szerezni. Alkotható-e ilyen többség a mostan fennálló pártokból? E kérdésre is csak akkor következhetik felelet, amikor a megoldási módokat meg lehet ismertetni. Ugy látniuk, a függetlenségi párt jelenlegi tagjai közül megfelelő kvantum kerülne az új alakuláshoz, ha a megoldási terv olyan lehetne, amelyet Kossuth Ferencz akceptálna. Tulajdonképpen itt lenne a koalíció hallgatóságos, de legfontosabb feladata, kiküszöbölni az ellentéteket, melyek az uralkodó és a nemzet között a katonai kérdések miatt keletkeztek. Az önálló vámterület és a nemzeti bank kérdésében aztán könnyebben lehetne megegyezni. És mert az önálló vámterület csak 1917-ben lesz aktuális, ezt esetleg nyitva hagyhatják.

Mindezeket csak azért említettük fel, hogy rávilágítsunk az utakra, melyeken politikusaink járnak fognak az egységes kormánypárt körüli nyári utazásokban. Lesz bőven elég idejük hozzá, akármennyi mállhat vigyének is magukkal. Öszig egynéhányszor meg is pihenhetnek és ismét utra kelhetnek. A fődolog az, hogy aki a bécsi lapokat szereti, annak lesz mit olvasnia a nyáron.

* * *

II. Cseréparabok.

Egyik „beavatott“ azt hirdette, hogy Wekerle vasárnap Karlócára ment, a másik Bécsbe utaztatta a miniszterelnököt. Amíg aztán a beavatottak a maguk igazsága felől vitakoztak, az alatt a miniszterelnök fogta magát és visszakerkezett Budapestre — Dánosról

S a miniszterelnök nagyon csodálkozott a tájékoztatatlanságon. Rámutatott a nyakkendőjére, egy világosszürke, kék-pettyes, nagy csokorra kötött nyakkendőre.

— Az urak tudhatnák, — mondta, — hogy amikor ilyen szabadságos nyakkendőt veszek fel, akkor Dánosra megyek.

— Éppen azért, — felelte Wekerle egyik intimusa, — mert a kegyelmes ur viszont tudja, hogy mi e nyakkendő szerint igazodunk, azt gondoltuk, hogy „tehát“ nem Dánosra megy, exczellenziád.

— De most már meggyőződhetek, hogy a nyakkendő helyes tájékoztató volt, — szölte Wekerle, — ezennel tehát tudatom önökkel, hogy ma este ismét elutazom és ismét a dánosi szabadságos nyakkendő lesz rajtam.

Tehát a „beavatottak“ megint találgatni fogják, hogy hová utazott a miniszterelnök

A horvát bánnt körútjában szívesen fogadták Czirkveniczán, így szólnak a jelentések. sőt Csilléry Sándor földbirtokos nagy díszbédet rendezett a tiszteletére, de Noviban ellenséges tüntetést rendeztek az automobilja ellen, eltorlaszolták az utját, sőt sodronyakadályt is csináltak. A torlaszokat és a sodronyokat a bán emberei elvitték az utból és az automobil tovább haladt.

Már most aztán tessék kombinálni felőle, hogy miből lehet inkább eligazodni: a fogadtatás szíves volt-e, minthogy rendeztek egy nagy bankettet, avagy ellenséges volt, mivel az automobil elé torlaszokat tettek.

Ugy is lehet okoskodni, hogy sok bankett elfogyott már olyan, mely után később következett a fekete leves. Valaminthogy, ha Noviban torlaszokat raknak az automobil elé, ebből esetleg csak annyi következik, hogy a civilizálatlan vidéken nem szeretik az automobil.

Sőt jó, hogy a bán automobilal ment és nem gyalog, mert ebben az esetben nem maradt volna fenn semmi találgatni való afelől, hogy mit nem szeretnek Noviban.

Budapest, július 13.

A fuzió, az önálló bank és az önálló vámterület. Weisz Julián orsz. képviselő, az alkotmánypárt kiváló tagja, a Zeitz vasárnapi számában figyelemre méltó cikket írt a fuzióról, az önálló bankról és az önálló vámterületről. Weisz Julián fejtegetéseit azzal vezeti be, hogy egy egységes kormánypárt alakítására szükség van s hogy a fuzió elvi akadályait már sikerült megszüntetni és csak a fuzió következtében kialakult politikai párt fogja rendezni a választói jogot és a katonai kérdéseket. Az önálló vámterületre vonatkozó fejtegetések során arra a következtetésre jut, hogy 1917-ben az európai államok vámpolitikája fogja eldönteni, fel kell-e állítani Magyarországnak és Ausztria között a vámsorompókat. Magyarországnak kétségtelen az a joga, hogy 1917-ben felállíthassa a vámsorompókat, de Weisz Julián vitatja, hogy nem annak az első parlamentnek lesz ez a feladata, amely a választói jog reformja alapján 1910-ben összeül s amelynek mandátuma 1915-ön túl nem terjed, hanem a rákövetkezőnek, tehát annak, amelyet kilencz év múlva fognak választani. Nem volna tehát helyes dolog annak a parlamentnek már most megkötni a kezét, amely csak kilencz év múlva fog összeülni. Más elbírálás alá esik — mondja fejtegetése további során a cikkíró — az önálló bank kérdése. Ezt a jelenben ülésező parlamentnek kell elintéznie és pedig minél előbb, mert az OMB. sem toltathatja ki messze időre annak a határozatnak provokálását, amely a bankszabadság megújítását vagy megszüntetését jelenti. Mielőtt ebben a kérdésben döntés történnék, be kell várni az OMB. javaslatait. Lehetséges, de nem valószínű, hogy ezeket a javaslatokat figyelemre lehet méltatni, de lehetséges az is, hogy ezeket a javaslatokat minden komoly politikus elutasítja. Annyi már most is bizonyos, hogy a kiegyezés alapján álló politikai pártok nem esküsznek a közös jegybank dogmájára, sem Deák, sem Andrássy Gyula nem tekintették elengedhetlen szükségnek a közös bankot, Lónyay tervei is ennek ellenkezőjét akarták bizonyítani s Széll Kálmán, a kiegyezés egyik legrendíthetlenebb híve, pénzügyminiszter korában maga is kartel-bankok segítségével akarta megoldani a nehéz problémát. Az

ugynevezett 67-es politikusok sorában is vannak az önálló banknak hívei s a cikk írója azzal végzi érdekes fejtegetéseit, hogy a bank ügyének elbírálásával a gazdasági szempontokat kell figyelembe venni s csak akkor lesz lehetséges minden irányban megegyezésre jutni, ha tisztán a gazdasági szempontokat veszik figyelembe s politikát nem vegyítnek a bankügybe. És ha a bankkérdésnek a gazdasági szempontok által körülhatárolt megoldása biztosítva van, akkor meglesz a fúzió s ezzel együtt a választói jog és a katonai kérdések reformja.

Supló Ferenc beszámolója. Supló Ferenc orsz. képviselő tegnap tartotta meg Delniczn beszámoló beszédét nagyszámu választóközönség jelenlétében. Beszámolójában vázolta a politikai helyzetet és élesen bírálta azt az eljárást, melyet a magyar kormány Horvátországgal és a horvát néppel szemben követ, hogy erőszakkal abszolutista módon és egyoldaluan álláspontját Horvátországban érvényre juttassa. Az általános választói jog a magyar nép parlamenti képviseletét arra a mértékre fogja szorítani, mely etnográfiai erejének és számának meg is felel, de épp ezen olv fogja a horvát népek megnyitni az igazság ajtaját. A horvát-szerb koalíció a magyar koalícióval szemben előnyben van azért is, hogy bátran hivatkozhatik a népre, mert a koalíció inkább lemondott a kormányról és a legerősebb küzdelembe bocsátkozott, semhogy a nemzeti jogokból bármit is feláldozott volna. Ami báró Rauch kormányát illeti, ez olyan, hogy a nemzeti diadal érdekében csak kívánatos lenne, hogy mennél tovább megmaradjon. Ez a kormány nem képes a konfliktust megoldani, mert csak azokat kompromittálja, kik e kormányt Horvátország nyakára küldték. Ami a parlamenti viszonyokat a közös országgyűlésen illeti, a házszabályok módosításával lehetetlenné tették a horvátoknak minden sikeres akcióit a horvát jogok további kijátszása ellen. Azért már most is azzal a kérdéssel kell foglalkozni, hogy a horvát országgyűlés ne küldje el többé képviselőit a közös országgyűlésbe. Ez azonban nem történhetik meg olyképpen, hogy a mostani képviselők tegyék le a mandátumot, mert akkor még mindig marad öt-hat, akik vonakodnának ezt megtenni, ez csak akkor lesz keresztülvihető, ha lehetséges lesz, hogy egyetlen horvátországi képviselő sem maradjon a közös országgyűlésen és ha a horvát országgyűlés ebben az értelemben mondja ki a határozatát. Azonban már most is elérkezett a pillanat, melyben a politikai köröknek ezzel a kérdéssel foglalkozniuk kell. Ez a konfliktust egész új alapra fektetné, mely alap alkalmas volna arra, hogy közjogi viszonyainkat teljesen revidéáljuk. Szóló meg van győződve arról, hogy az egész horvát nép, tekintet nélkül az áldozatokra, ez alapot a legnagyobb lelkesedéssel a magáénak fogja elismerni.

A királyhalmeczi mandátum. A Mecner Béla főrendiházi tagja történet kinevezése folytán megíredezett királyhalmeczi kerületben — mint Sátoraljaihelyről írják — a függetlenségi polgárok báró Sennyei Miklósnak ajánlják fel a mandátumot.

EGYHÁZAK.

— (Egyházmegyei közgyűlés.) A budapesti ág. hitv. evangélikus egyházmegye tegnap Fabiny Gyula nyugalmazott miniszteri tanácsos, felügyelő és Kaczián János esperes együttes elnöklésével rendes közgyűlést tartott. A napirend előtt Kaczián János esperes kegyeletos szavakban emlékezett meg Fabiny Teofil volt bányakerületi és budapesti egyházmegyei felügyelő elhunytáról. Emlékét és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták. Ezután Kaczián felolvasta a lefolyt évről szóló terjedelmes jelentését, amelyet a számadásokkal és költségvetéssel egyetemben jóváhagytak. Sommer Gyula váci lelkész az egyházi tisztviselők jogairól és kötelességeiről szóló szabályrendelet tervezetét ismertette, amelyet a közgyűlés — több módosítással — magáévá tett. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés a lelkész- és tanítványválasztás szabályozásáról szóló tervezetet is. A kerületi közgyűlésre megbízó-levéllel Sommer Gyula lelkészt és dr. Bókay Árpád egyházfelügyelőt küldték ki. A számvéviszék elnökévé Morhács Márton lelkészt, a törvényszék tagjává Broschko Gusztáv lelkészt és az iskola-bizottság tagjává Máték Károly lelkészt választották meg. Az egyházmegyei közgyűlést az egyházmegyei gyámintézet közgyűlése követte, amelyen Famlér Gusztáv Adolf lelkészt választották meg kerületi gyámintézeti elnökké.

— (Egyházművészeti kiállítás.) A Magyar Iparművészeti Társaság ez év szeptember havában egyházművészeti kiállítást rendez a Műcsarnokban. A kiállítás csak a keresztény egyházművészetet öleli fel; más felekezet egyházi művészete nem vesz részt. tekintettel arra, hogy a kiállítás az országos katolikus nagygyűlés idejére esik, ehhez fűződik elsősorban művészeti és gazdasági érdeke és hogy védője Magyarország hercegprímása. Az építészeti művek beadásának határideje augusztus 20-ika.

Tüntetés a bán ellen.

— A félbeszakított körút. —

Budapest, július 13.

Báró Rauch Pál horvát bán a tengeremléken folytatott körútját a lakosság ellenséges magatartása miatt félbeszakította. A dalmáciai Kninből, ahol a minap a fellázított utcái tömeg tüntetett elene, visszatérve utiában még súlyosabb inzultus érte. Noviban és Czirkveniczában a lakosság valóságos ostromot intézett a bán automobilja ellen és a bán alig tudott menekülni a záptojás és rothadt gyümölcs-zápor elől.

A támadásokról tudósításunk a következő:

A tengeremlékről visszatérve báró Rauch tegnap, vasárnap délelőtt Noviba ért, melynek lakossága tüntetésre készen várta a bán megérkezését. Dél felé járt az idő, mikor az országuton nagy porfelhő jelezte a bán automobiljának közeledését. A tömeg ekkor éktelen lármában tört ki:

— „Abeczug Rauch!“, „Le a disznóval!“, „Le a magyarokkal!“ és „Veszzenek a magyarok!“ kiáltások röpködtek a levegőben s a fülsiketítő lármába éles fütyök vegyültek s egy szempillantás alatt záptojás, rothadt gyümölcs s egyéb piszok özönével hullott az automobilra a bán és kísérei felé.

Rauch bán az inzultusra sápadtan ült helyén és amikor a felizgatott lakosság hatalmas botokkal rohant az automobil felé, előrántotta revolverét. Ettől a fenyegetéstől a támadók megszepepengtek s végre a soffőr utat ért és az automobil tovább száguldott a felizgatott tömeg elől. Az automobil, a bánnak és kíséretének ruhája tele volt piszokkal és mindenféle szennyes anyaggal.

A Czirkvenicza felé vezető országúton könnyen végzetessé válható merényletet készítettek a bán ellen. Az ut mentén a táviró- és telefonpóznákat ledöntötték, a drótot keresztülhúzták az uton s így akarták az automobil feltartóztatni. Szerencsére a drót kissé magasra volt kifeszítve s így csak a soffőr homlokát surolta, amelyen véres sebet ejtett, ám ha a drótot lejjebb feszítik ki, az utasoknak könnyen a nyakát szeghetné volna le. Czirkvenicza előtt az országúton szintén nagyobb csoport verődött össze, amely tüntetett Rauch bán ellen. A bán, hogy inzultusnak ne tegye ki magát, automobiljával a felső utra tért át és ezen haladt. A tömeg azonban utána vetette magát s a bán durva szidalmakkal illette, követ dobált a kocsi után; a záptojásra hulló kö azonban semmi kárt nem okozott. Az automobil végre a Terapia-szállóhoz érkezett, a bán és kísérete itt leszállt és mindenekelőtt a szennytől tisztította meg ruháját. Déli egy órakor a Terapia-szállóban közös ebéd volt, amelyen megjelentek a fürdővendégek, a czirkveniczai kerületi előjáró, a hatóságok, a révhivatal vezetői és többen a város intelligenciájából. Ebéd alatt a bán pohárköszöntőt mondott, amelyben köszönetét fejezte ki az ünneplésért. Utalva azokra a támadásokra, amelyek az imént érték, előbb magyar, majd horvát nyelvű beszédében kijelentette, hogy minden demonstráció és inzultus ellenére is tovább halad politikai útján s kötelességét minden utcai terrorizmus ellenére is teljesíteni fogja.

A bán utasította a czirkveniczai kerületi előjárót, hogy szigorú vizsgálatot rendeljen el a támadás előkészítői és végrehajtói s azok ellen az izgatók ellen, akiknek részük van a gyalázatos merényletben.

— Ha nem elég az itteni csendőrség — ugymond a bán — hogy fékentartsa a garázdálkodókat, egész század, ha kell, két század csendőrséget rendelék ide.

Már intézkedés is történt, hogy a novii és czirkveniczai csendőrség Susákról erősítést kapjon. Tegnap este már két kocsival ki is mentek a csendőrök a zavargók fékentartására.

A bán este Portoréba ment, ahova baj nélkül érkezett meg s a Liburnia-szállóba szállt, ahol az éjjelt is töltötte. Vele volt Ehrenhöfer miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium osztályának feje, Macsvánszky zágrábi pénzügyigazgató, Stanoszaviljevics, a bán kormány műszaki tanácsosa.

A bán a hajóssztrájk miatt a Peccatore nevű

vontatóhajón tette meg az utat Czirkveniczából Portoréba.

A novii és czirkveniczai zavargók közül eddig már nyolc zatletartóztattak. A vizsgálat folyik. A bán ért inzultus előkészítésével Supló Ferencet és Mazuranics Jánost, a novii kerület képviselőjét vádolják.

Zágrábból jelentik félhivatalosan, hogy jól értesült forrásból származó információk szerint báró Rauch Pál bán, aki ma tért vissza Zágrábra likai utazásából, felháborította, hogy a dalmáciai hatóságok semmit sem tettek a Kninben ellene intézett kihágások megakadályozására. Az itteni kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy az illető dalmát hatóságok megbocsáthatlan hanyagságukkal kompromittálták a bán méltóságát és Magyarország tekintélyét. Nem fér kétség hozzá, hogy az illető hatóságokat felelősségre fogják vonni.

A forradalom napja Teheránban

— A cenzura megkerülésével. —

Teherán forradalmi napjáról csak szüicszavu táviratok számoltak be, mert a sah szigoruan megecenzurázott minden tudósítást. Pedig a teheráni forradalomnak ez a véres napja nem szüikölködik érdekes epizódokban.

Egész Teherán talpon volt, amikor junius 23-án megjelent egy erős kozák-csapat a parlament előtt, melyet fegyveres naczionalisták őriztek. A kozák-csapat rögtön megszállta a „Medschlis“ kijáratát, ami arra indította Seyed Abdallah-t, a parlament legtekintélyesebb tagját, hogy magához kérte a kozák-csapat parancsnokát. Ez kijelentette, hogy parancsot kapott a naczionalista-párt néhány vezérének elfogatására és a gyülekezők szétzavarására, de amellet kiméletesen kell bánni a néppel. Arra az esetre, ha a parlament megtagadná a forradalmárok kiadatását, újabb parancsra vár. Alig terjedt el ez a hír az endjumenek között, felmentek a háztetökre s onnan gunyolják a katonákat. A katonák erre vaktöltéssel ösztözet adtak, mire az izgalom tetőpontjára hágott. Többen lekiáltottok a katonákra, hogy távozzanak, mert különben löni fognak. Erre a parancsnok éles tötéssel a levegőbe lövetett, véletlenül azonban egy golyó a Mozafferik-klubhelyiségbe tévedt és megölt egy endjument. Ez jeladás volt az endjumeneknek, kik az összes háztetökről golyózápport bocsátottak a kozákokra. Miután az első lövésekre a kozákok husz halottat és ugyanannyi sebesültet veszettek, elvágattak a térről. E hirre a sah összes katonaságát, tüzésérgel együtt a városba rendelte. A felvonulás elég rendben történt, mert a lakosság nagyobb része nyugodt maradt és házaik küszöbéből kíváncsian nézték a fejleményeket. A kasovini kapu előtt felállt az első üteg, mely az egész Bagesah-utat uralta. A többi csapat a parlament elé vonult, ahol a Maxim-ütegek rögtön megkezdték a tüzelést.

A tüzéségi támadásnak megvolt rögtön az eredménye, amennyiben az endjumenek egy része hanyatt-homlok menekült. Csak a Mozafferik-klub tetejét megszálló csapat védekezett hősiesszen. Egy ütegnak majdnem összes legénységét lelőtték. De aztán menekülniök kellett, de csak egy részének sikerült, a többi fogságba került. Néhány eltévedt gránát a moseet találta. A felkelők azt állítják, hogy ezt az üteget oroszok kezelték, mert perzsa ember sohsem lött volna a moséra.

A Mozafferik-klub szétrombolása után az összes ütegek a különböző klub-épületek felé fordultak, s rövid idő alatt rommá lötték. A parlament külső része keveset szenvedett a tüzeléstől. De belső részét teljesen elpusztították később a katonák. Ugyanez a sors érte az épen maradt házakat, melyeket a katonák rövid idő

alatt kifosztottak. Egyik úteg a másik után vágatott el, értékes szőnyegekkel és egyéb drágaságokkal megrakodva. Mikor aztán a katonaság elvonult, a csöcselék rohant rá az oltalmatlanul maradt házakra s amit a katonák meghagytak, mindent elraboltak.

Ezalatt a Bagesah-uton hosszú menetben vitték a foglyokat, kik közt több főpap volt, ezenkívül számos képviselő, köztük Seyed Abdalah és Seyed Mehemed. Az összes foglyok keze-lába erősen meg volt lánczolva.

Este felé már az egész város nyugodt volt, csak egyik-másik ház előtt jajveszékelték az asszonyok, kiket a sah katonái rövid idő alatt koldusbotra juttattak.

Igy végződött a teheráni forradalmi nap, melynél kegyetlenebbet aligha tud felmutatni a történelem...

KÜLFÖLD.

Izvolski a királynál. Bécsi diplomáciai körökben az a hír van elterjedve, hogy Izvolski orosz külügyminisztert bécsi tartózkodása alatt — a külügyminiszter látogatását szeptember vége felé tervezik — a király külön kihallgatáson fogja fogadni. A kihallgatáson Izvolski a csár kézirátát adja át az uralkodónak.

A német császár levele a czárhoz. „Nowoje Wremja” biztos forrásból vett értesülés alapján azt írja, hogy Jacobi tábornok néhány nappal ezelőtt kézbesítette át a czárnak II. Vilmos császár levelét. A levél állítólag fontos politikai dolgokat tartalmazott. Nem tudják, hogy vajon a levélben érintve volt-e egy, a balti vizeken történendő találkozásnak kérdése.

Prade német nemzetiségi miniszter lemondása. A Reichenberger Volkszeitung jelenti, hogy Prade német nemzetiségi miniszter, ki tegnap karlsbadi fürdőkurája befejezése után visszatért Bécsbe, benyújtotta lemondását és sürgős elbocsátását kérte. Lemondását — hir szerint — a király egyelőre nem fogadta el, úgy, hogy őszig Prade feltétlenül hivatalában marad. Utódiaként Pachert és dr. Pergeltet említi.

Szláv értekezlet Prágában. A szláv értekezletet ma délben nyitották meg az alstadtli városháza nagy üléstermében. Képviselve vannak csehek, lengyelek, ó-ruthének, szlovének, horvátok, oroszok, szerbek és bolgárok. A polgármester üdvözlő beszéde után dr. Kramars cseh nyelven üdvözölte a megjelenteket és kifejtette, hogy a szláv népeknek tömörülniök kell, hogy együtt dolgozhassanak kulturális és gazdasági fejlődésükön, aminek az egyenlő jogok alapján kell történnie. Megemlékezik főleg azokról, akik szívesen jelentek volna meg, de ezt nem teheték. Ezek a posoni lengyel testvérek (Viharos helyeslés) és a magyarországi tótok és szerbek (Viharos helyeslés), akiket az egész szlávság benső együttérzéséről biztosít. (Helyeslés.) Üdvözlését az összes szláv nyelveken ismétli és cseh nyelven azzal fejezi be beszédét, hogy a szlávok nem akarnak trónokat dönteni és államokat megsemmisíteni, csak közösen akarnak dolgozni és e közös munkát szükségessé teszi az a közös veszély, mely az összes szláv népeket fenyegeti. (Élénk helyeslés.) Az oroszok nevében gróf Kraszovszki és Maklakov szóltak. Két órakos közös ebéd volt. Délután a résztvevők megtekintették a kiállítását. Este nyolcz órakor a vendégek tiszteletére roué volt a Zsófi-szigeten.

A megnyitó-ülésen külföldiek közül gróf Kraszovszki, az orosz delegáció elnöke szólt, aki kijelentette, hogy Oroszországot semmi sem fogja arra bírni, hogy más szláv népek ellen lépjen fel. Maklakow dumaképviselő a mai gyűlést a kulturtörténet szempontjából nagyfontosságúnak tartja. Ginowski, a дума lengyel pártjának elnöke az orosz-lengyel közeledést reméli. Gerzic kifejti, hogy a szerbek delegátusai megjelentek, hogy az együttes munkában résztvegyenek. Beszéltek még Boblzew bolgár, Trezic-Pavicic horvát, aki a szlávok civilizatorius törekvéseiről szólt és Hribar laibachi, aki a szlovének

nevében beszédében az összességért való munkálkodás szükségét hangoztatta.

A szerb válság. A régóta huzódó szerb kormányválság még mindig nem intéződött el. Már biztosra vették, hogy kinevezik a Velimirovics-kormányt. A kompromisszum az egyes pártok között létre is jött, de annak aláírása előtt a tárgyalás váratlanul megszakadt. Az ellentéteket állítólag tervszerűen Pasic és társai idézték elő, hogy a megállapodás meghiusuljon, mert ha a koalíciós kormány valóban átvenné a kormányt, Pasic csoportja elvesztené teljes befolyását. Arról is beszélnek, hogy lemondásra bírják Péter királyt, de a hirnek illetékes körökben nem adnak hitelt. A kompromisszum-tárgyalások újabb megfeneklése következtében Velimirovics lemondott a kormányalakításra vonatkozó mandátumáról. Az ó-radikálisok nevében Pasic azt ajánlotta a királynak, hogy az új kormány megalakításával bizza meg az ellenzékét. A király megbizta Sztjojanovics Ljuba radikális pártvezért, aki a kormányalakításra vonatkozó megbízást azzal a megokolással utasította vissza, hogy az ellenzék az augusztus 14-én elkövetkezendő ex-lex állapot felelősségét nem vállalhatja magára. Sztjojanovics azt ajánlotta a királynak, oldja meg a válságot olyképpen, hogy bizza a kormányt a pártokon kívül álló Vuicsra, Miloszavlyevicsra, avagy Milovanovicsra, akik az összes politikai pártokkal egyetértve, elintézhették a költségvetést az apanázs nélkül és a monarchiával kötendő kereskedelmi szerződést és azután keresztülvihetnék az új választásokat. A király erre az ó-radikális Miloszavlyevicset bizta meg a kormányalakítással. Egy ma érkezett belgrádi távirat szerint Miloszavlyevics nem fogadta el a kabinetalakítás iránti megbízást. Erre a király Milovanovics ó-radikalist bizta meg ezzel a misszióval. Milovanovics azonnal tárgyalást kezdett a politikai pártokkal, hogy megnyerje azok hozzájárulását a költségvetés és az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződés elintézéséhez, valamint az új választások kitűzéséhez.

Késő éjjel jelenti Belgrádból, hogy Milovanovics elfogadta a megbízást és a következő programmal kíván kormányt alakítani:

A költségvetés megszavazása, az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés letárgyalása, azután következnék a szkupstina feloszlása és az új választások kiírása. Dél előtt Milovanovics az új-radikálisokkal, a nacionalistákkal és a haladópartiakkal tárgyalt. Az a terve, hogy a mérsékelt ó-radikálisok fiatalabb tagjaiból alakítja meg a kormányt, de ez idő szerint nagyon is kétséges, hogy sikerülni fog-e neki megoldani a válságot.

Az új török fölkelés. Szalonikiból folytonosan újabb hírek érkeznek az új-török felkelésre vonatkozólag. Az izgatottság folyton nő s attól tartanak, hogy a legközelebbi lázadás színhelye Szaloniki lesz. Monasztirban a statáriumot hirdette ki a kormány s az ottani garnizon összes tisztjeit tegnap este Szalonikibe helyezte át. Anatóliában pedig mobilizál a katonai kormány. Harminczkét redif-ezredet fognak rövidesen Ázsiából Macedóniába vezényelni. Az új-törökök pártja most már nyíltan az árulók, a Yildiz kémei ellen fordul. Kavallán az új-törökök egy rendőrtisztet, aki körülöttük felsőbb megbízás folytán kémiszolgálatot teljesített, agyonlöttek. A mohamedán lakosság nagy része az új-törökökkel szimpatizál s ha kenyértörésre kerül a dolog, több mint bizonyos, hogy a felkelők pártjára fog állani. Osman basa, a második hadtest parancsnoka parancsot kapott, hogy menjen az ifju-törökök leküzdésére különvonaton azonnal Monasztirba. Osman basa a meggyilkolt Semszi basát helyettesíti.

A szalonikii 14. tüzérezred tábori lelkészét tegnap, midőn a vasúthoz akart menni, hogy Konstantinápolyba utazzék, a mostani mozgalomról való véleményének előterjesztése végett, életveszélyesen megsebesítették. A merénylő elmenekült. Valószínűleg ezen a merényleten alapulnak azok a teljesen valótlan hírek, amelyek szerint Hilmi basa ellen követek el merényletet. A konstantinápolyi követséghez érkezett monasztiri konzuli távirat jelenti, hogy mintegy 20 tiszt megszökött Monasztirból, hogy csatlakozzék a reznai szökevényekhez. Hir szerint memorandumot küldtek a válnak, amelyben tanácsolják neki, hogy ne üldözzék őket, mert különben véron-

tás keletkezne. Hirlik, hogy a reznai szökevények Ochrida felé vonultak és a keresztényeket is fellázítani akarják a jelenlegi regime ellen. A nagykövetségekhez tegnap érkezett monasztiri másik konzuli sürgöny azt adja hírül, hogy újabb fordulatokról nem érkezett jelentés. Csupán arról érkezik hir, hogy az ochridai lakosság igen izgatott. A váli arról biztosít, hogy a mozgalom nemsokára el lesz nyomva. A porta nagyköveteihez intézendő körlevelet készít elő, amelyben a monasztiri vilajetben történekről közölni fogja, hogy az erre vonatkozó hírek igen tulzottak.

A londoni török követség a monasztiri esetről a következőket közli: Miazill őrnagy, ki a monasztiri helyőrséghez tartozott, nyolczvan emberrel megszökött. Minthogy attól tartottak, hogy meg fogja támadni a lakosságot, Semszi basát megbizták, hogy vegye üldözőbe és fogja el a szökevényeket. Semszi basát tudvalevőleg Monasztirban, mint ahogy sejtik, Miazill egyik hive agyonlötötte. További incidensekre azonban nem került a sor és az egész esetnek nincs meg az a jelentősége, melyet neki a lapok tulajdonítottak. Nem igaz, hogy a történekr a nyugalom és rend fentartását veszélyeztetik. A többi katonák és tisztek a szultánhoz hívek maradtak.

Szalonikiból jelenti, hogy a Szalonikiból Konstantinápoly felé utban lévő Sidion nevű francia gőzösön tegnap Saddik Fazil basa hadosztályi tábornokot egy török tiszt megölte. A gőzös ma érkezett a Dardanellákba. A porta követelni fogja a gyilkos kiadatását.

Újabb jelentések szerint Sadik Fazil basa hadosztálytábornokot nem megölték, hanem csupán megsebesítették. A merénylő valószínűleg egy albán.

A perzsi forradalom. Tegnap Teheránba érkeztek a sah pártjának ama vezérei, akiket a decemberi zavargások idején a parlament követelésére a sah súlyos börtönbüntetésre ítelt. A nép lelkesen fogadta a visszatérő száműzötteket és a sah nyaralóhelyére kísérte nagy diadalmenethen. Ott ünnepiesen fogadták és a sah megvendégelte őket. Délután a sah megengedte, hogy visszatérjenek családtagjaikhoz. A sah parancsára tegnap a teheráni tüzérség katonáinak kifizették évek óta hátralékos zsoldjaikat. Rissin Khán tegnap bombázni kezdte Tebrisben a lázadók hadállásait. A forradalmárok táviratilag kérték a sahtól amnesztiát.

Pétervárról jelenti, hogy Tebrisben proklamációkat osztogatnak és a falakra ragasztanak, amelyeken vádolják az orosz főkonzult, hogy kétszínű játékot űz és megfenyegetik arra az esetre, ha ezután is beavatkozik Perzsia belügyeibe. Tebriszből jelenti újabban, hogy több forradalmár ma a volt endjumen-palotára vörös lobogót tűzött ki. Délben Rakhin khán ezer lovassal bevonult a városba és bejárta a Hiaban nevű városrészt, de nem találkozott ellentállásra a bennszülöttek részéről, akik fegyvereiket és egy ágyut kiszolgáltattak. A khán csapataival a sah tulajdonát képező Basisaman-kertben ültött tábor. Azt hiszik, hogy Wmirakhan városrészen ellen ostromot intéznek, mert az ellentállást fejtett ki és különben is reggel óta ezen irányból lövések zaja hallható. A sah táviratilag rendeletet bocsátott ki, hogy ne mulasztanak el semmi intézkedést, hogy a felkelést mielőbb elnyomják.

Végtárgyalás a viborgi manifestum ügyében. Ma kezdődött a végtárgyalás a viborgi kiáltvány hat aláírója ellen, akik az első pörben betegséggükkel és egyéb okokkal mentették ki elmaradásukat. Stachowicz dumaképviselő, akit tanuként hallgattak ki, azt vallotta, hogy a kadetpárt többsége a viborgi manifestum kibocsátását ellenezte, de a kisebbség és a munkáscsoport felülkerekedett. A kadetpárt vezetője szabad választására bizta a tagoknak, hogy aláírják-e a kiáltványt, vagy sem. A legtöbbben aláírták, nehogy cserbenhagyják társaikat. Odesszából jelenti, hogy a törvényesség halálra ítélte Glinski hadnagyot, akinek része volt a viborgi zendülésben és a második дума feloszlása után Sebasztopolban a haditengerészeket lázadásra bujtogatta.

Manuel király előlege. A kamara élénk vita után nagy többséggel elfogadta a civillistáról szóló törvényjavaslat első szakaszát. A következő szakaszokat hétfőn tárgyalják. A vita során csak A lpoint hívei és a republikánusok szavaztak a civillistáról szóló javaslat első szakasza ellen.

A Central News tudósítója jelenti Lissabonból, hogy az a bizottság, amelyet a parlament kiküldött

az államháztartás megvizsgálására, kiderítette, hogy Franco diktátorsága alatt a meggyilkolt Carlos király összesen 60,000,000 frankot vett fel az államkincstárból Amália királyné számlájára, holott tudvalevőleg a királyné rengeteg hozományt kapott atyjától. Ez a leleplezés igen nagy feltűnést kelt és növeli az ellenszenvet a dinasztia ellen.

Marokkó. Abdul Azisz szultán ma délelőtt 10 órakor a maghzen kíséretében a Rabattól délre lévő Szmarába utazott, ahonnan Marakes felé fog indulni. A „Liberal” fenntartással jelenti Cadixből, hogy Tangerből érkezett utasok elbeszélése szerint, Te-tuanban a spanyol rendőrség és egy szomszédos Kabyl-törzs között összeütközés keletkezett. A „Princesa de Asturias” nevű cirikáló csapatokat és mitrailleurseöket szállított partra.

Párisból jelentik, hogy Liautey tábornokot a becsületrend főtisztjévé, D'Amade tábornokot a becsületrend parancsnokává nevezték ki a háboruban teljesített szolgálataik elismeréséül.

Sötét bűnök.

— Az Eulenburg-pör. —

Budapest, július 13.

Kutler úrvári tanácsos lakásán tegnap két levelet foglalt le a vizsgálóbíró. A levelek írója Eulenburg herceg, aki az írásában is arra igyekszik rávenni Ernst koronatanut, hogy pörében hamis vallomást tegyen. Az ügyészség e levelekben új bűntettet lát: a hamis esküzsére való csábítás újabb kísérletét.

Délelőtt tizenegy órakor kezdődött az Eulenburg-pör mai tárgyalása. A vádlottra ránézni is kin volt. Talán egyszer sem látszott annyira szenvedőnek, mint ma. A Charité orvosai tegnap még sétálni sem engedték kocsin, annyira súlyosbodott állapota s ma megtiltották, hogy a tárgyalásra elmenjen, de a herceg ragaszkodott ahhoz, hogy jelen legyen s azt mondta, hogy utolsó lehelletéig, még ha vonszolnia kell is magát, elmegy a Moabitba s védeni fogja becsületét, mert ártatlan. Ma nemcsak jobb lába, hanem testének egész jobb oldala erősen meg volt dagadva. Egyáltalán nem tudott felkelni s ezért nem hordszéken, hanem hordágyon vitték az automobilra és onnan a törvényszékre. Az esküdszéki teremben is a hordágyon fekve maradt, fejét több párnával alátámasztotta.

A tárgyalás elején a tanúk felszólításakor gróf Moltke Kuno kivételével valamennyi tanu megjelent, Ernst holnapig kapott szabadságot. Jelentkezett Mayer János müncheni magántanító is, aki eddig nem volt feltalálható. Csodálkozva mondta az elnöknek, hogy rendes lakása van Münchenben, tehát könnyen kézbesíteni lehetett volna neki az idézést.

Az újságokban olvasta, hogy őt is ki akarják hallgatni tananak, tehát eljött. Reibetantz tanu is itt van, akit a védelem arra nézve jelentett be tanunak, hogy Riedl nemrég egy kávéházban úgy nyilatkozott, hogy ha 400,000 márkát kapott volna a hercegtől, egészen másként vallott volna. Riedl emiatt nagyon fel volt háborodva s azt felelte, hogy egy betű sem igaz. Egy Borkert nevű kereskedő, aki ezelőtt 15 év előtt asztalos volt Liebenbergben, azt vallotta, hogy egyszer látta, amint Eulenburg herceg majdnem egészen levetkőzve együtt volt vadászával. Egy/Bertold nevű inas beszélt neki, hogy az udvari vadász mindig egy szobában hált a herceggel.

A vádlott azt felelte, hogy akkoriban beteg volt s félt, hogy éjnek idején rohamot kap, azért aludt vele egy szobában a spanyolfal mögött a vadász, hogy kéznél legyen.

Most Bertold egykori komornyikot hallgatta ki a bíróság, aki a leghatározottabban tagadja, hogy közte és a herceg között bármi is lett volna.

Tulságosan hosszadalmasra nyult Treskov büntügyi rendőrbiztos vallomása. A rendőrfőnök feloldotta őt a hivatalos titok alól s erre elbeszélte, hogy semmi olyasmiről nincs tudomása, ami a büntető-törvénykönyv 175. §-ába ütköznék. Az első Harden-Moltke-pör idején, mikor a hercegről gyanus híresztelések terjedtek el, ő a rendőrfőnök megbízásából felkereste a liebenbergi kastélyban a herceget és négy-

szemközt beszélt vele. Szóvá tette, hogy miért jár olyan rossz hírű fürdőbe, ahol tudvalevően homoszexuálisok szoktak megfordulni. A herceg azt felelte, hogy avosa rendelte neki azt a fürdőt. Szóba került az a híresztelés is, hogy állítólag 60,000 márka erejéig megzsarolták a herceget, mire ő azt mondta, hogy vagyoni viszonyai távolról sem olyan rózsásak, hogy zsarolónak ilyen nagy összeget fizethetne. Azt is megkérdezte Treskow, hogy miért hálattá komornyikját a berlini Centralhotelben ugyanabban a szobában. A herceg ezt a leghatározottabban tagadta.

Eulenburg herceg az egész tárgyalás idején nagyon rosszul érezte magát s egyszer annyira kimerült, hogy elájult s alig lehetett eszméletre keltetni. A Charitéből hívtak hozzá orvosokat, akik automobilon nyomban ott termettek és soká élesztgették.

Harcz a levegőért.

— Zeppelin, H. Deutsch, Juillot. —

Budapest, július 13.

Holnap tölti meg Zeppelin léggömbjét. A gróf holnap este próbafölzállást tesz s kedden reggel elindul a négyszázötven kilométernyire lévő Mainzba. Visszajövet le fog szállni a konstanzi gyakorlóterre, hogy bebizonyítsa, hogy bármikor baj nélkül le tud szállni. Zeppelin biztonsága okáért a léghajót az egész uton huszonnégy automobil fogja kísélni. Négy-négy automobilnak külön megfigyelő területe lesz, a melyen a léghajó utját szemmel kísérik s táviratban értesítik a friedrichshafeni központi állomást, hogy a léghajó elhagyta az ő megfigyelő területét. Veszedelem esetén az automobilisták segítségről tartoznak gondoskodni és az összes vasuti, postai és katonai hivatalok azt az utasítást kapták, hogy segítséget nyújtsanak. Nappal mindegyik automobil fehér zászlót tűz ki, éjjel pedig fényoszlopai ad jelt a léghajónak. A léghajón veszedelem esetében vörös lámpást gyújtanak meg.

A levegő birodalma még meg sincs hódítva, az újabb sikeres kísérletek már is egy új fogalomnak adtak életet, ez: a „levegő-határ”. Elsőnek persze a francziák jelölték ki még pedig abból az alkalomból, hogy néhány német tiszt léghajóján átrepült francia területre és ott le is szállottak. A párisi lapok akkor magasra duzzasztották az ügyet és követelték, hogy a kormány figyelmeztesse a német kormányt arra, hogy a határt több száz méterrel a föld színe fölött épp úgy nem szabad átlépni, mint a földi határokon. Azután az angolok kezdtek feszegetni a dolgot. A Daily Mail aggodalmaskodott a brit nemzet nevében az ellen hatalmasságok légbeli kalandozásai és esetleges térfoglalása miatt. Most aztán a prágaiak zudultak fel. Német léghajós tisztek szállottak le és fényképfelvételeket csináltak a város környékén. A Narodna Politika hívta fel a kormány figyelmét, hogy ezt eltűrni nem szabad. Egyidejűleg pedig Berlinben, mint onnan jelentik, alakulóban van a hadsereg egy új fegyverneme. A legközelebbi napokban megalakul a levegő-flotta-egyesület, amely azt tűzte hivatásául, hogy Németország számára megteremtse a levegő-flotát.

A francia katonai körökben elterjedt híresztelések szerint a francia hadvezetőség csak egy teljesen kész léghajóval rendelkezik. Ez a léghajó a „Ville de Paris”, a melyet Henri Deutsch de la Meurthe a múlt év decemberében ajándékba készített az államnak kárpótlásul az elvesztett „Patrie”-ért. A „Ville de Paris”, amely jelenleg Verdunban van és az ottani vár állományához tartozik, nem hasonlít a „Patrie”-hez. Surcouf és Kapferer mérnökök építették és eleinte szórakozási célokra volt szánva. Szó van róla, hogy a „Ville de Paris” csak addig marad Verdunban, amíg a parlament állami kárpótlást nem szavaz meg számára. Jelenleg is négy léghajó van épülőfésében, amelyek államköltségen készülnek. Ezeket Juillot mérnök építette a „Patrie” mintájára. Ezek közül a Belfortba szánt „Republique” annyira van, hogy a múlt év június 27-én megkezdették a próbafelzállásokat. A többi három léghajó azonban, amelyek állomáshelye Epinal, Toul és Besancon lesz, még csak kezdetleges stádiumban vannak. A „Republique” különösen abban tér el a modelltől, hogy különböző készülékekkel van felszerelve, amelyekkel lövedékeket lehet szórni az ellenségre. Ezeket a felszereléseket Toulban szép sikerrel ki is próbálták. A kísérletek állítólag lehetővé tették, hogy bizonyos távol-

ságból megfelelő lövedékekkel egész biztosan lehet találni. A „Republique” kosarában ezenkívül a gép-fegyverek mintájára készült tüzelőfegyverek is vannak. Míg a régebbi léghajóknál veszedelmes volt a kosarat hirtelen kiüríteni, most a „Republique” stabilitása lehetővé teszi, hogy nehéz sulyu lövedékeket is ledobhassanak belőle, anélkül, hogy ezzel repülésében valami zavar támadna. Ha például egy száz kilogrammos lövedéket akarnak ledobni a léghajó egyensúlyának megzavarása nélkül, akkor 100 másodperc alatt egyszerűen működésbe hozzák a léghajó-ventillátort és ezzel az egyensúly helyreállt. Ha meg azt akarják elérni, hogy a léghajó lövés közben vagy utána hirtelen felemelkedjék, ez esetben nem is kell semmit sem csinálni, mert a belső nyomás kikerülése végett ventilátorok önmaguktól kezdenek működni.

Lehorgonyzott hajók.

— Sztrájk az Ungaro-Croatánál. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 13.

A fiúmei kikötő még mindig olyan, mintha valami nagy betegség szigorú vesztegzárban tartaná az összes hajókat: a hullámok csöndesen csapkodják a partokat s a hajók füsttelen kéményekkel tapadnak a mólókhoz. A messze horizonton bukik csak föl egy-egy gőzös és jön lassan, méltóságteljesen a magyar kikötő felé.

A sztrájk egyelőre még mindig tart és kilátás sincs, hogy a közel jövőben megszűnjék, a mi pedig azért komoly dolog, mert a legkárosabb hatással van a fiúmei kereskedelemre. A nagy áruaktárak előtt lohadó kedvvel folyik a munka, mert az áruk és tömege igazán nem sarkalja intenzív munkára a dolgozni akarókat.

Az Ungaro-Croata hajóstársaság igazgatósága tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy, miután a kapitányok és gépészek az igazgatóság felszólítására sem kezdtek meg a munkát, a tárgyalásokat velük megszakítja és a sztrájk ideje alatt közvetve sem hajlandó velük tárgyalni. Ezzel szemben a kapitányok és gépészek ragaszkodnak tegnapi határozatukhoz, mely így szól: Ha a társaság megadja a fizetésemelést, szolgálati pragmatikát és hozzájárul a választott bíróság létesítéséhez, úgy a sztrájkolók munkába állanak és azután tárgyalnának többi követeléseikről.

A sztrájkolók különben úgy határoztak, hogy a város nyugalma érdekében s a nagy felelősség miatt, a szocialista pártba való belépést és az általános sztrájkot függőben tartják. A fiúmei kapitányok klubja elhatározta, hogy az Ungaro-Croata hajóstársaságnak nem nyújt segítséget parancs mellett sem.

Tegnap délelőtt a sztrájk ügyében érkekezlet volt a kormányzóságon, melyen a rendőrfőnök és az ügyész is megjelent. Elhatározták, hogy a szocialdemokrata párt által tegnap kibocsátott kiáltványban foglalt izgatás és lázítás miatt a hatóság meg fogja tenni a megtorló lépéseket. Az ügyész indítványára a törvényszék vizsgálóbírája ma délután elrendelte a kiáltvány elközbzását, amit a rendőrség azonnal fogatosított.

A társaság igazgatósága napokkal ezelőtt felhívta a kapitányokat és gépészeket, hogy a rájuk bízott pénzzel, hajórakományokkal számoljanak el. Miután azonban e felhívásnak nem lett eredménye, a társaság a tengerészeti hatóság utján újból felhívja őket, hogy számoljanak el és az okmányokat adják át, mert különben büntényítő feljelentést tesz ellenük.

Ma délelőtt gróf Nákó Sándor fiúmei kormányzó is hazaérkezett és azonnal átvette a kormányzás ügyeinek vezetését. A kormányzó élénken érdeklődik az Ungaro-Croata kapitányainak és gépészeinek sztrájkja iránt.

Délután a munkaadók és kereskedők küldöttségben keresték fel a kormányzót és kérték közbenjárását a sztrájk ügyében. Gróf Nákó Sándor kormányzó megígérte, hogy mindent el fog követni a békés megegyezés létrehozása érdekében és a legmesszebbmenő óvintézkedéseket fogatosítja, hogy a sztrájk esetleges súlyosabb következményeit elhárítsa.

Éjjel jelentik Fiuméből: Az igazgatóság és a munkaadók képviselőinek gyűlésén gróf Nákó kor-

mányzó indítványára elhatározták, hogy ha a sztrájkolók azonnal munkába állanak, az igazgatóság hajlandó az összes követelésekről azonnal tárgyalni. A sztrájkolók a gyűlésen az ajánlatot nyolcz szavazat kivételével visszautasították, de később e nyolcz is a többséghez csatlakozott. A társaság Maros nevű gőzöse ma Dalmáciába indult. Az igazgatóságnál ma többen jelentkeztek a sztrájkolók helyére. A tisztviselők ma bejárták a hajókat és a segédszemélyzetből a sztrájkolókkal szolidaritásokat elbocsátották. A sztrájkolók Génuból és Mascilleből pénzt és anyagi garanciát kaptak. Ma este Pólából hatvan haditengerész érkezett s azonnal felosztották őket az Ungaro-Kroata harminczkét hajójára őrségül. A Maros nevű gőzhajó ma este rakományval fog indulni Dalmácia felé. Fedélzetén haditengerészek teljesítettek szolgálatot. Késő este a kormányzósági palotában tanácskozás kezdődött a sztrájk miatt és remélhető, hogy holnapra meglesz a békés megegyezés.

Mindenfélék.

Budapest, július 13.

Olyan pokoli meleg van, hogy a melegen kívül nem lehet semmit komolyan venni. Tiszta kabaret, hogy milyen elkecseregett arccal szopogatják az emberek a limonádés szalmaszálat a kávéházak előtt. Ezeket a szegény budapesti nyaralókat nézve, szinte megértem a teheráni véres szenzációkat.

Tudvalevőleg Teheránban is kánikula van most. A fényes arcú sah tehát izzad. Ha az ember izzad, akkor melege van. Ha nagyon izzad, akkor nagyon melege van. Ha pedig az embernek nagyon melege van, akkor...

Nos mit akkor?! Mit csinálnak önök, ha az áldott, az éltető, a komisz forró nap megolvastja az aszfaltot és fölforrallja az agyvelőjüket? Szopogatják az egy snittet szalmaszállal és dühöngenek. Ilyen lelki állapotban, bizony isten nem a legutolsó dolog, ha az ember egy pár kedves emberét hideg vérrel karóba lúzathatja.

Olvasom a Nemzeti Múzeum ez idei évi jelentését, amelyből megtudtam, hogy a gyűjtemények közül a képtár kint van a Szépművészetek Múzeumában; a néprajzi gyűjtemény pedig a városligeti Iparcsarnokban. Ezenkívül úgy tudom, egy és más kisebb gyűjtemény pláne el van pakolva ládáknak és pin-czékben. Mindez azért van így, mert a múzeum épülete már szűk. Alig fér el benne a nemzet múzeális kincseinek egy része.

Ezeket olvasva, roppant mód elszontyolodtam. Istenem! Milyen másként van ez odaát Bécsben mégis. Micsoda óriás kökolosszusokat tudott az a nép említeni a maga nemzeti kincseinek! Az a nép, amelyet mi nem is akarunk nemzetnek elismerni.

Szomorúságomat azonban egyszerre megvigasztalta maga a Nemzeti Múzeum jelentése. Ahogy tovább lapoztam, rábukkantam ugyanis, hogy van már két millió megszavazva múzeum kibővítésére. Két millió szép pénz. Avval lehet valamit kezdeni.

— Igen ám! — mondja a múzeumi jelentés — csak hogy a jelenlegi épületet nem lehet kibővíteni, mert a kert rész beépítését minden illetékes szakfórum ellenzi. Meg kell tehát vásárolni vagy a lovarda telkét, vagy a szomszédos Esterházy-palotát, vagy valami más alkalmas magánépületet s oda kell a gyűjteménynek egy részét kitelepíteni.

De az istenért, uraim, hát hová jutunk így a Múzeummal?! Hol lesz a Nemzeti Múzeum? Az Iparcsarnokban? A Szépművészetek Múzeumában? A Lovardában? Az Esterházy-palotában? — Hol? És aztán az oszlopos nagy palotában a szépszemű segédőröket fogják mutogatni?

De hiszen uraim! Ide a téved néha-napiján egy-egy német herczeg...

A „Mozi-láz” engedett. Ha most babonás ember lennék, azt mondanám, hogy a Boda Dezső rendelete rossz „kabala” volt a Moziknak. Ahogy megöltötte a főkapitány a színház jelzés használatát, a derék, kedves Mozik, a maguk rusztikus poézisével együtt egyszerre bedögöltek. Egy pár maradt meg belőlük irmagul. Mert azért kell a Mozi a népnek mégis.

A napokban csupa kíváncsiságból körülnézelődtem a városban, hogy ugyan mivel pótolták a drákói megrendszabályozás révén elvesztett nagyszerű szín-láz nevet. Azt akartam tudni, vajon akadt-e egyetlen ötletes mozi-vállalkozó, aki hozzásimult volna az utca argotjához, amely pedig tudvalevőleg szuverén azoknak a dolgoknak a megjelölésében, amelyek érte és számára vannak.

Hát akadt.

Egyetlen egynek volt szíve kiírni óriás vörös betűkkel öszintén és kedvesen, hogy: „Mozi!”

A többi mind előkelő és ostoba.

Budapest az egész világon híres róla, hogy itt él a bőrének legtöbb és leggazabb vampirja. Tengernyi gazságot kellett ezért a hírnévért elkövetnie. Hála istennek azonban, most már rájuk fordult a rud. Egy pár diszpéldánya ezeknek a tisztelt „bankár” uraknak éppen most van pácban. Képtelen sivárságok sülték ki már eddig is róluk, úgy hogy az egyik derék ur a büntudat terhe alatt ma reggelre, egy gázcsap nyílásán keresztül meg is szökött az életből. Eltorzult arcú hulláját ott találták meg diszes uri lakása padlóján fetrengve. Abban a lakásban, amelynek/minden szöge és drága szőnyege véren, gondon, becsületen haragszolódott össze.

Engem mindig meghat, ha olyan ember kihült teteme mellé lépek, aki önmaga emelt fegyvert maga ellen. Az öngyilkos megtépett, szegény teste mindig a fekete, a forró élet dokumentuma. És ez előtt a néma dokumentum előtt én némán leveszem a kalapot és nem szállok vitába.

De ezt a gázal megfojtott kadávert... ezt meg tudnám rugni!...

Nagy lárma volt a Népszínház miatt. Tudja Isten, én belenyugsom ebbe a veszteségbe. Sőt tovább megyek! Azt hiszem, ez lenne a legjobb végleges megoldása a Nemzeti Színháznak. A Népszínház és a Nemzeti Színház tradíciói ugyanis egyek. Évtizedek óta semmi köze sem az egyiknek, sem a másiknak az élő nemzeti kultúrához, nem is szólvá literatúrától és modern művészetről. Hát maradjanak együtt és csinálják egy fedél alatt a maguk kis dolgait tovább. A művészetnek meg az irodalomnak úgy se lesz tőle semmi baja.

Aztán a művészek dolga...! Hát háromszáz gyöngye színésznek és egy pár automobilozó elegáns kisasszonynak a szerződése nemzeti ügy? Ez nemzeti ügy, amikor százezrekre menő derék, családos munkás jár véres fejjel a száraz kenyér után?!

(—vay.)

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Hajduszoboszlón nyolczvan tagu, városi képviselőkből álló küldöttség arra kérte Tóth János rendőrkapitányt, hogy fogadja el a polgármesteri állásra való jelölést. A rendőrkapitány eleget tett a küldöttség kérésének. A választás július 19-én lesz. Hajdu vármegye alispánja ma Fekete Sándor szoboszlói polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el, mert a polgármester az áruccsarnok felépítése ügyében hozott jogérvényes közgyűlési határozatot nem hajtotta végre.

Szatmár szab. kir. város törvényhatósága ma Falussy Árpád főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott, amelyen Vajay polgármester jelentése kapcsán szóba került a végrehajtási novellának már eddig is mutatkozó hatása. A közgyűlés egyhangú elismerését fejezte ki Kelemen Samu orsz. képviselőnek a javaslatnak a képviselőházi tárgyalása alkalmával tanúsított magatartásáért és köszönetet szavazott azért, hogy a közérdeket nem rendelte alá a pártszempontoknak. A közgyűlés pályázatot ír ki egy új postapalota építésére és tudomásul vette azt az előnyös cserét, amelyet a város a postakincstárral kötött. Az új palota építésére a város százezer korona kölcsönt vesz fel. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy az önálló bank felállítására tárgyában feliratot intéz a képviselőházhoz.

Baranya vármegye gróf Benyovszky Móricz elnöklésével ma tartotta nyári közgyűlését szokatlan nagy érdeklődés mellett. Tihanyi Károly fegyelmi vétség miatt felfüggesztett rendes díjok felülvizsgálatai kérvényében a Munkás című helyi lapban minősíthetetlen támadást intézett a vármegye alkalma-

zattal és az alispán személye ellen, általánosságban rágalmozva és becsületsértő kifejezésekkel piszkolván ezeket. Amikor ma Koszits Kamil alispán a terembe lépett, a biz. tagok lelkes éljenzéssel fogadták, mely az őszinte bizalom osztentatív megnyilatkozása volt. Az alispán bejelentvén a vármegyei alkalmazottak és az ellene irányuló támadást, ismertette az ügy állását, mondván, hogy a vármegye és saját reputációja érdekében a tiszta igazság kiderítése végett a vizsgálát elrendelését kéri. A vizsgálát befejezése után a bírósági, illetőleg esküdtzéki eljárás megindításához a közgyűlés megadta a felhatalmazást. Mándy Sándor bizottsági tag azt indítványozta, hogy a bankkartzel ellen a kormányhoz írjanak fel és amennyiben a kormány a kartzelt meg nem akadályozhatná, terjesztszen az országyűlés elé törvényjavaslatot, mely a beszédhető kamatnak nyolcz százalékról hat százalékra való leszállítását statuálna. A köztörvényhatóság Mándy indítványát egyhangú helyesléssel elfogadta.

Akar házgondnok lenni?

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 13.

Paradokszonak látszik, pedig bizonyos igazság, hogy ott bannak legkönnyelműbb módon a pénzzel, ahol a legnagyobb a garasos nyomoruság.

Itt a fővárosban, ahol százezrek tengődnek gyötrelmes bizonytalanságban, szinte a beszámíthatatlanságig könnyelműek az emberek minden pénzkérdésben. A verejtékekkel szerzett garast egy szép szóra, egy merész ígéretre szélnek eresztik. Elég, hogy egy harmincz forintos állás kilátása csillanjon föl a lehetőség kódében és dül utána a kenyérre éhes tömeg, lihegve, két kézzel szórja a megtakarított hatosokat a mindenféle közvetítők és pártfogók markába, mert a biztos, akármilyen kicsiny, de biztos! Itt pedig mindenki keserves bizonytalanságban él.

Ezt a szörnyű, véres tülekedést a megélhetésért, ezt a nagy hajszát minden kétgarasos jövedelem után, minden nap százszor kihasználja a szélhámos spekuláció és mindig eredményesen, mert nincs olyan meglévő forint, amelyik fölérne egy ígérettel.

Koronként aztán a rendőrségnek is dolga akad egy-egy ilyen afférral; de csak akkor, ha a szerencsétlen károsult nem röstelkedik a maga bajával a nyilvánosság elé menni. A legtöbbször azonban hallgat mindenki, mert minck szerezzen még külön szaladgálást is a baj mellé, mikor szaladgál ugyanis eleget kenyér után.

Ma délelőtt Stander Antal szerelő tett feljelentést a rendőrségen Kiss Antal nevű ember ellen, aki 2000 koronáját sikkasztotta el roppant furfangos módon. A szegény ember elmondta, hogy valami kis biztos állás után kutatott a lapok hirdetői rovatában. Egy krajczáros reggeli lap hirdetői között aztán akadt egyre, amely házgondnoki állást kínált kitűnő feltételek mellett. Stander irt a hirdetésre és levele folytán megjelent nála tegnapelőtt egy ember, aki Kiss Antalnak nevezte magát és három korona közvevési díjért hajlandó volt Standernek a czímet megadni. Stander szó nélkül kifizette a három koronát, mire a közvevítő elmondta, hogy az Andrassy-ut 14-ik számú házában kell a gondnok. A ház tulajdonosa Kerekes Zoltán, aki azonban Budán lakik a Krisztina-körut 16-ik számú házában, amely szintén tulajdona. Hozzá kell tehát fordulni.

— De van-e magának kauciója? — Kérdezte aztán Kiss a tulajdolg szerelőt.

— Hogyne! — felelt Stander. — Van kétezer koronám.

— Akkor hát irok önnek egy pár ajánló sort, a levélhez hozzátesszük a pénzt és egy zárt borítékban mindjárt magával is viszi, ha bemutatkozni megy.

Ugy is lett. Kiss egy névjegyre irt egy pár ajánló sort, a névjegyét aztán a kétezer koronával együtt borítékba tette és a lezárt borítékot visszaadta Standernek, hogy ő maga vigye el a háziurhoz.

Stander el is ment a Krisztina-körut 16. sz. alá. Ott azonban Kerekes Zoltán háztulajdonost egy lélek sem ismerte. Ez azonban még nem keltett

Standerben gyanút. Azt hitte, hogy Kiss téves házászámot mondott vagy ő értette rosszul a címet.

Elment tehát az Andrássy-ut 14. sz. alá s kérdezősködött az állás után. Ott azonban semmit sem akartak tudni a dologról. A háznak van felügyelője, új emberre tehát nincs szükség. Ez a fölvilágosítás aztán megdöbbenette Standert és rosszat sejtve, föltekintte a nála lévő borítékot. A borítékban aztán a pénze helyett újságszeleteket talált. A furfangos csaló ott a szeme előtt cserélte ki a pénzes borítékot egy készen tartott preparált borítékkal.

A szerencsétlen ember lélekszakadva futott a rendőrségre, ahol az állítólagos Kiss ellen megtette a följelentést.

A rendőrség megindította a nyomozást, amely eddig annyit derített ki, hogy a csaló maga hirdette az állást és hogy valamennyi jelentkező áldozatát kifosztotta. A nap folyamán tényleg még két másik följelentés is történt a csaló ellen. A nyomozás erőlyesen folyik, hogy lesz-e azonban valami eredménye, az legalább is kétséges, mert a jómadárnak két teljes napi ideje volt a megugrásra és igen nagy a valószínűség, hogy ezt az időt jól föl is használta.

Vasárnapi hazugságok

vagy

az erdész meséje.

Az erdész, aklnek a szakála az állán, a puskája a vállán és a kutyája az oldalán lóg, nemes egyszerűséggel beszélte a következőket:

— Vasárnap délelőtt, mialatt öltözködtem, el-tökéltem, hogy délután kirándulok Nagymarosra. Tudom, hogy előkelő közönség nyaral odakünn, a lég hűs és kellemes, a csend idilli, a dus lombok közt madarak csicseregnek...

— Ön megőrült — mondta valaki, aki hallgatta az erdészt. Ez azonban nem ügyelt a közbeszólóra és folytatta:

— Délután kisétáltam a vonathoz, kényelmesen elhelyezkedtem egy első osztályú fülkében és csendesen szivarozgattam, robotgattam a gyönyörű hely felé. Az akácfaik mögé bújított apró állomások egyenkint suhantak el mellettünk és a vonat prüszkölve száguldott a napsugaras rónán...

— Ön megőrült, ön megőrült — mondta az előbbi halkszavu ember és intett az erdésznek, hogy folytassa:

— A természet gyönyörű csendje fogadott Nagymaroson. Az aczélsínek közt néhány kandi veréb ugrált, a levegő tele volt a friss fű illatával. Különben csend honolt. Könnyű léptekkel siettem át a pihenő falun. A romlatlan nép, a természet gyermekei kint ültek a padokon a házak előtt és a buza-virágról, meg a sárga rigóról mondtak mesét...

— Oh jaj, ön megőrült — mormolta csökönyösen a csendes ember — Nagymaros tele van pesti nyaralókkal, Nagymaroson nem a rigó csattog, hanem a pofon és a kontra.

A szépszakállú erdész szemrehányó pillantást vetett a közbeszólóra, azután tovább beszélt:

— Egy vendég-hivogató korcsma intett felém. Vasárnap volt s csak néhány barátságosan társalgó férfi fogyasztotta sörét. A tisztakötényű, piros-pozsgás korcsmáros kedvtelve nézegette a kevés sörözőt és vidáman pislogott. A kavicsos uton a szelidlelkű plébános haladt el és vidáman integett az embereknek...

— Ön megőrült, oh jaj, ön megőrült — mondta a nyakas közbeszóló — most pedig rémeket is lát... plébános Nagymaroson...

— A pompás korcsmában megvacsoráltam. Egy kecses nő, fürgé, mint az őz, hozta az izletes ételt, amelyért később néhány hatost fizettem. Egy gyönyörűen eltöltött nap után visszatértem a fővárosba. Amikor szivarozva elnyultam a kupéban, ahol egyedül voltam...

— Ah, ön megőrült, ön szegény, ön megőrült — suttogta a szomorú hang és szánakozva nézett az erdész után, aki elhagyta a szobát.

És nem hitte el a történetet, mert a német viccslapokban azt olvasta, hogy az erdészek sohasem mondanak igazat.

Ray.

Csaló bankárok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 13.

Lelketlen uzorás bandáról rántotta le a leplet a budapesti rendőrség. Őt bankárról, akik arra kötöttek véd- és dacszövetséget, hogy kiuzsorázzák azokat az embereket, akiket a hirtelen meggazdagodás vágya hálójukba sodort. Ügynökökkel fölhajszolták a fővárost és amikor ez már szüknek bizonyult, kivetették hálójukat külföldre is. Leginkább Németországban dolgoztak, ahol töméntelen az áldozatok száma.

Megszokott dolog, hogy amikor az ilyen uzorás bajba kerül, azonnal hajlandó mindenáron egyezsége lépni kiuzsorázott ügyfeleivel. Így volt ez eddig, így akarta ezt a most leleplezett banda feje, Weil-Loránt Félix is. Megbizottja megjelent dr. Boda Dezső főkapitánynál és az ügyek békés rendezésére három havi halasztást kért. Uglátszik, hogy még az ilyen megrögzött uzorás is szívesen áldoz egy kis pénzt, csak hogy börtönbe ne kerüljön. A főkapitány azonban a törvény paragrafusaira való hivatkozással megtagadta az uzorás kérelmét. A főkapitány igaz és igazságos eljárásával megtisztította a fővárost, de különösen megmentette a külföldet az ilyen pénzsóvár, uzorás néptől. S ezt a munkát folytatni fogja, mert töméntelen nagy ezeknek a minden emberi érzésükből kivetkőzött alakoknak a száma és még több az áldozatuk.

A rendőri nyomozásnak eddig már van egy áldozata. Weil-Loránt Félix, mikor megtudta, hogy ügyvédjének egyezségi akciója nem vezetett eredményre, öngyilkosságot követett el és azonnal meg is halt. Ő tehát megmenekült az igazságszolgáltatás sújtó keze elől, ellenben itt maradnak czinkostársai. Ezek a legnagyobb mértékben meg vannak rémülve. A leleplezések hideg zuhanyként hatottak. Nem tudják, mit-tévők legyenek, hogy megmenthessék bőrüket és virágzó, tisztán csalásra alapított üzleteiket. Tehát nyilatkoznak. Nyílttérben, tehát bárkitől hozzáférhető helyen hangoztatják, hogy ők ilyen meg olyan becsületesek, üzleteik ilyen meg amolyan reálisak. Kijelentik, hogy ügyleteik „törvényes alapon” állanak és üzletvezetésük tökéletes és kifogástalan tudatában nyugodtan várják a vizsgálatot.

Azt írják ezek a fölötté tisztelt „bankárok”, hogy a folyamatban levő eljárás teljesen rehabilitálni fogja őket. Nos, nyugodjon meg a csalásból megtollasodott Neumann Miksa és Társa, Weisz Emil és Adolf, valamint a Neumann és Raab cégek tagjai, a vizsgálat nem az ő javukra fog eldőlni. Ne higgyék, hogy az igazságszolgáltatás — ha egyszer valaki büneiért elé kerül — ép bőrrel onnan el nem kerül. Nem lehet ma már bolondítani a világot, anélkül, hogy az ki ne derüljön. Ha pedig már napvilágra jutott ezeknek az uraknak minden büne, úgy meg vagyunk győződve arról, hogy itt a bünösök minden fórumon azt a szigorúsággal párosult igazságot fogják magukkal szemben találni, amilyennel dr. Boda Dezső főkapitánynál találkoztak.

A csaló bankárok ügyéről a következő tudósításunk számol be:

Weil-Loránt Félix.

A bünös bankmanipulációk története szorosán összefügg Weil-Loránt Félix tevékenységével, amely őt végül öngyilkosságra sodorta. Weil-Loránt Félix negyvenkét éves volt. Itt született Budapesten és mint egészen fiatal ember több budapesti előkelő banknál dolgozott, majd Bécsbe ment, ahol egy nagyobb pénzintézetnél kapott alkalmazást. Tehetséges

ember volt, aki azonban sóvárgott a jó mód után. Mivel tudta, hogy a bankban sohasem fog annyi pénzt keresni, a mennyi az ő passziói ki-elégítésére elegendő lesz, elhatározta, hogy ön-állóvá lesz.

A végzet összehozta egy Singer nevű bécsi ügynökkel. Ketten banküzletet csináltak Singer A. és Társa cég alatt. Az üzlet gyanus bözemanőverekre volt alapítva. Utóbb azonban rajta vesztettek. Egyik áldozatuk, Riedling Amália asszony, akit százezrekkel károsítottak meg, bűnvádi följelentést tett ellenük. Singert letartóztatták, Weil Félix azonban megszökött Bécsből, ahonnan ismét visszajött Budapestre s itt folytatta tovább a bünös manipulációit. Mindez már évekkal ezelőtt történt.

Weil Félix biztosságban érezte itt magát az osztrák hatóságok elől. Tudta, hogy család miatt nem adják ki, bözéjátékra adta magát. Mivel azonban nem kaphatott engedelmet a bözére való bemenetelre, strómanokkal kezdett dolgozni. Áldozatait persze ő is külföldön kereste s így indultak meg aztán a csábító föl-hívások, a léprecsalt pénzügyi és üzleti újságok, egyik zugbank után a másik alakult és lassankint egy egész ilyen pénzügyi maffia támadt itt a fővárosban s a vezetők egyike Weil Félix volt. Közben mintegy öt esztendővel megmagyarosította a nevét Lóránt-ra, áttért az ágostai evangélikus vallásra. A pénzügyi világban jól ismerték az egyik lábára biczegő embert, aki fényesen élt, szeretete a művészetet és mindenütt ott volt, ahol szórakozni lehetett. Évek sorával ezelőtt meg is házasodott, a székesfőváros egyik előkelő állású, ma már nyugalomban élő tisztviselőjének a leányát vette feleségül.

Közben már, miután a bünös manipuláció nagyon jól ment, a külföldi lapok kezdték feszegetni a dolgot. A Frankfurter Zeitung leleplezte a bankárokat, a budapesti német főkonzulátus eljárást szorgalmazott s a rendőrség meg is indította a vizsgálatot. Az öngyilkossá lett Berczy Béla rendőrtanácsos kezében volt ez az ügy, de akkoriban olcsó egyezséggel elsimítottak mindent. Körülbelül másfél esztendővel ezelőtt ismét megindult külföldön az akció a bankmanipuláció ellen. Ekkor már komolyabb volt a dolog, többben tettek följelentést, rendkívül széleskörű vizsgálat indult meg, sőt arról volt szó, hogy a főkonzul közbenjárására egy országgyűlési képviselő interpellációban fogja megbolygatni a dolgot. A bünös bankárok ekkor már nagyon megijedtek. Az interpelláció elmaradt ugyan, de most nem kerültek az iratok a levéltárba, hanem fölszínen maradt az egész dolog, jóllehet, egyezséggel megint sikerült a bankároknak valamiképpen rendet csinálni.

Nemrégiben azután újabb följelentést tettek ellene s a német kárvallottak közül többen a német főkonzult is felkérték, hogy érdekükben járjon közbe. Eppler budapesti német főkonzul eljárást az igazságügyminisztériumban, ahol megígérték neki, hogy informálódni a dologról és mindent meg fognak tenni. A minisztérium intézkedett is. Az ügyészség és a rendőrség együttesen indította meg a vizsgálatot s kiderült, hogy a zugbankárok nem olyan csalásokat követnek el, a melyeket magánindítványra lehet üldözni. Itt arról volt szó, hogy a megbízó a megbízottat csalta meg a folytonos in sich bözéjátékkal. Ígyképpen azután annak rendje és módja szerint megindult a vizsgálat, annál is inkább, mert őt súlyos följelentés érkezett a bünös bankárok ellen.

A rossz lelkiismeretű emberek megijedtek. Tudták, hogy esetleg rá fog kerülni a sor üzleti könyveik átvizsgálására, szaporodni fog a följelentések száma s akkor aztán majd olyan nagy összegekről lesz szó, amelyet nem fognak bírni egyezség útján rendezni. A bünös bankárok, akik a följelentőkkel szemben védőükkül dr. Vaisz Sándort választották, szombaton gyűlést tartottak s arra meghívták a védőügyvédet is. A tanácskozás során megállapították, hogy a most beadott bűnvádi följelentés összesen körülbelül száztízezer koronáról szól. Hajlandóknak mutatkoztak ezt az összeget egyezség útján megtéríteni. De különböző föltételeket tűztek ki.

Ezekkel a föltételekkel dr. Vaisz Sándor elment a főkapitányságra s megkérdezte, hogy lehetséges volna-e az egyezés. Kijelentette, hogy kliensei hajlandók volnának a száztízezer koronát megtéríteni, úgy azonban, hogy akkor a hatóság ellenük az eljárást három hónapra fölfüggeszti, hogy ezalatt az idő alatt aztán összes megbízóikkal lebonyolíthassák mind a többi üzletet is. A főkapitányságon kijelentették, hogy a büntető törvénykönyv alapján nem lehet ilyen kompromisszumot kötni s már maga a budapesti kereskedővilág hírneve is megkívánja, hogy tisztázzák a dolgokat. Éppen ezért a vizsgálatot rendes uton folytatják tovább.

Ezt az információt megkapta Weil-Loránt Félix is, aki most már belátta, hogy végzetes bajba jutott, amelyből nincsen számára más menekülés, csak a börtön, vagy a halál. Ő az utóbbit választotta.

Öngyilkosság előtt.

Weil-Loránt Félix szombaton este órák hosszáig tanácskozott dr. Langenheim Miksával, a maga ügyvédjével. Nyugodtan viselkedett s még egy nagy társasággal vidám kedvben együtt vacsorázott egy szabadságtéri kávéházban. Vacsora után a Kontinental-kávéházba ment ügyvédjével, aki később hazakísérte tizenegy óra tájban Weil-Loránt Félixet a lakására, a Báthory-utca hetedik számú házába. Ott a harmadik emeleten ötszobás fényesen berendezett lakást tartott a bűnös bankár. Most szalmaözeget volt, mert a felesége és két gyermeke már hetek óta Siófokon nyaral. A ház kapujában dr. Langenheim Miksa azzal vált el Weil-Loránt Félix től, hogy másnap, vagyis vasárnap délelőtt tizenegy órakor ismét találkozni fognak az ügyek megvitatása végett a Kontinental-kávéházban. Az ügyvéd nem sejtett semmit, bár utóbb szegyet ütött fejében, hogy a bankár a bucsuzás alkalmából a többi közt ezt is mondta neki:

— Aztán, ha majd lemegy Siófokra, jól vigyázz a gyerekekre.

Az öngyilkosság.

Az ügyvéd másnap délelőtt már jóval tizenegy óra előtt ott volt a Kontinental-kávéházban és várta kliensét. Amikor tizenegy óra elmúlt és Weil Félix még mindig nem jelentkezett, az ügyvéd valami rosszat sejtve elment a Báthory-utcai lakására. Először maga csöngetett az ajtón, de mivel választ nem kapott, lement a házmesternéhez kérdezősködni, annál is inkább, mert az előszoba ajtaján gázszagot érzett. A házmesterné kérdezősködésére azt válaszolta, hogy Weil-Loránt Félixnek otthon kell lennie, mert ha eltávozott volna hazulról, akkor neki átadta volna a lakás kulcsát. Az ügyvéd most már a házmesternével együtt ment föl. Ketten csöngettek, dörömböltek, végre betörték az ajtót. Az előszobában megcsapta őket a gázszag. A többi szoba tárva-nyitva volt, mindenütt érzett a fojtó bűz, de Weil-Loránt Félixet nem találták sehol. Végre már a fürdőszobába akartak bemenni, de annak ajtaja belülről be volt zárva. Föltűnt aztán, hogy a fürdőszoba teüveg-ablaka, amely szintén az előszobára nyílik, törülközőkkel, lepedőkkel, párnákkal el van tömve.

A házmesterné mindezt látva, fölhívta az utcáról a rendőrt, aki másként nem tudván bejutni a fürdőszobába, bezúgta az üveglakot. Erős gázszag áradt ki, a fürdőszoba padlóján pedig ott feküdt hanyatt Weil-Loránt Félix fákó arcuzal, nyitott szájjal, holtan. Feje alatt párna volt, a fürdőszoba gázcsapjai pedig nyitva voltak.

Az öngyilkosságról nyomban értesítették az ötödik kerületi kapitányságot. A rendőri bizottság megállapította, hogy Weil-Loránt Félix még szombaton éjjel bezárkózott a fürdőszobába. Az ajtót bezárta, az összes nyílásokat törülközővel, lepedővel eldugasztotta, kivittotta a gázcsapokat, aztán feje alá egy párnát téve, lefeküdt a földre. A kiáramló gáz még a hajnali órákban megfulasztotta. A fürdőszoba asztalán névjegyet találtak, rajta nyomtatva a név: Loránt Félix és ezenkívül aláírva ez a szó: magánzó. A névjegy másik oldalán voltak németül a bucsuzavak a felesé-

géhez és a gyermekekhez. Feleségének ezt írta:

„Margit, te áldott, jó, kedves feleségem, fogadd köszönetemet a kedves órákért, melyeket melletted töltöttem. Csókold meg a gyermekeket. A te szerencsétlen férjed.“

Gyermekeitől így bucsuzott az öngyilkos: „Szeretett kedveseim, utolsó üdvözlőmetem küldöm nektek. Apátok.“

A rendőrség a halottat bevittette a törvényszéki orvostani intézetbe. A Siófokon nyaraló családot dr. Langenheim táviratban értesítette a szerencsétlenségről.

A vizsgálat.

A hosszú idő óta tartó vizsgálat alaposan összeszorította a hurkot a zugbankárok nyaka körül. Ugy a rendőrség, mint az ügyészség nagy körültekintéssel nyomoz s minden valószínűség szerint rá fog kerülni a sor arra is, hogy néhány ilyen bankiroda üzleti könyveit lefoglalják. E könyvek átvizsgálásából ki fog majd derülni, hogy az évek óta tartó manipuláció milyen rettenetes összegek erejéig zsarolta meg a busásabb jövedelem után sóvárgó embereket. Ez lesz aztán a végzetes csapás a bankirodákra, amelyeknek üzelmel most már valószínűleg meg fognak szünni. Biztosra vehető, hogy rövidesen egy egész sereg ilyen kétes existenzia ellen indítják meg teljesen konkrét adatok alapján az eljárást s könnyen meglehet, hogy a közel jövőben néhányat le is tartóztatnak.

A vizsgálat mint ismeretes, külföldi kezdés nyomán indult meg. Németországban — mint Eppler udvari tanácsos, budapesti német főkonzul mondja — már régen megsokallották a bűnös bank manipulációit. Őt még az ideai márcziusban föltűnt hatósága értesítette ezekről az üzelmekről, a melyeket itt Budapesten a zugbankárok német állampolgárok kárára üznek. A főkonzul először saját maga informálódott. Belátta, a panaszok nagyon is jogosultak, mire aztán az igazságügyminisztériumhoz fordult orvoslásért. Az ügyet ott is gondosan átvizsgálták s azután megígérték a legenergiusabb támogatást. A főkonzul azt mondja, hogy közbenjárásának meg lett az eredménye, mert az ügyészség és a rendőrség a legdicséretreméltóbb buzgalommal fogott hozzá a félrevezetett német állampolgárok érdekeinek a csalókkal szemben való megvédéséhez. A főkonzulhelyettes egyébként kijelentette, hogy Weil-Loránt Félix öngyilkossága a vizsgálatra abszolút nem lesz hatással, sőt a legfokozottabb mértékben fog dolgozni minden erre illetékes hatóság, hogy megtisztítsa a fővárost azoktól az emberektől, akik üzleti spekulációikat az emberek pénzsóvárságára bazírozzák.

A rendőrség részéről a nyomozást Sándor László kapitány vezeti. A zugbankárok olyan ravaszul és raffináltan rendezték Weil végylete alatt a családait, hogy mindmáig nem sikerült kellő mennyiségű bizonyítékokat összehordani és ma még senkit nem tartóztattak le. Ez egyébként a nyomozás érdekében is történik. A rablóbarlangot azért szemmel tartják és majd csak akkor csapnak le rájuk, ha az összes nyomok ki lesznek derítve és valamennyi gazember horogra került. A budapesti rablóvagyonoknak ugyanis vannak fiókjaik is. Egy Schornstein Rikárd nevű, hozzájuk hasonló ur, például Bécsben operál. Sándor László rendőrkapitány ma elutazott, hogy ezeket a máshová vezető nyomokat kutassa. Dr. Káldor Gyulának eddig három német ember adta át az ügyét. De szakadatlanul érkeznek hozzá táviratok, amelyben megriadt, kétségbeesett emberek kérdezősködnek a pesti botrányról.

A banda feje és esze Weil-Loránt Félix volt, aki a halálba menekült a büntetés elől. Az ő kezébe futottak össze a hatalmas csalások szála, tőle lehetett volna kivenni a gonoszettek részleteit és rajta, az ő befolyásán át lehetett volna talán behajtatni a károslak pénzt.

A brüsszeli bankár.

A „Frankfurter Zeitung“ annak idején, amikor a budapesti zugbankárokat leleplezte, megemlítést tett arról is, hogy ezeknek Brüsszelben is van bűntársuk. Az illető Peellaert Jacques Móríc, akinek Brüsszelben a Rue-Midi harmadik szám alatt volt bank- és váltóüzlete. Ez azonban csak czéger volt. A bank kizárólagos ügyköre zsarolás, sikkasztás volt. A karmái közé került áldozatokkal épp oly galád mó-

don bánt el, mint magyarországi czimborái. Mikor a hurok szorulni kezdett nyakán, álnév alatt majdnem minden hónapban lakást változtatott. Többnyire Lockurood R., Schotterton, Horacz William James, Vinczent William, Vivian de Morman és James Philippe neveket használta. Irodái a legutóbbi napokig Rue Midin kívül a Rue Henri Mans negyvenötödik számú házban és Párisban a Square Petrelle hatodik számú házban voltak.

Mikor a „Frankfurter Zeitung“ leleplezéseit közölte, Peellaert nyomtalanul eltűnt. Ügyfelei egyik föjelentést a másik után adták be ellene. A brüsszeli vizsgálóbíró ma kiadta ellene a körorzést. A csaló bankár elegáns, szép férfi. Modora édeskés. Francziául perfektül beszél, ezenkívül angolul, németül és flamandul beszél.

A brüsszeli vizsgálóbíró véleménye szerint a csaló bankár Budapestre szökött, azért fölhívja az itteni hatóságokat, hogyha ráakadnak, tartóztassák le és erről távirati uton értesítsék a vizsgálóbírókat.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedüli erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabb és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelvek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességét, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

Stolypin külföldön.

Pétvárv július 13. (Saját tudósítónktól.) Stolypin miniszterelnök külföldre utazott és most Stettinben tartózkodik.

Osztrák vasutak államosítása.

Bécs, július 13. (Saját tudósítónktól.) Az államosítási tárgyalások kedvező eredménnyel biztatnak s valószínűleg már holnap, esetleg holnapután véget fognak érni. Beváltásra kerülnek az államvasutak, a Nordwestbahn, az elbavölgyi vasut, a dél-északnémet vasut ausztriai vonalai. Az államvasutak megváltási összege valamivel több 30,000,000 koronánál, szemben az 1907. évi 31.37 millió koronányi és az 1906. évi 33.28 millió koronányi bevétellel. Még némi ellentétek vannak, de a tárgyalás mai stádiumában biztosra lehet venni a kedvező eredményt.

Anglia új perzsa követe.

London, július 13. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Barklay konstantinápolyi angol ügyvivőt teheráni követté nevezték ki. Lowther új angol nagykövet Konstantinápolyba való érkezését júliusra várják.

A francia kamara berekesztése.

Páris, július 13. A szenátus elfogadta a póthitelekre vonatkozó javaslatot, mire berekesztették ülészakát.

Friedberg bankár jelentkezett.

Berlin, július 13. (Saját tudósítónktól.) Friedberg Zsigmond bankár, aki nagyszabású letétikkasztások elkövetése után hónapokkal ezelőtt megszökött, jelentkezett a bíróságon.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Kedd, július 14. — Róm. kat.: Karolina. — Prot.: Karolina. — Görög-orosz: jul. 1. Kozm. D. — Zsidó: Tham. 15. — A nap két reggel 4 óra 17 perczkor, nyugszik este 7 óra 38 perczkor. — A hold két este 8 óra 47 perczkor, nyugszik éjjel 3 óra 37 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigéztéri szalonja nyitva 9—1-ig. Belépő-díj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiséglára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A fővárosi könyvtár zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képesarnok nyitva 10-től fél 12-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Széchenyi múzeum zárva. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum (Városliget-fasor 10.) nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára zárva. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetemi könyvtár zárva. — A Kereskedelmi Múzeum zárva. — pedagógiai könyvtár zárva. — A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára július és augusztus hónapokban a közönség előtt zárva marad.

— **Személyi hírek.** Ferencz Szalvátor főherceg gyermekeivel, Hubert főherceggel és Matild főhercegnővel több heti tartózkodásra Lovranába érkezett. — Ludvig Gyula máv. elnökgazgató Budapesti városát megkezdte. Ez idő alatt az elnöki osztály vezetésével Marx János min. tanácsos, a m. kir. államvasutak elnökhelyettese bizatott meg. — Ruttkai Ráth Péter udvari tanácsos, a kassa-oderbergi vaspálya-társaság vezérigazgatója vonalainak felülvizsgálása végett néhány napra a Magas Tátrába utazott, ahonnan szerdán tér vissza a fővárosba. — Schlosser Ferdinánd, a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság főfelügyelője és az elnöki-osztály vezetője néhány heti szabadságát megkezdte. Távolléte alatt dr. Czölde János főfelügyelő helyettesíti.

— **A király látogatása.** A király gróf Paar főhadsegéd kíséretében délután három óra 45 perczkor udvari különvonaton a cumberlandi hercegi család és a württembergi hercegi pár látogatására Gmundenbe utazott, ahova délután fél 6 órakor érkezett. Az uralkodót a közönség lelkesen üdvözölte. A város

zászlódszt öltött. A felség látogatást tett a cumberlandi, valamint a württembergi hercegi pároknál és este félhét órakor visszautazott Ischlbe, ahová hat óra ötvenhét perczkor érkezett vissza.

— **Lipót Szalvátor Nagyváradon.** Lipót Szalvátor főherceg a tegnapi nap folyamán fogadta Glatz Antal főispánt, Radu Demeter és Fetscher Antal püspököket, továbbá Rimler Károly polgármestert. A főherceg délben a tüzér-tisztikarral együtt ebédelt, majd délután kirándult Püspökfürdőre. Ma reggel szemlélet tartott a gyakorlótéren a tüzérezred felett s teljes megelégedését fejezte ki Dietrich ezredesnek. A főherceg ma délután látogatást tett a városházán, majd azután Glatz főispánt és Radu püspököt látogatta meg. A főherceg kedden délután 4 órakor utazik el Pesten át Bécsbe.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter örvendetes javulása egyre tart. Az egyes izületekben jelen volt spontán fájdalmak csökkentek, az izületek nyomási érzékenysége azonban még mindig elég jelentékeny. Dr. Áldor Lajos főorvos a vasárnap folyamán két ízben is tett látogatást a beteg miniszternél és bár jelenékeny javulást konstataált, mégis a legnagyobb nyugalmat ajánlotta. Délelőtti látogatása alkalmával a miniszter hőmérséklete 36.4 C. volt, közérzése pedig mindkét alkalommal igen jó. A karlsbadi fürdőközönség élénk érdeklődéssel kíséri a beteg miniszter állapotáról szóló híreket és örömmel vette tudomásul, hogy Kossuth Ferencz jobban van.

— **Szterényi államtitkár Prágában.** Szterényi József államtitkár Karlsbadból, ahol Kossuth Ferenczet látogatta meg, ma reggel Prágába érkezett. A pályaudvaron Szűry János min. tanácsos és Edvi Illés ipariskolai igazgató várták, akiknek társaságában Szterényi megtekintette a jubileumi kiállítást. Az államtitkár az egész napot Prágában töltötte s este tíz órakor utazott vissza Budapestre, ahova holnap délben egy óra 50 perczkor érkezik.

— **Királyi kiténtetés.** A hivatalos lap vasárnap száma három művész kiténtetéséről ad hírt. Két szobrászra Kallós Ede és Teles Ede szobrászoknak. Márkus Géza kiténtetett ki a király, mint a kiténtetést adományozó királyi kézirat mondja: a hazai művészet terén kifejtett tevékenységük elismerésül. A királyi kézirat így szól:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Kallós Ede és Teles Ede szobrászoknak, valamint Márkus Géza műépítésznek, a hazai művészet terén kifejtett tevékenységük elismerésül, Ferencz József-rendem lovagkeresztjét adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi június hónap 15-én. Ferencz József s. k., gróf Zichy Aladár s. k.

A kiténtetett művészek munkásságát és érdemeit nem szükséges részleteznünk. Nevük régóta ismert. Elég, ha rámutatunk legutóbbi alkotásukra, a budapesti Vörösmarty-szoborra és nyilván e szobor minapi leleplezése alkalmával egyszersmind a kiténtetésnek — amely szoborról nagy elismeréssel szólt és szól mindenki. A művészek kiténtetését bizonyára örömmel és szimpátiával fogadják művésztársaik és ismerőseik.

— **A király és Lajos Viktor főherceg.** A király még a nyár folyamán valószínűleg találkozni fog Klesheimben lakó öccsével, Lajos Viktor főherceggel. A találkozás ideje és helye még nincs meghatározva, de valószínűnek tartják, hogy Ischlben fognak találkozni. Ugy hírlik, hogy a főherceg augusztus 18-án meg fog jelenni a király nyári tartózkodási helyén, hogy személyesen üdvözölje a születésnapja alkalmából. Érdekes ez a hír annyiban, mert Lajos Viktor főherceg tudvalevőleg már öt esztendeje teljesen visszavonultan él klesheimi magányában.

— **A király adománya.** Bukarestből jelentik, hogy királyunk kétezer frankot adományozott a vakok intézetének, amelyet Carmen Sylva királyné alapított.

— **Gróf Széchenyi Vanderbilt Gladisz a Ligának.** Gróf Széchenyi Lászlóné, Vanderbilt Gladisz, értesítette a Gyermekvédő Liga vezetőségét, hogy a nyári tartózkodásra hajlandó remetevasgyári zemplémegei birtokára husz vagyonatlan fiatal leányt elfogadni. A Liga örömmel vette a grófnő nemeslelkű ajánlatát s felhívására a Szünidei Gyermektelep vezetősége már ki is választotta azt a husz kis leányt, akiket üdülésre a grófnő birtokára fognak küldeni.

— **A Lónyay-pár anyagi zavarai.** Titkon sutogva ugynevezett magasabb körökben szájról-szájra hónapok óta adták a hírt, hogy a Lónyay-pár súlyos anyagi gondokkal küzd. Egyre hangosabban beszéltek, hogy Oroszvár, a szép kastély és a birtok eladó Sokan arról is tudtak, hogy Lónyay már kínálta a kastélyt pénzembereknek, így tavaly a bécsi Rothschildnak, de a vásárból nem lett semmi. Ezek a hírek most szomorú megerősítést nyertek azokban a keresetekben, amelyekkel a grófi pár hitelezői gróf Lónyay Elemér és Stefánia főhercegnő ellen felléptek. Ezek közül a keresetek közül egy a magyaróvári járásbíró-ság előtt fekszik s ebben a Lónyay-párt a volt udvarmester, gróf Zeppelin ezer koronáért pöröli. Stefánia főhercegnő úgy a bécsi, mint a belga udvartól apanázst kap. A Burg Zählmeistere minden hónap elsején pontosan megjelenik ott, ahol Lónyayné tartózkodik és átad harmincezer koronát. Felét a Habsburgok, másik felét a Szász-Köburgok fizetik. Ezenkívül a grófnak is csinos jövedelme van a birtoka után. Csak hogy Lónyayéknak kevés ez a pénz. Nagy, költséges háztartás, sok utazás s egyéb passziók emésztik fel az aránylag csekély jövedelmet. Lónyayék kezdtek hitelbe vásárolni, készpénzt vettek kölcsön s rövidesen az adósságok fenyegető hullámaiba sodródtak. Az apanázs nem nagyobbodott, a birtok se jövedelmezett többet, fizetni nem tudtak s egymást érték a kereskedők, szállítók, bérlők felszólító-levelei. Lónyayék új fizetési terminusokat kértek, de a lejárat megint pénztelenül találta őket. A hitelezők türelmüket vesztették és egymásután pörlik az oroszári kastély urait. Most váltják a fiskálisok az iratokat ezekben a pörökben, amelyek nemsokára ítéltre kerülnek.

— **Szalay államtitkár jubileuma.** Szalay Péter államtitkár, a magyar posta- és távirat elnökgazgatóját negyvenéves szolgálati jubileuma alkalmából elárasztották üdvözlésekkel és szerencsekívánatokkal. A posta alkalmazottai nagyszabású ünnepet akartak rendezni, de a jubiláns, aki idegenkedik az ünnepeltéstől, bizalmas leiratban megkérte az összes postagazgatóságokat és egyéb hivatalokat, hogy a tervtől álljanak el. Így történt, hogy az államtitkár jubileuma hangos ünnepségek nélkül mult el. A vasárnapit napot Szalay Péter, nehogy otthon ériék a szerencsekívánatok, nővérénél, Vojnarovitsnénál, Alapon töltötte. Távolléte alatt mintegy száz üdvözlő távirat érkezett címére. A posta- és távirat vezérigazgatósága hétfőn reggel öttagu küldöttség útján remekbe készült üdvözlő feliratot nyújtott át az államtitkárnak. Az üdvözlő iratot Szalay Péter arcképe díszíti, az arckép körül posta-, táviró- és telefonjelvények ékeskednek művészi kivitelben. A díszes munka Pándy Lajos posta- és távirat-ellenőr művészi ízlését és ügyességét dicséri. A 72. számú irányító postahivatal alkalmazottai szintén üdvözlő felíratat kedveskednek a legelső postásnak. Ez az üdvözlő irat is rendkívül díszes kivitelű. Páczai Béla és Sándor Ernő posta- és távirat-tisztek készítették. Abból az alkalomból, hogy egy fővárosi napilapban Szalay államtitkár ellen több napon keresztül támadó cikkek jelentek meg, a postások tegnap délután gyűlést tartottak, amelyen kimondták, hogy a támadások felett megbotránkosításukat fejezik ki és az államtitkár személye iránt változatlan szeretetüknek és ragaszkodásuknak adnak kifejezést.

— **Péter király születése napja.** Péter király születésnapja alkalmából a budapesti szerb főkonzulátus vasárnap ünnepi istentiszteletet rendezett a belvárosi szerb templomban, ahol a magyar kormány képviselőjében Szabó László belügyminiszteri tanácsos jelent meg. Ott volt a szerb konzulátus élén Petkovics Tódor főkonzul és a budapesti szerb kolónia számos előkelősége. A hálaadó istentiszteleten Bikár szerb plébános mondotta a szent misét, amely után a szerb főkonzulátus muzeum-köruti helyiségében lakoma volt. A lakomán Petkovics ünnepelte a királyt és a felköszöntő után a gyülekezet elénekelt a szerb nemzeti himnuszot.

— **Megrabolt kiállítás.** Tegnap este háromnegyed tíz órakor betörték a prágai jubileumi kiállítás pénzügyi pavillonjába és az Osztrák-Magyar Bank egy ott kiállított pénzszekrényét megfosztották tartalmától. A tolvajoknak, kik 2400 koronát vittek el, még nem sikerült nyomába akadni.

— **A szegedi hölgyek a királynak.** Ismeretes, hogy megboldogult Erzsébet királyné mennyire szerette Szeged városát és annak közönségét. Több ízben járt lenni Szegeden és mindig szívesen időzött különösen a város előkelő hölgyeinek társaságában, akik rajongó szeretettel csüngtek a nemeslelkű királyasszonyon. Azóta, hogy a gyilkos törvényszék átjárta szívét, kegyelettel áldoznak emlékezetének és halálának minden évfordulóján ott pompáznak a szegedi hölgyek virágai koporsóján, a bécsi kapuczinusok templomában. Az ő fáradhatatlan buzgóságuknak az eredménye, hogy Szeged város emelte a legdíszesebb és legdrágább szobrot Erzsébet királynénak, hogy látható alakja is ott legyen mindig közöttük. A szobor Ligeti Miklósnak kitűnően sikerült művészi alkotása, aki a királyasszony szerencsétlen véget ért fiának, Rudolf trónörökösnek a szobrát is mintázta, amelyet az őszszel lepleznek le a fővárosban. A hölgyek, hogy a királyné iránti szeretetüket és kegyeletüket a király előtt is bemutassák, elhatározták, hogy megajándékozzák a sikerült szobor kisebbített másával. A szobrot Ligeti Miklóssal, az alkotó művészssel kisebbítették, és azt ugyancsak hófehér márványba faragtatták. A márványba faragott szobor Olaszországból már megérkezett Budapestre s azt a hölgyek személyesen fogják átadni az uralkodónak a fővárosba jöttekor a budai királyi palotában. A szobrot a palotának Erzsébet-muzeumában helyezik el, amelynek bizonyságra egyik legszebb dísz és ékessége lesz.

— **Torda díszpolgárai.** Torda város vasárnap szép ünnepségek között nyújtotta át két nemrégiben megválasztott díszpolgárának: gróf Bethlen Bálint főispánnak és dr. Vertán Endre orsz. képviselőnek a díszpolgári oklevelet. A díszközgyűlés délelőtt 11 órakor kezdődött a városi Vigadó dísztermében, amelyet a városi képviselők és nagyszámú közönség zsufolásig megtöltött. Z. Sebess Andor polgármester megnyitva a gyűlést, a város közönsége nevében Lörinczy Dénes unit. esperes az ünnepeltekhez üdvözlő beszédet intézett. Az üdvözlő beszédre gróf Bethlen Bálint főispán válaszolt. Gyűlés után bankett volt a sétatéri pavillonban, majd fényes mulatság volt, melyet a 48-as pártkör rendezett.

— **Zola leánya menyasszony.** Maurice Leblond író eljegyezte Zola tizenkilenc éves leányát, Denise-t; az eljegyzési hirdetésben a menyasszony az Emile-Zola kettős családnevet viseli, melyre ifjabb fivérével, Jaques-kal együtt, az államtanács határozata jogosította fel. A vőlegény az ismertebb francia írók egyike; korábban az Aurore munkatársa volt Clémenceau szerkesztése idején, jelenleg pedig miniszterelnökségi titkár. Leblond a halhatatlan regényíró fanatikus tisztelői közé tartozik; Zola halála évfordulóján minden évben irodalmi emlékülennepet rendez, amelyen impozáns számban szoktak résztvenni Zola hívei.

— **Az egyetemről.** A budapesti tudományegyetem rektora, dr. Török Aurél udvari tanácsos a nyári szünidőt svábshegyi nyaralójában tölti és hetenként kétszer tart hivatalos órát a központi egyetemen, hogy elintézzék a felmerülő fontosabb ügyeket. — Dr. Lánó Gyula udvari tanácsos, a bölcsészeti kar dékánja ma hosszabb tartózkodásra Marienbadba utazott és távolléte alatt a dékáni teendőket dr. Hegedűs István prodékán fogja ellátni.

— **Merényletek vonatok ellen.** Egy idő óta gyakoriak a merényletek a lemergi személyvonatok ellen. A csendőrség ma letartóztatott négy eznesnai parasztot, akik bevallották, hogy ők fektették a gendárakat a janow—lemergi útvonalon a személyvonat elé s az ki is siklott. A vonatvezetők és gépészek sűrűn tesznek feljelentést, hogy ezen a környéken a parasztok lövöldöznek rájuk és a gyerekek kövekkel hajigálnak. A letartóztatott parasztok vallomásából az derül ki, hogy bosszúból követték el a merényleteket, mert egy lemergi személyvonat tavaly halálra gázolt egy parasztyermeket. A tegnapi kisikláskor a szolgálati kocsinak ütközője belefurdott egy személykocsiba s annak folyosóján egy Baar nevű gimnazistát majdnem agyonzorított.

— **Hajósztrájk Párisban.** A párisi helyihajózási társaság valamennyi alkalmazottja sztrájkba lépett.

— **Dumaképviselők párbaja.** Különös érdekességű párbajúgy foglalkoztatja mostanában az orosz közvéleményt. A történeteket így mondják el a Pétervárról érkezett jelentések: Markov, a szélső jobbpárt vezetője e hónap harminczadikán a kormány által tervezett büntetőtörvényszéki intézkedések megvitátása során a dumában élesen kikelt a tárgyaláson levő javaslatok ellen. A beszédre válaszolt Pergament, Odessa város képviselője, a leghíresebb orosz jogászok egyike, aki többek között megjegyezte, hogy az előtte szóló valószínűleg azért nem rokonszenvez a büntetőtörvényszékekkel, mert ennek az intézménynek a működését fájjalja. Ebben Markov sértést látott és provokálta Pergamentet. A kihívott fél eleinte vonakodott az elégtételadástól, amit a pletyka arra magyarázott, hogy zsidó létére nincs elegendő bátorsága. Később azután a hívei rávették a kihívás elfogadására, bár választói is arra kérték, hogy terelje a dolgot bírói útra. A párbajnak eredetileg a múlt hétfőn kellett volna megtörténni az Udely-parkban. Stolyin rendeletére megjelent a helyszínen a rendőrség, hogy a vérontást megakadályozza. Épp akkor érkeztek oda, amikor a felek pisztolyt szegeztek egymásra. A kellő pillanatban hozzájuk rohantak és elvették tőlük a fegyvereket. Erre a segítők abban állapodtak meg, hogy Ischora városkában legyen a párbaj. Ott aztán szombatn akadálytalanul fel is állhattak a felek. Három lövés dördült el, de egyik sem talált. És a jobbpárti képviselők azt mondogatják, hogy Pergament helyrebillentette a hitsorsosi becsületet.

— **Steinheil festő gyilkosai.** Emlékezetes még az a gyilkosság, amelynek Steinheil ismert nevű párisi festőművész és az anyósa, Jappy asszony estek áldozatai. Azóta nagy energiával folyt a nyomozás, a gyilkosokat azonban nem sikerült kézrekeríteni. A rendőrség a legkülönfélébb nyomokon indult és többször híre is járt, hogy már csak napok kérdése a gonosztevők elfogatása. De ezek a híresztelések rendszerint csődöt vallottak, a gyilkosokat máig sem sikerült elfogni. Mint most Párisból írják, Steinheilné a minap egy újabb nyommal szolgált. Elmondta, hogy véleménye szerint a gyilkosságot felbérelt alakok követték el, akik egy Észak-Franciaországban lakó és Steinheilkel ellenséges viszonyban levő családnak szolgálatában álltak. Különösen a családnak egyik tagja; egy teljesen elzüllött fiatalember okozott már előbb is sok kellemetlenséget Steinheilnek. Az özvegy azt hiszi, hogy ez a fiatalember szervezte azt a gyilkos bandát, amely Jappynét és Steinheilt megfojtotta. A rendőrség most ezen az alapon kutat tovább. Egy detektív már el is utazott a szóban forgó családhoz, közben a rendőrség a züllött ifjút keresi, aki értelmi szerzője volt — Steinheilné véleménye szerint — a rablőgyilkosságnak. Maga az özvegy, azok után, hogy ezt a legújabb kombinációt a rendőrség tudomására hozta, elzárkózott minden interjú elől és nem fogad a lakásán senkit.

— **Gyógyszerészek ügye.** A gyógyszerész-törvényjavaslat élénk visszhangot keltett az országban s mindenünne érkezik a hír, hogy rendkívüli gyűléseken meghányják-vetik a kifogásolt pontokat. — A magyarországi gyógyszerészegylet Torontál vármegyét magában foglaló XIV. járása ma Nagybecskerekén tartott rendkívüli közgyűlésén Szerdahelyi Kálmán elnöklésével tárgyalta a gyógyszerészügyi törvényjavaslat tervezetét. A közgyűlés mindenben elfogadta a központ módosítását és kifogásait és főleg a tervbe vett közjogi gyógyszerárak ellen foglalt állást. A közgyűlésen jelen voltak dr. Váradi Imre, dr. Dániel Pál orsz. képviselők, dr. Nagy Dezső, a vármegyei 48-as párt elnöke és a központ kiküldöttjei dr. Varságh Zoltán és dr. Héderváry Hugó. — Esztergom, Komárom és Győrmezők gyógyszerészei is járási ülést tartottak és elhatározták, hogy a gyógyszerész-törvényjavaslat tárgyalásánál a közjogi gyógyszerárak felállítását ellen felírják. A felírat támogatását megígérték Hilbert Károly és Szabó István orsz. képviselők.

— **Öngyilkos katona.** Győrött ma agyonlőtte magát Szundy Jakab, a 26. ezred 4-ik századbeli gyalogos őrzetője. Hátrahagyott levelében azt mondja, hogy az öngyilkosságot azért követte el, mert a családjával viszállyba került.

— **A pécsi bányász-sztrájk.** Azt hitték, hogy a Dunagőzhajózási társaság pécsi bányáiban ma megszűnik a sztrájk. A vasárnap délutánra egybehívott nagygyűlésnek kellett volna a sztrájk megszüntetését kimondani, azonban, bár a központ kiküldöttjei a munka megkezdése mellett nyilatkoztak, a bányamunkásság a további sztrájk mellett döntött. Azt hiszik, hogy e határozat csak elvi jelentőségű és a sztrájk hamarosan mégis véget ér. Ezt lehet legalább következtetni abból, hogy a szabósi bányatelepen ma reggel már csaknem teljes számban munkába álltak s valószínű, hogy holnap a többi bányákban is dolgozni fognak.

— **A newyorki hőség.** Newyorkban a hőség az utóbbi napokban egyre elviselhetetlenebb és napról-napra zedi a maga áldozatait. Három nap alatt nem kevesebb, mint harmincz ember pusztult el a gyilkos forróság miatt. Kedden a hivatalos hőmérő egy felhőkarczó tetején 34 Celsius fok, a napon pedig éppenséggel 47 Celsius fok volt a hőség. Egész Newyork lakossága epedéssel várja a megváltó esőt. A gyermekhalandóság hihetetlen módon megnövekedett s különösen a munkásnegyedekben leírhatatlan a nyomor. A lakosok túlyomó része a házak tetején, a nyilvános parkokban és a tenger partján tölti az éjszakákat szabad ég alatt. A tengerpart fehér homokjában éjnek idején százával alusznak az emberek. Egyes városrészekben a hatóság ingyen jeget oszt ki, de ez is alig segít oly lakásokban, ahol hat-hét ember alszik együtt. Hétfőn tizennégy ember halt meg napszúrás következtében s körülbelül nyolczvanat kellett kórházba szállítani. Az utcákon gyakran előfordul, hogy a kocsi fogott lovak összeesnek s annyira el vannak gyöngülve a hőségtől, hogy nem tudnak újból fölkelni. A mentőknek rengeteg dolguk akad és kocsiai éles csilingelése minduntalan hallatszik az utcákon. Az asszonyok kivágott, átlátszóan könnyű ruhákban járnak, a férfiak pedig karjukon viszik kabátjukat s még az előkelőbb vendéglőkben is ingujiban foglalnak helyet az asztaloknál. Sok ember megőrült a hőségtől, a rendőrség pedig panaszkodik, hogy a gonosztettek száma ijesztően nő, ami szintén az abnormális hőségnek tulajdonítanak.

— **Meggyilkolt mérnök temetése.** A meggyilkolt bányafőmérnököt, Remenyik Károlyt, Selmeczbányán temették el nagy részvét mellett. A koporsót koszorúk halmaza borította. A temetésen résztvett a bányáigazgatóság, a bányászati és erdészeti főiskola ifjusága és igen nagyszámú közönség. A temetőben Handel-Vilmos főesperes mondott mélyen megindító beszédet. Majd az egyik kártársa méltatta az elhunytak pályája iránt való rendkívül nagy szeretetét.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A DMKE makói diákközházába az 1908—9. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36, beiratási, orvosi, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési és I. osztályu tanulónál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve a DMKE makói diákközházának felügyelő-bizottságánál adandók be. Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákközház igazgatósága Makón.

— **Házasságok.** Morbitzer Jenő és Müller Mitzy e hó 20-án délelőtt 11 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi plébánia templomban.

Dr. Weisz Ármán vágsellyei ügyvéd e hó 12-én esküdött örök hűséget Friedlieb Bertának Galántán.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művészi ékszerterelepen, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Leégett falu.** Bonaduz svájci falu ma leégett és a lakosság hajléktalan lett. Százötvennél több ház pusztult el a jószággal együtt s leégett a postahivatal és három vendégfogadó is. A tűz úgy keletkezett, hogy gyermekek gyufával játszottak és egy petróleumos hordót felgyújtottak.

— **A Sportkedvelők Körének közgyűlése.** A Sportkedvelők Köre e hónap 20-án, hétfőn este fél 6 órakor tartja ezidei rendes évi közgyűlést V., Váci-körút 32. sz. III. em. alatt levő üléstermében az alapszabályszerű tárgysorozattal. A tagok esetleges indítványai az alapszabályok 29. szakasza értelmében legkésőbb f. hó 7-ig írásban jelentendők be az elnökségnek.

— **Bombamerénylet egy hajó ellen.** Az „Amaltea” nevű hajó ellen, amelyen mintegy nyolczvan kikötői munkás volt elhelyezve, a múlt éjjel merényletet követett el egy ismeretlen egyén, aki a hajóhoz evezett, ablakán át a hajóba bombát vetett, amely röviddel az indulás után felrobbant. Az angol munkások közül egy meghalt, hét megsebesült. A rendőrség ezer korona jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítőjének. A svéd király a kórházban személyesen érdeklődött a merénylet sebesültjei állapota iránt. Valamennyien túl vannak a veszedelmen. A hajó csak jelentéktelenül rongálódott meg.

— **Tűzveszedelem Badenben.** Badenben a Krainerhütte vendéglőt, a bécsiek kedvelt kirándulóhelyét, tegnap tűz pusztította el. Negyed négykor a vendégek észrevették, hogy a vendéglő hátulsó részéből füst emelkedik ki. A tűz rendkívül gyorsan terjedt és csakhamar a fél szálló lángban állott. A szálló lakóinak holmija, ruhája, ékszere és pénze legnagyobb részt elpusztult.

— **Elhamvadt község segítése.** A Madocsa tolnavármegyei község tüzsújtotta és hajléktalanná vált lakossága felségélyezésére gyűjtést indítottak. A segélyakció élén Rátkay László orsz. képviselő áll, aki Dunaföldvárra népgyűlést hívott egybe a segélyakció tárgyában. Megállapították, hogy a tűz által okozott kár 380.000 koronát meghalad, mely összegnek csak harmadrésze térül meg biztosítás révén. Mádi Kovács János, a kerület orsz. képviselőjének közbenjárására, mint hírlik, a kormány 100.000 koronás kölcsönt folyósít a leégett községi épületek újjáépítésére.

— **A főváros közbiztonsága.** A székesfőváros közigazgatási bizottsága ma tartott ülése elé Boda Dezső dr. főkapitány, a város múlt hónap közbiztonsági állapotáról, a következő jelentést terjesztette: Junius hónapban 2217 bűneset nyomozását fejezte be a rendőrség; ezek közül 1023 büntett, 1194 vétség, 569 az ember élete és testi épsége, 1655 a vagyon ellen irányuló és 189 egyéb bűnesetek. Az ember élete és testi épsége ellen irányuló bűnesetek közül 54 volt büntett, 308 vétség és 293 volt a testi sértések száma. A vagyon ellen irányuló bűnesetek közül 295 volt büntett, 750 vétség; és pedig 187 volt a sikkasztások, 139 a csalások, 1193 a lopások száma, mely utóbbiak közül 693 volt büntett, 500 vétség. A bejelentett kár szempontjából a kár 210 esetben 40, 311 esetben 20 koronán aluli összeget tett ki. Ebből kifolyólag előzetes letartóztatásba került 241 személy; ezek közül 219 az illetékes bíróságok elé állított, 6 a kórházba utaltatott, 12 szabadlábra helyeztetett és 4 egyénnél a rendőrhatalom intézkedés függőben maradt. A felemlítésre méltó események a következők voltak: Kézrekerült egy keresetforrás nélkül álló részelővágó, aki egy postafőigazgatónak 870 korona értékű kézipodgyaszt lopta el; a kár megtérült. Előzetes letartóztatásba helyeztetett egy napszámos, aki lakáskeresés ürügye alatt több lopást és csalást követett el. Letartóztatott egy rovoit multu egyén, aki egy fakereskedő cég kárára többrendbeli betöréses lopást követett el. Kézrekerült három egyén, akik jobbára lakatlan villákba és őrzet nélküli lakásokba betörték. Letartóztatott egy bankügynök, ki ellen többrendbeli csalás miatt tétetett bünvádi feljelentés. Előzetes letartóztatásba helyeztetett egy közismert uzsorás és versenyistállótulajdonos, aki 15.000 korona értékű ingóját a végrehajtás előtt átíratta egy főpinczérre. Hasznavehetetlen gépkocsikkal elkövetett szédelés miatt letartóztatott egy ál-mechanikus. Letartóztatásba került egy cseléd, aki a Főherceg Sándor-utczában ujszülött csecsemőjét megölte s a pinczében elásta; majd kiderült róla az is, hogy előzőleg már több ízben is magzatelhajtás büntetést követte el. Előzetes letartóztatásba helyeztetett erőszakos nemi közömbös miatt egy vasöntő, ki a Hívvösvölgyben egy cselédleány ellen követett el merényletet. Gyilkosság büntette miatt letartóztatott egy laboráns, aki féltékenységből lelötte kedvesét. Szándékos emberölés büntettségéért a kísérlete miatt letartóztatott egy vasöntő, ki mostoha leányára és annak kedvesére rálőtt. A fogház és tolonczházosztálynál 1667 egyén került elbánás alá. Ezzel közül szabadonbocsátott 708 egyén; javító intézetbe helyeztetett 1 egyén, egyéb hatóságok átadatott 216 egyén, kényszerutlevéllel kiutasított

105 egyén, tolonczuton továbbított 122 egyén, mint átkelési toloncz továbbított 122 egyén. Az elbánásban részesítettek között 516 nő volt. A villamos vasutak az elmúlt hónapban 25 balesetet okoztak. Kitért a főváros területéről 1—5 évre 49 honos, 5—10 évre 25 honos és 3 idegen.

— **Öngyilkos járásbíró.** Forster Antal volt paksi járásbíró, legutóbb sárbogárdi járásbíró, agyonlőtte magát. Tettének oka életuntagság.

— **Automobil-örület.** Blelitz közelében, Potsdamtól tizenhét kilométernyire, nagy automobil-szerencsétlenség történt, amelynek a berlini társadalomnak több ismert tagja áldozatul esett. Serloo kormánytanácsos és Oechelhaus Ádám sportkedvelő férfi Berlinből automobilon gróf Zeppelin léghajójának felszállásához akartak utazni. Bielitzől hét kilométernyire egy lovon ülő paraszttal találkoztak. Minthogy a paraszt lova megbokrosodott, Oechelhaus hirtelen meg akarta állítani az automobilt, de a kocsinak egyik kereke mégis megragadta a paraszt lovát és eltiporta. A hirtelen megállítás következtében az automobil óriási erővel nekilodult egy fának s a benne ülő emberek kiestek belőle. Serloo azonnal meghalt, Oechelhaus pedig koponyatorést szenvedett és állapota nagyon veszedelmes. — Egy másik nagy szerencsétlenségről is értesít tudósítók: Tegnap egy utazó társaság automobil-bérekocsiban, amelynek tulajdonosa vezette a kocsit, Münchenből Tegernseebe rándult. Visszajövet München közelében a soffőr hirtelen meg akarta állítani az automobilt, de oly ügyetlenül végezte dolgát, hogy a kocsi fölborult és a benne levő emberek alája kerültek. Az automobil tulajdonosa azonnal meghalt s a benne ülő emberek veszedelmes megsérültek. Gróf Wachmeister svéd főkonzul csonttörést, Lord Mária amerikai asszony belső sérülést, ennek tíz éves fia csonttörést és társalkodónje komplikált koponyatorést szenvedett.

— **Vakmerő rablás.** Münchenben két választékosan öltözött fiatalember a jelzőlogbankban ma vakmerő rablást követett el. Egyikük megszólított egy bankszolgát, akinél pénzes-táska volt s mialatt a szolgál felvilágosítást adott, a másik kiragadta kezéből a táskát, amelyben tízezer márka volt. A szolgál segélykiáltására bezárták a bank valamennyi ajtaját és sikerült a két rablót kézrekeríteni.

— **Elítélt irancia kémek.** Toulonból jelentik: Az idén márczius 13-án in contumaciam elítélt három kém, Blain, Farget és Crepi ma jelentkeztek a törvényszék előtt, amely a rájuk kiszabott büntetést, tizenkét, illetve tizenhét és huszonnégy havi börtönt megerősítette.

— **Rejtélyes halott.** Hajduböszörményből jelentik, hogy Sánta János hetvenöt esztendő szabad-tanyás ezélt tizenkét nappal eltűnt. Tegnap találtak rá a tanya előtti hid alatt, ahol Sánta hullája teljesen feloszlásnak indult. A törvényszék vizsgálóbírája ma megy ki a helyszínére hogy a vizsgálatot megindítsa, mert büntény esete sincs kizárva. Sánta vadász volt s egy ízben a vadörökre fegyvert is ragadott.

— **Meglopott háztulajdonos.** Rosnagel Emilia 81 éves háztulajdonosnő hetekkel ezélt panaszt tett a rendőrségen, hogy a szekrényében levő kis vaskazettából, amelynek kulcsát ő állandóan a nyakában hordja, 20.000 korona készpénz eltűnt. A rendőrség ma súlyos gyanuokok alapján letartóztatta Novák Mária 21 éves cselédet, aki az öreg, béna s magával tehetetlen asszony egyetlen cselédje volt s más nem is igen fordult meg a házában, mint a cselédleány anyja. A leányt fogva tartják, az anyját figyelik.

— **Gyilkosság tréfából.** Eliser Pál és Sas Pál fiatal napszámosok tegnap délután együtt mulattak Rákospalotán. Estefelé kijöttek a korcsmából s a Rákosi-uton iparkodtak hazafelé. A Szentmihályi-ut sarkán Sas Pál kivette a zsebkését, hogy szivarja végét levágja, mire Eliser tréfálkozva kérdezte, hogy a kést a mellébe merné-e szurni? Sas Eliser mellébe irányította a kést s mikor Eliser megismételte előbbi kérdését, barátját mellbeszurta. A kés a mell jobboldalán a bordák között hatolt be s valószínűleg a nagy ütőerő is átvágta, mert Eliser

szó nélkül összesett és néhány percz múlva meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, Sas Pált pedig a rendőrség letartóztatta.

— **Szerencsétlenség a villamoson.** Gegolics József 10 éves tanuló tegnap délután az Aréna-uton a Városliget felé haladó egyik villamosnak a pótkocsijára felkapaszkodott, majd annak lépcsőjéről leugrott. Az ugrás azonban rosszul sikerült és a kis fiu oly szerencsétlenül esett el, hogy lábai a kocsikerekei alá kerültek. A kocsikerekek a szerencsétlen fiúcskának mindkét lábát levágták. A mentők bevitték a Rökus-kórházba, ott azonban rövidesen meghalt. A fiu apja, Gegolics Antal postai kézbesítő, csak fiának halála után értesült a szerencsétlenségről.

— **Halálozás.** Az igazságügyminisztérium egyik kiváló tisztviselője, Szántó Mihály miniszteri tanácsos meghalt. Pernitzben érte utol a halál, ahová egészségének helyreállítása végett utazott. Szántó Mihály 1873-ban kezdte közpályáját s azóta — érdemeinek elismeréseként — több királyi kitüntetés is érte.

— **Rendőri hírek.** Merénylő szerelmes: Orosz Mária rendőri felügyelet alatt álló leányhoz a Rózsa-utca 99. számú házába beállított Szekeres Ferenc s kérte a leányt, hogy lépjen vele közös háztartásba s hagyja el rossz életmódját. A leány elutasító válaszára Szekeres revolvert rántott elő s először a leányra lőtt, utána pedig a saját mellébe irányította a fegyvert. A leány a lábán sérült meg, a merénylőt pedig halálos sérüléssel a Rökus-kórházba szállították. — **Halál fogadásból:** Seftik József és Takács András napszámosok együtt ittak és ivás közben fogadtak, hogy Seftik József bele mer-e menni a Dunába vagy sem. A fogadás után Seftik az Ördög-árokúal a Dunába ugrott és eltűnt a hullámokban. — **Tűz: Grünbaum Jozefin Kisdiófa-utca 4. számú házában lévő női divatüzlete ismeretlen okból kigyulladt. A tüzet a VI. kerületi tűzörség oltotta el. A kár állítólag negyvenezer korona. Az üzlet biztosítva volt. — Talált csontváz: A Mérleg-utca 3. számú házában építkezésnél a földmunkálat közben sok emberi csontot találtak, amelyek már régen heverhettek a földben. A csontokat beszállították az antropológiai intézetbe. — Elgázolt kerékpáros: Stamm Géza bérkocsissegéd háromszázkilenczvenkettős számú kétfogatu bérkocsijával tegnapelőtt este az Andrássy-ut és Vörösmarty-utca sarkán egy kerékpáron haladó munkáskülsejű embert elütött. A kerékpárost veszedelmes sérüléseivel a Rökus-kórházba szállították, ahol azonban még mindig nem tért eszméltre és így még most sem tudják, hogy kicsoda. A kocsis ellen megindították az eljárást. — Megszökött örült: A lipótmezei örültek házából megszökött Drahos István tizenkilencz éves veszedelmes elmebeteg. Drahos alacsony, termetű, bajszatlan és selypít. Szökésekor szürke ruhát és szürke kalapot viselt.**

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér

x Az elektromágneses gyógyítás a legkényelmesebb villamos gyógymódok egyike, mert a kezelendő testrészt el sem kell mezteleníteni, mivel az áram ruhán át is hat a kívánt helyre. Gyógyítása kettős, u. m. fájdalomcsillapító és megnyugtató. Ebből kifolyólag alkalmazásba kerül mindennemű idegzésába, görcsök, csusz és közvényokozta fájdalmak, a gyomor és szív ideges zavarai, a neurasthénia és hisztéria okozta fejnemés, tarkófájás, ingerültség stb. ellen, főképpen pedig szinte bámulatos hatást fejt ki álmatlanság ellen, mert sokszor már néhány ülés alatt sikerült az évek óta fennálló bajt megszüntetni. Az elektromágneses gyógyítást dr. Hönig Izsónál (IV., Károly-körút 24. sz.) kerül alkalmazásba.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám

A nyomda telefonja: 23—45. szám.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Nemzeti Színház a Népszínházban. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Budapestre érkezett és informáltatta magát a Nemzeti Színház ideiglenes elhelyezésének kérdésével kapcsolatban történetekről. A népszínházi bizottság és a kultuszminisztérium között a megegyezés létrejött, a függőben levő kérdések elintéztettek s így, minthogy ma már semmi lényeges különbség nem forog fenn, valószínű, hogy a legközelebbi napokban a Nemzeti Színháznak a Népszínházban való elhelyezése kérdése befejezést nyer. Az erre vonatkozó megállapodásoknak végső formulázása szerdára várható.

(*) Gretchen a budai szinkörben. A Magyar Színház nagysikerű darabja, a „Gretchen” került ma színpadra a budai szinkörben, igen szép számu közönség előtt. Az előadás kifogástalan volt és a közönség szívesen megtapsolta az egyes szereplőket, akik közül Haraszthy Miczi, Albert Erzs, Nagy Mariska, Zátory és Szeghő emelkedtek ki a kifogástalan együttesből.

(*) Az Arányi művésztestvérek a külföldön. Arányi Adéla, a kiváló magyar hegedűművész, Hubay Jenőnek és Joachim mesternek becézett tanítványa, mint ismeretes, tavaly óriási diadallal járta be Ausztriát, Németországot és Hollandiát. A művésznőt most az a kitüntetés érte, hogy Londonba és több más nagy angol városba egyenesen meghitták koncertezni és vele együtt meghitták testvéreit is, a tizenéves esztendő hegedűművésznőt: Jelyt és Hortenziát, a zongoraművésznőt, akik ez idén végezték el a legjobb sikerrel a Zeneakadémiát. A két utóbbi nővérenek művészetéről a vizsgálati hangversenyek alkalmával az egész fővárosi sajtó egyértelműleg a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott s így bizonyára ők is jól megállják helyüket a külföldön. A művésztestvérek Angliába az ősszel indulnak el s innen hollandiai körutazatra térnek, ahol Arányi Adéla ma a legünnepeltebb művésznő.

(*) Magyar hangverseny Londonban. A londoni magyar kiállítás területén e hó 21-én tartandó magyar hangverseny rendezője: a Society a közreműködő művészek hozzájárulásával a hangverseny tiszta jövedelmét a londoni legelőkelőbb egyletek egyikének, a The League of Mercy-nek humánus céljaira ajánlotta fel, hogy ezzel a londoni előkelő világ részvételét is biztosítsa. Szirmai Imre, a hangverseny rendezője a Society-vel már véglegesen megállapította az est programját, mely a következő: I. Magyar dal (melodráma), magyar-angol szöveggel, szövegét írta Heródek Sándor, zenéjét Kerner Jenő, előadja Szirmai Imre. II. a) Alttól dal dr. Szirmai Arturtól. b) Angol dal, c) En old Serevad, szerző: Mayer Hellmunk, előadja Pálmay Ilka. III. Szavaltat (magyar lírai költők), előadja Török Irma. IV. a) Borda (a Bánk bán operából), b) Kék szempár (a Hajduk hadnagyából), előadja Szánthó Gáspár; c) Magyar kettős (Huszárcsinnyból) előadja Pálmay Ilka és Szánthó Gáspár. V. a) Tosca, Puccini nagy ária, b) Czigánybáró Hubay Jenőtől, előadja Héderváry Erzs. VI. a) Kuplák: A pesti nők, oh beautiful english ladies, előadja Szirmai Imre, b) Tréfiás kettős, előadja Pálmay Ilka és Szirmai Imre. VII. Gioconda, nagy ária, c) Fülembé cseng a dal, írta Székács, előadja Héderváry Erzs. VIII. a) Temetőért az én szívem (Casanova), b) Magyar dalok (Fráter, Dóczy, Kun, Kurucz stb.), előadja Szánthó Gáspár. IX. Huszár toborzó (tánc), előadja Pálmay Ilka czigányzenekarral. Az összes zeneszámokat Marthon Géza kíséri. A művészek 18-án délután utaznak Londonba.

(*) Beethoven szobra Párisban. A zene óriásának Párisban is lesz emléke. Char moy szobrász mintázta és már nemsokára le is leplezik a XVI. kerületbeli Ranelagh-sétányon. E szobornak története van. Már két év előtt kellett volna felállítani a Trocadero-téren, de akkor arra a helyre egy zenepavilon került.

(*) Uj horvát opera. Zágrábban most folynak Muhvic „Uskok” című új operájának próbái. A bemutató előadást az őszi szezonra tervezik. A főszerpeket Cammarota, Vulakovic, Lesics és Horváthné fogja énekelni.

(*) Kezdő színműrök érdekében. Párisban „Théâtre Indépendent” címen új színházi vállalat keletkezett, melynek az a célja, hogy fiatal és új tehetségeknek a nyilvánosság útját megnyissa. Franciaország legelső művészei és írói megígérték az új színház támogatását, mely már szeptember 1-én megkezdte működését és május 31-ig tart előadásokat. Havonként lesz egy bemutató-előadása.

(*) Elhunyt festő. Barlösius György ismert német festő, e hó 11-én, rövid betegség után 46 éves korában, Berlinben meghalt.

(*) Grünfeld vonóségyese. Az elhunyt Bürger Zsigmond helyébe Novacsek Károlyt, a m. kir. Opera magánorgonkását szerződtette.

(*) Lear király Rómában. A Teatro Argentina-ban Shakespeare „Lear király”-át új olasz átdolgozásba hozták színpadra. A nézőtér, a tropikus hőség dacára zsufolva volt, de a sikert csak mérsékeltnek lehet mondani. Antonio Cippico, a tragédia átdolgozója, fiatal dalmatinai író, aki évek óta él Olaszországban, nem elég erős ahhoz, hogy a nagy Shakespeare remekéhez büntetlenül hozzányúljon. Vállalkozása balul ütött ki, Fumagalli Mario, az Argentina-színház igazgatója s Olaszország legnevesebb tragikus színészei egyike, Lear szerepével szintén nem boldogult. Annál nagyobb sikere volt a rendezéssel, mely még a D'Annunzio új darabjának fényes beállítását is messze felülmúlta.

(*) Komáromi színészt. Mezei Béla színtársulata kedvező anyagi és művészi eredménnyel zárja le komáromi előadásainak sorozatát. Az utolsó hétre három bemutató van kitűzve; még pedig Parkins „Biboros” című színműve, a diadalmas „Tatárjárás” és Gelsei Biró Zoltán „A hadnagy ur” című egyfelvonásos. Holnap, kedden lesz Halmi Kornélia jutalomjátéka, mely alkalommal „Az új honpolgár” kerül színpadra. A jó erőkből álló társulat Pöstyénfűrdőbe rándul át, ahol e hó 21-én „Naftalin”-nal kezd előadásait.

FŐVÁROS.

(*) A közigazgatási bizottság ülése. A fővárosi közigazgatási bizottság ma délelőtt Berczy István polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Boda Dezső főkapitánynak a főváros köztisztaságáról tett jelentése, valamint egyéb közigazgatási ügyek kerültek előterjesztésre.

A rendőrfőkapitány jelentése szerint június hónapban 2217 bűneset nyomozását fejezte be a rendőrség. Ezek közül 1023 volt büntetett, 1194 vétség, 362 az ember élete és testi épsége, 1655 a vagyon ellen irányuló és 189 egyéb bűnesetek. Ezekből az esetekből kifolyólag 241 ember került előzetes letartóztatásba, ezek közül 219 az illetékes bíróságok elé állított, 6 kórházba került, 12 az eljárás során szabadságra helyeztetett és végül 4 egyénnel szemben a rendőrhatalom intézkedése függőben maradt. A rendőrségi fogház és tolonczigyosztálynál 1667 egyén került közigazgatási elbírálás alá.

Az adófelügyelőség jelentése szerint június hónapban közvetlenül az állampénztárnál 3,765,137 korona 28 fillért fizettek be, 1,400,639 korona 25 fillérral többet, mint tavaly júniusban. A székesfővárosi adópenztárnál június hónapban 886,624 korona 92 fillért fizettek be, 11,511 korona 29 fillérral többet, mint tavaly júniusban.

Dr. Magyarovics Mladen tisztifőorvos jelentése szerint a főváros közegészségügyi állapota június hónapban kedvező volt, mert a hevenyfertőző kórok száma, az előző hónapoz képest, 126-tal csökkent és mert a kiütéses hagymáz végleg megszűnt. Az utolsó esetet május 30-án jelentették be, azóta egy eset sem fordult elő. A kiütéses tifusz egész ideje alatt összesen 201 esetet jelentettek be, a betegek között 91 férfi és 110 nő volt. Az esetek általában súlyos befolyásúak voltak. Az összes betegeknek 26,3 százaléka halt meg és pedig a férfibetegeknek 21,9 százaléka, a női betegeknek 30 százaléka. A védekezésben különösen nagy szerep jutott a fertőtlenítésnek.

A központi fertőtlenítő-intézet az egész idő alatt összesen 994 lakást fertőtlenített kiütéses tifuszban történt megbetegedés, vagy ennek gyanúja miatt. Ezenkívül 9388 egyént fertőtlenítettek egyénileg, vagyis azokat, kik beteggel érintkeztek, alaposan megfürdették, ruháját és minden holmiját pedig az alatt gőzzel fertőtlenítették. Ugyancsak a fertőtlenítő intézet kiütéses tifuszban való megbetegedés, vagy ennek gyanúja miatt 500 egyént szállított a kórházba gyógyítás, illetve megfigyelés végett. Ami a többi hevenyfertőző megbetegedést illeti, emelkedést mutat az agygerinczhártyalob (+2), a trachoma (+53) és a lépfene (+1); ellenben csökkent a hasi hagymáz (-4), a kanyaró (-32), a vörheny (-29), a szarmárhurut (-5), a roncsoló torok- és gégeob (-4), a gyermekágyi láz (-1), a bányahimlő (-18) és a fültömirigylob (-30). Élve született június hónapban 1836. A halálozások száma is némi javulást mutat. A köz- és magánkórházakban 10,637 fekvő és 11,146 járó összesen 21,783 beteget gyógykezelték. A hajléktalanok menhelye egyletének menházában összesen 19,240 személyt kapott szállást.

Ugy ezeket, mint a kizárólag statisztikai adatokat tartalmazó többi jelentéseket tudomásul vette a bizottság. Azután felelőzéseket intéztek el.

(*) Az élettani intézet megerősítése. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma leiratot intézett a fővárosi hatóságához, a melyben — arra hivatkozva, hogy az országgyűlés a költségvetésben engedélyezte az egyetemi élettani intézetnek a megerősítést — felkéri a hatóságot, hogy az építendő épületet a legsürgősebben adná meg. Az élettani intézetnek a megerősítése azért szükséges, mert az orvostan hallgatók száma nagymértékben megnövekedett.

(*) Adókiütés. A fővárosi adókiütő-bizottságok holnap, kedden és holnapután, szerdán a következő helyrajzi számú házakban lakó adókötelesek III. osztályú keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni: A II. kerületben a vízvárosi bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét. — Az V. kerületben az első bizottság kedden a pótlajstromot és a külön meghívottakét; a második bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét; a harmadik bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét. — A VI. kerületben az első bizottság kedden 3807—3810—12/5 hrszámig, szerdán 3813—3818 hrszámig; a második bizottság kedden 4093—4111 hrszámig, szerdán 4112—4186/4 hrszámig; a harmadik bizottság kedden 3469/70—3473 hrszámig, szerdán 3474—3475 hrszámig; a negyedik bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét. — A VIII. kerületben az első bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét; a második bizottság kedden 4928—4935 hrszámig, szerdán a külön meghívottakét; a harmadik bizottság kedden és szerdán a külön meghívottakét; a negyedik bizottság kedden 4289—4301/02/5 hrszámig, szerdán 4305/1—4306/4 hrszámig.

(*) Megbüntetett élelmiszerhamisítók. A fővárosi közigazgatási bizottság ma tartott ülésében tej-, illetve élelmiszer-hamisításért Weisz Hermann (Nagy-Berki) 75 korona, Világ Józsefnek (Csomádi) 200 korona, Bettelheim Vilmosnak (Budapest) 10 korona, Löwy Ernőnek (Nagytétényi teigazdaság) 200 korona, özv. Hirschler Adolfiné csemegekereskedőt (Budapest) 50 korona, Gödöllői Sándor (Nagykátai tejszövetkezet) 50 korona, Hajdu Ferenczné élelmiszerkereskedőt (Budapest) 5 korona, Molnár Bertalan vegyeskereskedőt (Budapest) 30 korona, Mály György kávémerőt (Budapest) 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A bizottság végül 200 korona pénzbüntetéssel sújtotta Leipniker Gyula vásárcsarnoki magánbizományost, a felekkel szemben tanusított tisztességtelen eljárásáért.

Nyilt-tér

(*) rovatban közzétették nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat!

Több helybeli napilap egy tényeknek meg nem felelő hírt közölt a legutóbbi vasárnapi számban, néhány helybeli bankkezelő ellen folyamatban lévő hatósági eljárásról.

Alulírt czégek ezennel kijelentik, hogy törvényes alapon álló, tökéletesen kifogástalan üzletvezetésük tudatában e vizsgálatból annál kevésbé sines mit tartaniok, mert e hírcsakis egyik durva eljárása miatt elbocsátott alkalmazotjunknak rágalmozó vádjaira vezethető vissza, aki néhány előtte ismerős ügyfeleinkkel lépett összeköttetésbe.

A folyamatban lévő eljárás okvetlenül a fent említett rágalmozó teljes aipalanságát fogja kideríteni.

Megjegyezzük még, hogy ama közleményben említett — állítólag tözsdevesztesség miatt — egyik ügyfeleinknek Németországban történt öngyilkossága teljesen lógból kapott koholmány.

Neumann Miksa és Társa,
Weisz Emil és Adolf,
Neumann és Raab.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

SPORT.

Az olimpiád.

London, július 9.

A londoni olimpiádra utazó bajnokcsapat a hétfőről kedde virradó éjjelt Drezdában töltötte. Vonatunk reggel nyolcz órakor indult, tehát már korán talpon volt a társaság. Az ut Drezdából Klissingenbe nagyon egyhangu. Élénkséget csak az egyes nagyobb városok állomásai hoztak, hol a sok illéstől meggémberedett társaság rajokban lepte el a perrent. Klissingen felé közeledve, mindinkább akadémikussá lett a tengeri utazás kérdése. A társaság igen sok tagja tengeréddig csak képes-lapon látván, s a tengeri betegséget annyi mindenféle változatban hallotta lefesteni, hogy nem egynek ült ki a hideg verejték homlokára, mikor tizenegy órakor éjszaka Klissingenben (Hollandia) hajóra szálltunk. Erős szél fúj s meglehetősen erősen esett az eső is. Mikor a hajó elindult, meglehetősen nehéz utnak néztünk elébe. A hajó erősen himbálódzott s az ilyenhez nem szokott szárazföldi patkányok, az ismerlentől való félelemtől is támogatva, csakhamar a legrosszabbra is el voltak készülve. Baj azonban nem történt, mert a szél csakhamar elállott s mikor a csatorna közepén jártunk, már aszfaltsímaságu tenger várt minket. A társaság legtöbb tagja csakhamar a fedélzeten élvezte a legpompásabb levegőt, míg egy óra tájban csaknem mindenki nyugovóra tért. A hajó reggel 7 óra tájban érkezett partra, hol az angol finánczok vártak reánk, melegen érdeklődvén a magunkkal hozott szivarok mennyisége felől. Ezen is tulesvén, a London felé induló vonatba szálltunk s másfél órai utazás után megérkeztünk utazásunk végcéliához, Londonba.

A pályaudvaron már vártak az előretolt előőrsek: Lauber Dezső, a MOB. titkára és dr. Nagy Béla. Három hatalmas omnibuszra való telt ki belőlünk és általános feltűnést keltve haladtunk át London utcáin szállodánk felé. A szállodák jelenleg tul vannak zsúfolva s így esett meg, hogy az egész tábor, mely az eredeti terv szerint a Hotel Imperialba volt szállandó, hogy együtt maradjon, a Hotel Bedfordba szállott, mely ugyanazon gazdát vallja a magáénak s mely kényelemben és nagyságban egyenlő az előbbivel. A délelőtt az elhelyezkedéssel és nyugoteurópai külsőnk visszaszerzésének munkájában telt el. Lőncs után az egész társaság — az evezősök kivételével, kiknek tanyájuk Henleyben lévén, oda utaztak — kiment a Stadionba. A Stadion hatalmas méreteivel imponálóan hat. Ismertetése meghaladná tudósításom keretét, de különben is a magyar lapok annyit irtak róla, hogy az már teljesen ismeretes. A Stadionban nagy tréning-élet uralkodott. A görög Georgandás éppen diszkoszt dobott, egyik-másik gátra, sőt egyik görög ruddal is dolgozott, de a 3 m.-rel már konfliktusba keveredett. A két Mudin csakhamar megismerkedett az ismert norvég súlydobóval, Halsen-val, ki éppen súlyra trenirozott. Az ifjabbik Mudin is bemutatá stílusát s meglehetősen bámulat tárgya lett, mikor ruhában neki állva, majdnem egy lábbal (30 cm.) tudobta svéd kollégáját. Az atléták közül a futók levették, hogy egy kis próbával próbálják ki ruganyosságuk fokozatát. Az uszók, amint vizet láttak, rögtön lenttermettek, hogy egy kis mutatványt adjanak. Idegen uszók nem voltak, csak az amerikai George és egy svéd tartott műugrási gyakorlatokat. Az előbbinek egy dupla szaltája hatalmas tapsot váltván ki a nézőközönségből. Hét órakor egy 10 angol mértföldes versenyt rendeztek a Surry Wal Club tagjai, amelyen 103-an indultak. Ilyen szám mellett még a gyakorló-verseny is érdekes. A végét azonban már nem várhattuk meg, mert 8 órára van az estebéd kitűzve s a jól nevelt angolok a terminus betartásához igen ragaszkodnak. Atlétáink és uszóink első erőpróbája szombaton lesz,

mikorára az előre gondoló Lauber az egész futógárdát a Polytechnik H. atlétikai és uszóversenyére benevezte. Így szombaton indulni fognak: Simon és Wisner a 120 yardos, Bodor és Nagy a négy és fél és egy angol mértföldes versenyek egyikében. Az uszók viszont a négyszer 80 yardos szkrets stafétákban fognak indulni. A négyes-csapat összeállításán most fáradozik Vida Henrik barátunk. Természetes, a mi körünkben is nagy az érdeklődés a verseny iránt. Az idő, sajnos, nem kellemes, felváltva, hol esik, hol nem.

A szél állandóan fúj és pedig erősen. Lakásaink pompásak és a koszt is. Ez utóbbi azonban nagyon angolos, ami egy-két versenyzőnknek teljesen szokatlan lévén, nem izlik. Gondoskodás történt azonban, hogy ezek is gyomrukkal harmonizáló eledelket kapjanak. Sajnos, az amerikai atléták tréningjét nem láthatjuk, mert azok Brightan mellett, a tengerparton treniroznak.

Londonból táviratozza tudósítónk: Nagy ember-tömeg jelenlétében ma délután nyitotta meg a király, aki a királyné, a walesi hercegi család, a connaughti hercegi pár, valamint a svéd és görög trónörökös kíséretében jelent meg, az Olympia-játékokat. A huszonöt országból egybegyűlt versenyzők, kiknek száma 2500, díszmenetben vonultak el az uralkodó előtt. Az időjárás heves esőzések heves esőzések után borús.

() A nagy berlini díj. Vasárnap délután került dűlőre a hoppegarteni pályán a 74.000 márkával díjazott Grosszer Preis von Berlin (2200 m.), melyet Horizont II. (O'Connor) canterben 2 és fél hosszal nyert meg Bajazzo (Reiff) ellen, Hüon félhosszal harmadik. Rojestwenski utolsó lett. Tot.: 10:16. Hely 10:10, I. 10 II.

() A badeni ügétő-meeting vasárnapi, hatodik napjának eredménye:

I. Anniger-díj. Díj 1700 korona. Táv 2530 méter. 1. Babette, 2. Cypresse, 3. Szamócza. Indult 11 ló. Tot.: 10:65, 20:39, 45, 59.

II. Kaplanhoff-díj. Díj 2500 korona. Táv 2020 méter. 1. Heckenrose, 2. Mailüfterl, 3. Dongó B. Indult 7 ló. Tot.: 10:33, 20:33, 43, 71.

III. Krupp-díj. Díj 10.000 korona. Táv 2500 méter. 1. Rabló P., 2. Liselotte. Indultak még: Charley, Bohun, Levente. Tot.: 10:32, 20:24, 23.

IV. Amstetteni-díj. Díj 1700 korona. Táv 2000 méter. 1. Képvisele, 2. Liebling, 3. Spullerin. Indult 13 ló. Tot.: 10:79, 20:69, 59, 48.

V. Nemzetközi handicap. Díj 2800 korona. Táv 2125 méter. 1. Keserves, 2. Coders, 3. Virginia Jay. Indult 12 ló. Tot.: 10:54, 20:44, 43, 91.

VI. Ursprungi díj. Díj 2000 korona. Táv 2525 méter. 1. L'Aiglon, 2. Trick, 3. Bajazzo Indult 14 ló. Tot. 10:389, 20:287, 40, 59.

() A francia nagy díj. A 100.000 frankos Prix du President de la Republique-ot mons. Vanderbilt 3 éves Sea Rick-je (Bellhouse háromnegyed hosszal nyerte meg Grill Room (Barat) és Binisu (Stern) ellen. A versenyben még Vincent, Moulin la Marche, L'Inconnu, Anamone, Claudia és Northeast vettek részt. Tot.: 10:30. Helyre: 10:20 I., 21 II., 25 III.

() A B. A. K. uszóversenye. Szépszámu közönség előtt rendezte tegnap este uszóversenyét a Budapesti Atlétikai Klub a Császárfürdő uszodájában. A versenyen leginkább másodklasszisu uszóink vettek részt. A rendezés elég jó volt. A handicapok jól sikerültek. A részletes eredmények a következők:

I. Megnyitó verseny 70 m. 1. Hégnér Jenő (MUE) 45²/₁₀₀ mp., 2. Färber Oszkár (BAK), 3. Sárlos Dezső (BAK).

II. Junior staféta 3×35 m. (vegyes). 1. Ferencvárosi T. C., 2. MAFC, 3. BAK II.

III. 220 yardos fűverseny. 1. Ádám Sándor (MUE) 2 p. 46²/₁₀₀ mp., 2. Hégnér Jenő (MUE).

IV. Melluszás handicap 70 m. 1. Wenk István 10 mp. hátrány (FTC) 1 p. 02²/₁₀₀ mp., 2. Nádas Nándor (BAK), 3. Friedmann Tibor (MUE).

V. Kezdők versenye 70 m. 1. Wendelin István (BAK) 57²/₁₀₀ mp., 2. Scholz Erik (BTC), 3. Raschinsky János (FTC).

VI. Hátuszás junior 70 m. 1. Pogány Andor (BAK) 1 p. 03 mp., 2. Borovi Ferencz (MUE).

VII. 105 m. handicap. 1. Bodó Jenő (BAK) 5 mp. hátrány 1 p. 24 mp., 2. Leipniker Máttyás (MTK).

VIII. Senior staféta. 1. MUE, 2. BAK.

IX. 420 m. handicap. 1. Krausz Tivadar 72 mp. hátrány (MUE) 7 p. 50²/₁₀₀ mp., 2. Tolnay Ferencz (MAFC), 3. Scholz János (BAK).

() Magyar uszók győzelme Londonban. A londoni Polytechnic Club szombaton a Stadionban megtartott handicap-versenyén a 4×80 yardos staféta

handicap-versenyben a magyar uszó staféta győzött 2 p. 4 mp. idő alatt. A 880 yardos síkfutás handicapben pedig Bodor Ödön (Postás) mint scratch harmadik lett.

() Emlékirat a testi nevelésről. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetségének megbízásából dr. Andor Endre elkészítette egy a képviselőházhoz intézendő emlékirat tervezetét a testi nevelésről. Az emlékirat, mely ősszel fog a képviselőházhoz benyújtani, három részre oszlik. Az első rész hivatalos statisztikai adatok alapján mutat rá a magyar nép fokozatos testi satyulására. Meglőbbentő perspektívát mutat azon adata, hogy a sorkötelesek közül 1892-ben — ezóta az adatokat nem hozták nyilvánosságra — 22.3% volt alkalmas a katonai szolgálatra, holott 1867—68-ban még 78%-ot tett az alkalmasok arányszáma. Második részében testi nevelésünk jelen állapotát mutatja be. Végigvezeti az olvasót az elemi iskolától a főiskoláig. Rámutat azon körülményre, hogy a fő- és szakiskolákon nincs kötelező testgyakorlás, a többi iskolákban pedig csak papíron van meg. Mert egyrészt nincs az iskoláknak tornatermük és játszótérük, amennyiben van, hiányos a felszerelésük. Másik anomália, hogy a tornatanárok túlnyomó részének nincs meg a kellő szak-képzettsége és általános pedagógiai készsége, ami természetes folyománya annak, hogy valamennyinek nyomoruságos a fizetése. A harmadik részben javaslatokat terjeszt elő, melyek alapján megfelelőképpen lehet a testi nevelést szervezni. Országos testnevelési intézet felállítását kívánja, a kultusz-, honvédelmi és belügyminiszter felügyelete alatt, tanárok, tornatanárok, honvéd- és tüzoltó-tisztek és orvosok bevonásával, két szakosztályal. Az egyik volna az iskolai testnevelési szakosztály, melynek magvát tornatanár-képző intézet alkotná. Természetesen a tornatanár-képzés modern alapokra fektetendő. Csak bölcsészet-hallgatók vagy tanárok és tanítók vendők fel hallgatóul. Valóra kívánja váltani a törvényeinkben lefektetett azt az elvet, hogy a testgyakorlás a katonai gyakorlatokra tekintettel tanítandó, össze kívánja kötni a testedzést a tüzoltással és katonai szolgálatra előkészítéssel, különösen a középiskolák felső osztályaiban. A főiskolákon kötelező tagsággal testedző-egyletek alapítandók. Az iskolán kívüli testnevelési szakosztálynak feladatává teszi, a testgyakorlást mindkét nembeli ifjúság körében megkedveltetni, oly módon, hogy minden községben torna- és tüzoltó-egylet szervezését kívánja, melyek torna, vívás és czéllövés, továbbá tüzoltói gyakorlatokkal foglalkoztatnák tagjaikat. Ezek az egyesületek a testi nevelés terén elért eredményeiket bizonyos időközökben rendezendő országos ünnepélyen mutatnák ki. Az emlékirat részletesen fejti mind-csakat ki s a képviselőházban kétségtelenül nagy hatást kelt majd s a testi nevelés terén hatása alatt új korszak várható.

() A váci regattának „Felsődunai díj” versenye, melyet a pályabíró a Neptun E. E. és a „Nemzeti” H. E. versenyzőinek összeütközése miatt megemmisített, f. hó 14-én, kedden délután fél hét órakor fog újból megtartani a Margitsziget melletti pesti Dunaágban. A „Vác város” díjért megtartott nyolczas verseny ellen a „Duna” Evezős-Egylet részéről beadott óvást az Evezős Szövetség versenybizottsága elvetette.

() Az Óbudai Torna-Egylet e hó 25-én, szombaton a Római-fürdőben országos uszóversenyt rendez, melynek sorrendje és feltételei: 1. Junior-verseny 105 méteren. 2. Főverseny handicap 70 méteren. 3. Melluszás handicap 210 méteren. 4. Műugrás. Három előírt és három szabadon választott gyakorlattal. Előírt gyakorlatok: Fejes előre, fejes hátra, deifin-ugrás. 5. Középszkolai tanulók handicapja 70 méteren. 7. Hátuszás handicap 105 méteren. 8. Vízipóló. Díjazás: a 2-ik versenyben az elsőnek díszített ezüstérem és tiszteletdíj, a másodiknak és harmadiknak ezüst érem. A 3. és 7. számokban az első és másodiknak ezüst, a többi versenyszámokban az elsőnek ezüst, az utána beérkezőknek bronz érem. II. díj 4, III. ind. díj 6 induló esetén adatik ki. Tét a 2-ik számban 4 korona, a többiben 2 korona. A pálya hossza 35 méter. A nevezések legkésőbb 1908. július 20-ig Pogány Pál czímére (V., Bálvány-utca 4., III. 8.) küldendők.

() Fővárosi football-csapatok vidéken. A Postások vasárnap délután Aradon 9:3 (4:2) arányban verték meg az Aradi Postások csapatát. Az első

goalt, még pedig öngoalt, az első perczben a budapesti Postások egyik hátvédje rugta. **Bíró:** Szathmáry Kálmán (AAC.). — Budapesti Ramblerek 5:0 (1:0) arányban verték meg vasárnap délután Győrött az Egyetértés győri football-csapatot. **Bíró:** Puskás Jenő (Typ. S. C.) — II. ker. Torna- és Vivő-Egylet csapata 2:2 arányban eldöntetlenül mérkőzött Komáromban a Komáromi Football Clubbal. — A Ferencvárosi Torna Club tegnap délután Szabadkán 9:1 (4:0) arányban verte meg a Bácska Szabadkai Atlétikai Club jól játszó csapatát. A mérkőzést jól vezette Mamuzich (Bácska Sz. A. C.) bíró.

(I) **Evezős-verseny Váczon.** Nagy közönség előtt folyt le az Evezős-Szövetség rendezésében a váci országos evezős-verseny. A versenypálya a közönség szempontjából sokkal megfelelőbb, mint a pesti, mert a versenyeket a starttól a czélig figyelemmel lehet kísélni. — Maga a verseny az óvások jegyében folyt le. A Dunai-díjban (skiff) mind a három versenyző összejött, amiért is ezt a versenyt bizonytalan időre elhalasztották. Vác város díjában pedig a Duna emelt óvást a start ellen, de az óvást elvetették. A rendezés sem volt kifogástalan, az egyes versenyek között fél-háromnegyedórás szünetek voltak. Az időmérés is a legbizonytalanabb volt, mert a startot nem jelezték, úgy, hogy a legtöbbszor csak találomra mérték az időt. Igen szép verseny volt a középiskolai tanulók versenye, amelyben — sajnos — egy budapesti iskola sem vett részt.

A részletes eredmények a következők:

I. **Váci hölgyek díja, négyezes.** 1. Váci Sport-Egylet (Tóth Sándor, Hornung Gyula, Bárdos Ernő, Hufnágel Sándor v. e., dr. Dobó László korm.) 5 p. 58 mp. 2. Temesvári Csónakázó-Egylet. Igen könnyen nyolcz hosszal nyerve.

II. **Felsődunai-díj, skiff.** A verseny ellen összeütközés miatt óvást emeltek, miért is a versenyt megsemmisítették és bizonytalan időre elhalasztották.

III. **Jubileumi emlékverseny-díj, négyezes.** 1. Duna budapesti evezős-egylet rowoverben. 2. Szövetségi díj, skiff. 1. Mészáros Pál (Sirály), de mintegy 1000 m. után a versenyt feladta.

V. **Komárom város díja, négyezes.** 1. Váci Sport-Egylet (Horváth K., Velzer F., Nagy Sándor, dr. Meisner János v. e., dr. Dobó László korm.) 6 p. 40 mp. 2. Komáromi Sport-Egylet. Kezdetül fogva erős harc fejlődik a két csapat között, míg végül megfeszített végkiüzdelem után a váciak 1½ hosszal győznek. Igen szép verseny.

VI. **Középiskolai tanulók versenye, négyezes.** 1. Váci főgimnázium (Lexa K., Gurszky R., Csányi G., Roller A. v. e., Kraker B. korm.) 3 p. 22 mp. 2. Győri főreáliskola I. 3. Győri főreáliskola II. 4. Esztergomi középiskolák csapata. Két hosszal nyerve.

VII. **Pest vármegye díja, négyezes.** 1. Duna budapesti evezős-egylet (dr. Sárosi Róbert, Gluzek Ferencz, Vágó Károly, Pataki Hugó v. e., Szomjas János korm.) 5 p. 15 és egyötöd mp. 2. Neptun b. e. e. Két hosszal nyerve.

VIII. **Váci székeskáptalan díja, kettős párevezes.** 1. Nemzeti hajós-egylet (H. Graf Vilmos, dr. Puria Jenő) 5 p. 13 mp. 2. Neptun b. e. e. Győnyörű versenyben óriási küzdelem után ¾ hosszal nyerve.

IX. **Gróf Csáky Károly váci püspök díja, nyolczezes.** 1. Pannónia evezős-club (Faubel Gusztáv, Kubassy Emil, dr. Horváth E., Szelnár Aladár, Krempels József, Novák Mór, dr. Záborszky J., Gyurmán Dezső v. e., Koch Károly korm.) 6 p. 2. Váci Sport-Egylet mintegy 400 m. után feladta a czéligalán küzdelmet.

X. **Vác város díja, nyolczezes.** 1. Pannónia evezős club (Kleckner Sándor, Schärting György, Daday Dezső, Józsa László, Jesze Kálmán, gyéresi Szász K., Németh Ernő, Szebeny György v. e., Raics Lajos korm.) 5 p. 24 mp. Indult még a Duna b. e. e. is, de mintegy 500 méterrel az indulás után feladta a versenyt. Rossz start miatt óvást emelt a Duna b. e. e., az óvának azonban nem adtak helyt.

(I) **Klubközi atletikai verseny.** Külföldön nagyon gyakoriak a klubközi atletikai versenyek, melyeknek mindegyike a résztvevő egyletek tagjainak ambícióját igen fokozza és erős tréningre serkenti őket. Nálunk az ilyen versenyek fostossága lassankint ha-

tol csak a sport-közvéleménybe s ezért ritkán is vannak klubközi versenyek, holott sokkal hatásosabbak a házi versenyeknél. Azáltal, hogy kereteik nem oly szélesek, mint egy nyílt verseny keretei és hogy a résztvevőket az egyletek csoportosításával eleve meg lehet állapítani, minden résztvevő atléta, ha nem is klasszis, a siker nagy reményével mehet küzdelembe. Vasárnap, f. hó 19-én a Budapesti Athletikai Club, a Kőbányai Torna-Egylet és a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egylete sport-csoportja rendeznek klubközi atletikai versenyt, a kőbányai Indóház-utcai pályán (közúti villamos végállomása). A verseny kétségtelenül nagy közönséget fog összegyűjteni, mivel az idén ez az első klubközi verseny és mindhárom résztvevő egyesület tehetséges fiatal atléta-gárdával rendelkezik. A verseny szombaton, négy és fél óraker kezdődik.

Lawn-tennis, Football, Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hitelesített athletikai sportozók. Tornaszerek. Uszó övek, fegyverek és szőnyegok. Hinták és nyugvóóvak. Nyaratokba és fűzőkbe való szűköslelti czikkok és szórakoztató játékok. Lampion magnesium táskája. Tombola. Árjegyzék ingyen

KERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Igazságügyi kinevezések.** Az igazságügyminiszter Gyürky István hajai kir. járásbírói joggyakornokot a rimaszombati kir. törvényszékhez és dr. Bartal Mihály nyitrai kir. törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi kir. járásbíróshoz jegyzőkké, Lengyel Károly tenkei kir. járásbírói irnokot az édesdi kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

§ **Az ügyvédi kamarák köréből.** A pozsonyi ügyvédi kamara dr. Császár Ernő ügyvédet Pozsony és dr. Spitzer Gyula ügyvédet Vágújhely székhelyvel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

§ **Javitóintézetek és fogházaink.** Londonban a magyar kiállítás kereskedelmi csoportjában Herbert Sámuel belügyi államtitkár elnöklésével szaktanácskozás volt a javítóintézetek és ezzel kapcsolatos büntetőjogi rendszer tárgyában. A több száz jelenlétű, többnyire parlamenti tagokból, fogházigazgatókból, jogi szakegyesületek képviselőiből állott. Az államtitkár terjedelmes beszédben méltatta a magyar igazságügyi kormánynak az ifjúkori bűnösök megjavítása tekintetében kiadott rendeletet, továbbá a javítóintézeti rendszer és általában fogház- és börtönrendszer terén életbeléptetett áldásos intézményeket, hangsúlyozván, hogy Magyarország uttörő az ifjúkori bűnösök megjavítása terén. Ezután összehasonlításokat tett az Angliában érvényes rendszerekkel és részletesen kifejtette az angol kormánynak a legutóbbi időben foganatosított és folyamatban levő idevágó törvénykezési intézkedéseit. Az államtitkáron kívül még felszóltak Perey Alden, H. Pickersgill, V. Holmes képviselők, továbbá Ruttkey kereskedelmi attasé és még többen. A konferenzia befejeztével a társaság megtekintette a kiállítás javítóintézeti csoportját és a kereskedelmi minisztérium kiállítását, nagy elismeréssel nyilatkozván a csoportokról. Végül W. Shrubsole az Uránia színházban vetített fényképekkel illusztrálta a magyar javítóintézeti és fogházrendszert s az államtitkár megköszönte a konferenzia egybehívását.

§ **Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Harsányi János egri kir. járásbírói irnokot a pestvidéki kir. járásbíróshoz helyezte át, továbbá önálló működési körrel való felruházásuk mellett. Molnár Miksa buzsiásfürdői és Papp Emil óradnai kir. járásbírói betétszerkesztő szakdjnokokat betétszerkesztő irnokokká nevezte ki s az utóbbit egyidejűleg a nagybányai kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóságához rendelte ki.

§ **Elzárt tejnyakkereskedő.** A miniszter ma jóváhagyta a debreczeni rendőrség ítéletét, melylyel Weinstein Jakab dugaszgád debreczeni tejkereskedőt tejhamisításért tizent napi elzárásra ítélte.

§ **Jó étvágyat!** Balassa Ferencz fővárosi likörgyárost levélben megfenyegette egy volt alkalmazottja, Steiner Bernát pinzemester azzal, hogy ha nem ad neki 600 koronát, leleplezi a nagyközönség előtt, hogy a Balassa által forgalomba hozott „Jó étvágyat!” likör közönséges hamisítvány és silány pancs. Kildatásba helyezte levelében Steiner Bernát azt is, hogy ezen likörnek készitési módját, amelynek tulajdonképen ő volt a feltalálója, szintén hírlapilag ismertetni fogja. A megfenyegetett gyáros dr. Fleischmann József ügyvéd útján feljelentést tett zsarolás miatt Steiner ellen. Ma kellett volna a délutáni órákban átvennie Steiner Bernátnak a 600 koronát a Wekerle-kávéházban Balassától. Mikor javában alkudoztak s Balassa a pénzt átadta, a szomszédos asztalnál figyelő detektívek Steiner Bernátot letartóztatták s bevitték a főkapitányság épületébe. Zsarolási bűnygyében most folyik ellene az eljárás.

§ **Letartóztatott uzorás.** Megirták a lapok, hogy a rendőrség több följelentés alapján letartóztatta Marton József volt kereskedőt, aki évek óta hivatás-szerűleg foglalkozik kölcsönügyletekkel. A letartóztatott Marton Józsefet ma átszállították a kir. ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró ma hallgatta ki a feljelentés tárgyában.

§ **Csak magyarul!** A temesvári törvényszék, mint elsőbíróság, végzésileg elrendelte, hogy a t...i szerb földmivelők szövetezetének czéggjegyzésébe a szövetezet czéggszövege is bevezetessék, még pedig cyrill betűkkel, továbbá, hogy a szövetezet igazgatósági tagjainak keresztneveit a magyar helyesírásnak megfelelően megjelöltessenek és a szerb keresztnevei csak zárjelbe véve tüntetessenek ki. A törvényszéknek, mint kereskedelmi bíróságnak ezen végzése ellen a kereskedelmi czéggjegyzések kihirdetésére felügyelő miniszteri biztos felfolyamodására a temesvári kir. ítélőtábla az elsőbíróságnak végzését neheztelt részeiben megváltoztatta s a czéggszöveg cyrill betűkkel irt szövegét a czéggjegyzékből töröltetni rendelte, mert czéggjegyzéseknél cyrill betűkkel való írásmód nem használható, idegen keresztnevek pedig csak a megfelelő magyar keresztnev mellett zárjelben jegyezhetők be.

§ **Elmaradt kaszák.** Báró Wieser József szentgotthárdi kasza- és sarlógyáros kötelezte magát, hogy saját gyártmányú japán kaszából 10.000 darabot egyedárusításra fix árak mellett átad Grauer Mihály kőbányai kereskedőnek. Mivel a báró elvállalt kötelezettsége daczára sem küldte el a kaszákat Grauernek, az felszólító levélben hívta fel a kaszák elküldésére. A felszólító levélre — melyben a többi között Grauer azt is írta, hogy a báró öt tévutra akarja vezetni — báró Wieser ez év június 14-én levélben válaszolt s ebben a következőket írta: „Természetesen e mellett a család lehetősége ki volt zárva és ezért nem állott Önnek módjában az ügyletbe belemenni. Önnek a hitelle, nyílt áruhitelle van szüksége, hogy abból megélhessen!” A levél tartalmának ezen része miatt Grauer Mihály becsületsértés vétségéért emelt panaszt a büntető járásbírósnál báró Wieser ellen. Ma tárgyalta ezt a panaszt a büntető járásbírósnál Bezeredy járásbíró. A tárgyaláson a vádlott gyáros viszonydat emelt a panaszos ellen. A bíró dr. Fried Vilmos vádló előterjesztése után báró Wieser Józsefet becsületsértés vétségéért 50 korona pénzbüntetésre és 20 korona ügyvédi költség megfizetésére ítélte. A viszonydat alól azonban Grauer Mihályt felmentette. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?

E kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM
speziális orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félelele
Egész nap orvosi ingyenes rendelés

Kédig kín volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic” nyakkendőt

Sebők Gyula divatáruháza és kalap gyári raktára

ma már mindenki ismeri és kedveli.
Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó,
Nagy váasztokban szabónál szobor
mintákban kapható a feltalálóval.

Budapest, VI., Teréz-körnt 48.
Tessék képes árjegyzéket kérni.

Most olvass!

Páratlan

kedvezmény

az Egyetértés
előfizetőinek!

Feltűnést kelt hetek
óta az Egyetértés va-
sárnapi melléklete az

EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

A legaktuálisabb ese-
ményeket írásban és
képben mutatja be. Ma-
gas irodalmi színvona-
lon áll. Úgyesen össze-
állítva.

Tartalma szórakoztató
és ismeretterjesztő.

Az „EGYETÉRTÉS“ minden
előfizetője ingyen kapja az

Az Egyetértés Vasárnapja
ozimü heti mellékletet.

Tessék mutatvány-
számot kérni.

Az EGYETÉRTÉS elő-
fizetési ára 7 korona

KÖZGAZDASÁG.

Dietzl-cég — betéti társaság. A Dietzl József fővárosi bornagykereskedő cég — amint értesülünk — betéti társasággá alakult át. A társaság beltagja: Dietzl Károly József bornagykereskedő. A kültagok vagyonbetétiének összege 400.000 koronát tesz ki. Kültagok: Follert Ferencz és Billeter Walter, akik eddig cégvezetők voltak.

Csöd. Altmann Bernátnak Ujpesten — Arany Gyula alatt bejegyzett üzlete ellen a budapesti váltótörvény-szék a csödot megnyitotta. Csödbiztos: Somoskeőy Dezső kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok: dr. Burger Géza budapesti ügyvéd, Tömeggondnokhelyettes: dr. Sztelho Dezső budapesti ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje: augusztus 5. Fel-számolási tárgyalási határidő: szeptember 3. Csödválasztmány megválasztásának határideje: szeptem-ber 5.

Magánczégből — részvénytársaság. Megirtuk, hogy a Regenhardt Ferencz és társa cég pozsonyi, losonci és késmárki gyárainak megszerzése céljából „Nemzeti egyesült textilművek részvénytársaság“ czim alatt új vállalat alakult. A társaság alaptőkéje négy millió korona. Igazgatósága: Chorin Ferencz, Dessauer Adolf, Molnár Viktor, Regenhardt Ferencz, Quittner Tivadar, Sauerbrunn Gyula, Wohl Renny, kiknek ebbeli minőségüket, ugyszintén a társaság megalakulását, a cégbíróóság most tudomásul is vette.

A Magyar járadékok Angolországban. A berlini tőzsdén néhány nap óta élénk kereslet mutatkozik a Magyar koronajáradék iránt. Különösen Angolországból érkeztek vételi megbízások a berlini tőzsdére, minek következtében a Magyar koronajáradé-
kot nagyban keresték és vették is. Berlin pénzügyi köreiből az angol vételi megbízások nagy feltűnést keltettek s ez a feltűnés annyival is inkább jogosult, mert Anglia az utóbbi időben egyáltalában nem törődött a nagy német kölcsönökkel s csak ritkán, elvéve vásároltak német járadékokat.

Új igazgató az O. K. H.-nél. Ismeretes, hogy Hevesi Ödön, a Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatója, elhunyt. Hevesi igazgatósági tagja volt az Országos Központi Hitelszövetkezetnek is. Az elhunyt igazgató helyett az O. K. H. — mint értesülünk — Biró Zsigmond személyében új igazgatót választott.

A postatakarékpénztár június havi forgalma. A takaréklüzletben 96.182 tételben elhelyeztetett 5.495.302 korona 24 fillér, 50.879 tételben visszafizettetett 4.729.096 korona 90 fillér s így a betétek összege 766.205 korona 34 fillérrel haladta túl a visszafizetések összegét. A csekk- és clearing-lüzletben 850.913 tételben elhelyeztetett 263.700.619 korona 37 fillér és 135.607 tételben visszafizettetett 259.940.268 korona 95 fillér, ennél fogva a betétek összege 3.760.350 korona 42 fillérrel multa felül a visszafizetések összegét. A m. kir. postatakarékpénztár havi össziforgalma a két üzletágban 1.133.581 tétel s 533.865.287 korona 46 fillér teljes betétálladéka pedig a hó végén 147.114.517 korona 15 fillér. Az értékpapír-lüzletben 1908. június hó végéig kiállított 4217 járadékkönyvecske, melyekre összesen 15.498.448 korona névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve.

Egy szövetkezet felszámolója. A Terézvárosi Takarékegyesület mint szövetkezet legutóbb — mint ismeretes — kimondotta a felszámolást. Felszámoló-
kul pedig — amint értesülünk — megválasztották: Uprimmy Antal, Heyek Kálmán, Barta Béla és Németh Manó eddigi igazgatósági tagokat.

Sörárpavásár Pozsonyban. A pozsonyi sörárpavásár rendező bizottság most tette közzé részletes jelentését a múlt évi vásárról. Eladásra bejelentet-
tet 155.000 métermázsza sörárpá. Eladott és a bizot-
ságnak bejelentett 67.500 q., ebből 49.500 q. azzal a feltétellel, hogy az ügylet a magtárban való megte-
kintés után válik perfktté. Ezenkívül bejelentés nél-
kül is eladottak egyes mennyiségek. Az eladott össz-
mennyiség tehát jóval felülhaladta a hivatalosan
bejelentett mennyiséget.

Miniszeri osztálytanácsos — igazgatósági tag. A Fiumei nyilvános raktár részvénytársaság (a kereskedelemügyi minisztérium és a MÁV. alapítása) legutóbbi ülésén beválasztotta az igazgatóságba Ary Pál kereskedelemügyi miniszeri osztálytanácsost és dr. Yió Ferencz fiumei polgár-
mestert. A kereskedelmi kormány részéről most az igazgatóságban bent van: Marx János, Kotányi Zsigmond és Ary Pál. Itt említjük meg, hogy a társaság alaptőkéje 1.500.000 korona és e tőke mellett 1906-ban 65.175 korona nyereséget ért el.

A Magyar-Belga Fémipar r. t. tőkeemelése. A Magyar-Belga Fémipar részvénytársaság legutóbbi közgyűlése — amint ismeretes — elhatározta a társaság alaptőkéjének felemelését. Az alaptőkének

500.000 koronával való felemelését most a cégbíró-
ság is tudomásul vette.

Automobil-összeköttetés Fiume és Trieszt között. Régi terv már az, hogy Fiume és Trieszt közt auto-
mobil közlekedjen. Ez — amint hírlik — legközelebb
meg fog valósulni. Ugyanis Fiumében egy vállalat
van alakulóban e célra, melynek élén Christofides
osztrák államvasuti osztályfőnök áll. A vállalatot egy
osztrák pénzcsoport finanszírozná. A tervezet szerint
a forgalmat 3 nagy motoros kocsival bonyolítják le.
A menetsebesség pedig olyan lesz, hogy az utat
Fiume és Trieszt között két óra alatt teszi meg. Az
automobil utközben Abbaziát is érinteni fogja, ami a
tervezők szerint nagyban hozzá fog járulni a forga-
lom emeléséhez.

A végrehajtási novella és a pénzüintézetek. A
végrehajtási novella rendelkezései nagy nyugtalan-
ságot idéztek elő pénzüintézeti körökben, minek oka
egyrészt a végrehajtási alóli mentességek körének ki-
terjesztésében, másrészt az átmeneti intézkedések
megállapításának módjában keresendő. Az első ille-
tőleg sok helyütt az a tévhit terjedt el, mintha a no-
vella az ingatlanok lefoglalhatósága tekintetében is
mentességet állapított volna meg, aminek eredete a
képviselőházi tárgyalásokra vezető vissza, ahol a
végrehajthatóság kérdése a homestead intézményé-
vel zavartatott össze. A félreértések tisztázására a
Magyarországi Pénzüintézetek Országos Szövetsége
még a múlt héten körlevél kíséretében megküldötte
a végrehajtási novellának a képviselőház által elfo-
gadott szövegét az összes hazai pénzüintézeteknek,
amelyeknek hitelezési tevékenységét ezentul a no-
vella új korlátjai fogják meghatározni. A novella
első hatása az lesz, hogy a pénzüintézeti hitelezést
más irányba tereli és a gazdaságilag gyengébb elem-
ek személyi hitelét még az eddiginél is súlyosabb
feltételekkel terheli. Igaz, hogy a pénzüintézetek az-
előtt sem vették igénybe azon fedezetet, melyet a
novella elvon előlük, de meg volt rá legalább a jogi
lehetőség, aminek tudata fizetésre serkentette az
adóst. Meglehet, hogy a novella a jövőben a hitel-
élet egyes kinövéseire, különösen a hitelintenzív
korlátozására jótkony hatással lesz, de ezen áldá-
sát jelentékenyen csökkentti azon átmeneti intézkedé-
sei által, melyekkel az adósok és hitelezők méltányos
egyezkedésének gátát emel. A pénzüintézetek mint
tulnyomó részben idegen tőkék kezelői ugyanis nem
csak adósaik, hanem hitelezők érdekeit is kell, hogy
megvédjék. Ezért kötelességük azt a fedezetet bizo-
sítani, amelynek alapján kölcsöneiket folyósították.
A novella azzal, hogy más csak lejárt követeléseikre
teszi lehetővé a fedezet biztosítását, kockázatnak
teszi ki a folyósítást, de le nem járt követelések nagy
részét, míg a bejelentési időnek 30 napon, a végre-
hajtás foganatosításának egy évben történt megállá-
pításával perre kényszeríti az intézeteket oly esetek-
ben, amelyekben eddigelé a bírói ut ismeretlen volt.
A pénzüintézetek keresik a békés kiegyenlítés módját
és eszközeit, amelynek érdekében a Magyarországi
Pénzüintézetek Országos Szövetségéhez tartozó bi-
harmegyei pénzüintézetek szombaton tartanak ülést
Nagyváradon, a trencsénmegyei pénzüintézetek va-
sárnapon Trencsénben, a fehérmegyei pénzüintézetek
pedig ugyanaz nap Martonvásáron, mely üléseket a
Szövetség többi vidéki bizottságai is követni fogják.
Egyelőre a novella sorsából csak az a tanulság nyil-
vánvaló, hogy a hiteléletet a hitelszervezet tényezői-
nek meghallgatása nélkül, sőt azok akaratára ellenére
nem lehet sikeresen megrendszabályozni.

A bankkارتelt megkötötték? Nagy erőfeszítések
után és a közvéleménynek energikus tiltakozása da-
czára mégis — amint hírlik — nyelbeültették a bank-
kارتelt. A bankigazgatók ugyanis legutóbb tartott
értekezletükön elfogadták a bécsi intézeteknek azt
a kívánságát, hogy a hét nagy magyar pénzüintézet
a takarékbetétek után ugyanazt a kamatot adják,
amit az osztrák bankok. Vagyis a magyar intézetek
ennek ellenében, csak hogy a kارتelt megcsinálják, le-
mondottak arról a követelésükről, hogy az Angol-
Osztrák Bank és a Wiener Bankverein budapesti
fiókjára nézve a kارتelszerű betéti kamatláb legyen
kötelező. Így aztán a kارتelt az összes magyar in-
tézetek, a Magyar Pénzüintézetek Központi Hitel-
bankja és az összes osztrák intézetek, az Ustredni
Banka és a Böhmische Sparkassa kivételével aláírták.
Most csak arra vagyunk kíváncsiak, a bankigazgatók
mikor fogják jónak látni hivatalosan is tudatni, hogy
a bankkارتelt teljes megelégedésre — megkötötték.

Textilgyár Aradon. Jaen Haefele elszázi textil-
gyáros — amint értesülünk — Aradon textilgyárat
szándékozik építeni. Ez ügyben Aradra utazott s ott
tárgyalásokba boesátkozott Variassy polgármester-
rel. Haefele itt előadta, hogy Aradon egy huszezer
orsóra berendezett pamutfonódat és egy ötszáz
mechanikai szövőszékre berendezett pamutszövődet
őhajt felállítani, ha a város részéről a szokásos tá-
mogatásban részesül. A gyár részére nem kér egye-
bet, mint megfelelő területet és 15 évi községi adó-
mentességet. Anyagi támogatást, egyéb szubveucziót,

részvényjegyzést nem kíván, miután a szükséges tökélet 5 fekteti be. A kereskedelmi minisztérium a fellebeszerzett információk alapján neki az állami támogatást biztosította s most csak arról van szó, hogy a gyár hol létesüljön: Aradon-e, vagy másutt, hol megfelelő helyet kap? Varjassy polgármester erre kijelentette, hogy a város részéről örömmel fogadják Haeflerle szándékát s a város törvényhatóságának a legmesszebbmenő kedvezményeket fogják javaslatba hozni.

A gabonatözsdeiről. A meleg és száraz időjárás folytán a spekuláció az új tengerit erősen vásárolja és ezáltal e cikkben ma nagyobb áremelkedés történt. Új tengeri szombat óta 25 fillérrel drágult, holott a többi terminusok alig néhány fillérrel emelkedtek. Októberi buza — a tengeri hausse hatása alatt — ugyan szintén 6—7 fillérrel drágult, de e szilárdulás nem tarthatta magát, mivel a készáru-piacz határozottan csendesebb lett és a forgalom is szűkebb mederbe jutott. Ma mindössze 15 ezer mázsa buza talált vevőre változatlan árák mellett, pedig a kínálat, különösen a bányási állományokról, elég bő és sürgős maradt. A liszteladások azonban egyelőre véget értek és így a malmok nagyobb tételeket a mai árákon venni nem mertek. Rozs és zab változatlan csekély forgalom mellett. Ellenben a kész tengeri nagyon szilárd, csekély kínálat mellett, a kereslet állandóan jó, az árák ma is 10—15 fillérrel emelkedtek. Az utóbbi napokban a határidőpiacon 1 óra 20 perczkor záródott árfolyamkülönbségeket ez a táblázat mutatja:

	11.30	11.35	11.28	11.27	11.30	—	03
Buza okt.	11.30	11.35	11.28	11.27	11.30	+	—03
Rozs új okt.	9.55	9.52	9.47	9.51	9.57	+	—06
Zab okt.	8.46	8.43	8.38	8.42	8.45	+	—03
Tengeri júl.	7.37	7.39	7.24	7.45	7.63	+	—18
Tengeri máj	7.36	7.35	7.15	7.34	7.53	+	—19

Szegednek huszonöt millió kölcsönre van szüksége. A vidéki városokat még a nyár folyamán értekezletre hívják össze a pénzügyminisztériumba avégett, hogy megállapodás jöhessen létre, miként lehetne a városok háztartásán könnyíteni. Szeged város hatósága már most összeállította a háztartása rendezése érdekében szükségessé váló nélkülözhetlen kiadásainak a lajstromát. Szegednek — mint értesülünk — nem kevesebb, mint huszonöt millió koronára van szüksége, hogy eddigi adósságait — melyek körülbelül 16 millió koronára rugnak — kedvezőbb feltételek mellett konvertálhassa és egyúttal új nagyobb közintézményeket létesíthessen. A városnak most mintegy tizenhat millió korona adóssága van, melynek törlesztésére évenként kilencszázezer koronát fordít. Ha sikerül 46% mellett kölcsönt kapnia a városnak, az esetben ötven év alatt letörlesztheti a kölcsönt s törlesztésre évenként 1.500.000 koronát kell fordítania. A huszonhat millió kölcsönből fedeztetnek — a fennálló adósságok kifizetésével — még az alábbi szükségletek. Így a felső ipariskola beruházási költsége 800.000, az új közoktató építési költsége 2.000.000, a ragály- és járványkórház építési költsége 200.000, a tanyai iskolák építésére fölvevő függő kölcsön 350.000, a polgári fiu- és leányiskolák államosítása folytán az új iskolák építésére 500.000, kisebb függő kölcsönökre 300.000 korona kell. Ezen összegeken kívül a nagy kövezési program és a város belterületének feltöltése és a tanyai vasút kiépítésének a költsége nyernének fedezetet a huszonhat millió kölcsönből.

A földmívelésügyi miniszter kinevezése. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Törzs István okleveles erdész kinevezte a bustyaházi m. kir. erdőhivatalhoz (Bustyaházára) m. kir. erdészjelöltté, Szőke Mihály, Gállos Aladár, Gulácsy Sándor, Nyárády János, Benedekfi Samu, Branyiczky Géza, Tóth Imre, Csete Endre és Westsik Vilmos gazdasági gyakorlatnokokat földmívelésiskolai segédtanítókká, továbbá a vezetése alatt álló minisztérium és a Budapesten székelő alárendelt/hatóságok, intézetek és hivatalok altisztái és hivataloszlói személyzetének egyesített létszámába a budapesti m. kir. állatleltani és takarmányozási kísérleti állomáshoz Varga Imre napidíjas hivataloszlókat hivataloszlóvá. — Kinevezte továbbá a miniszter Crabner Emil növénytermelési

kísérleti állomási adjunktust a m. kir. vetőmagtermelési intézethez osztályvezető-adjunktussá.

A Villamos Vállalatok R.-T. tökémeleése. A „Villamos Vállalatok Részvénytársasága“ budapesti bejegyzett cég ma tartott rendkívüli közgyűlésén alapítóját 300.000 koronáról 2.000.000 koronára fel emelte. Az alapítói teljes értékben befizetést nyert és a részvénytársaság hasonló nevű társaságtól való megkülönböztetésül nevét „Phöbus“ Villamos Vállalatok Részvénytársasága“ cziműre változtatta meg. Az igazgatóságba beválasztottak új tagokul: Török Emil mérnök, Egger Gyula, Kvassay István, Hajós Menyhért és Viczián Antal. A részvénytársaság, — amint ismeretes — megszerezte a vác—budapest—gödöllői villamos vasutak (Budapestről—Vácra és Bpestről—Gödöllőre vezető villamos vasutak) engedélyt és az egész hálózatot ötnegyed év alatt ki fogja építeni. Azonkívül még a folyó évben létesít Budapest közelében egy nagyszabású központi áramfejlesztő-telepet, mely szolgáltatni fogja az áramot a fentemlített vasúthálózatnak, a MÁV. pályaudvaroknak, valamint sok egyéb világítási és ipari vállalatoknak.

Takarmányhiány nálunk és a külföldön. Megirtuk a minap, hogy Ausztriában a földmívelésügyi minisztérium tudósítónak jelentése szerint nagyon kevés takarmány terem az idén. Egyes vidékeken nálunk is takarmányhiány réme kísért, mert helyenként valóságos aszály pusztította a réteket és legelőket. Gyenge takarmánytermése lesz Németországnak, Oroszországnak és Romániának is. Ilyen viszonyok között nagyon könnyen megtörténhetik, hogy azt a kevés takarmányt, ami az idén nálunk terem, a kivitel veszedelme fenyegeti. A román kormány tényleg tervezi már, hogy Cácsországban nagymennyiségű szénát vásárol be az inséges román vidékek felségélyezésére, német kereskedők ügynökei pedig már megkezdtek nálunk is körutjukat ama vidékeken, ahol aránylag jobb takarmánytermés volt, hogy összevásárolják jelőre a kapható takarmánykészleteket. Nálunk a széna ára napról-napra emelkedik s az állattenyésztésünk fejlesztését annyira szíven viselő földmívelésügyi kormányzat feltétlenül gondoskodnia kell arról, hogy az idei takarmánytermést ne vigyék ki külföldre. Itt említjük meg, hogy a szerb kormány ma takarmánykivitelit tilalmat rendelt el szénára, szalmára, lóherére és luczernára.

Mozgalom az új végrehajtási törvény miatt. Vasárnapi lapunkban már közöltük azt az akciózt, amelyet a balassagyarmati pénztintézetek kezdeményezése nyomán a nagymihályi és a nagyváradai pénztintézetek indítottak az új végrehajtási törvény szelme miatt. Most a szatmári pénztintézetek mozgalmáról érkezik hír. E pénztintézetek együttes ülést tartottak, amelyen azonban azt határozták, hogy a dósáikkal kiméletesen fognak eljárni. Ez a határozat elismerésre méltó, s azt figyelmébe ajánljuk a többi vidéki pénztintézeteknek is. Az értekezlet határozata így szól:

„Az új végrehajtási törvény, mely sem a kellő határokat megvonni, sem a kellő eszközöket megtagadni, sem az átmenetet megfelelően szabályozni nem volt képes: egyaránt káros a hitelezőre, az adóssá s a hitelt igénybe venni kívánó és hitelre utalt felekre. A szatmári pénztintézetek azonban nem kívánják a törvény által teremtett káros helyzetet azzal tetézní, hogy szigorral lépjenek fel az adóssokkal szemben amibár a törvény őket ily eljárásba szinte bekergeti. A pénztintézetek tehát a rájuk bízott érdekekre való köteles gondosság mellett igyekeznek doglogi jelzalogos biztosítéket szerezni ott, ahol eddig személyes jellegű hitelt nyújtottak, miután ez utóbbinak vagyoni biztosítékait az új törvény jórészt elvonja. Amennyiben azonban ez az adóssok helyzete folytán nem mutatkoznék lehetségesnek, a legteljesebb kimélet elvéek alapján járnak azokkal az adóssokkal szemben, akiket a törvény önhibájukon kívül tett hitelképtelennékké és akik pontos törlesztés folytán vállalt kötelezettségüknek tehetségük szerint eleget tesznek. Tartózkodik tehát minden tömeges hitelföldmondástól és az amugy is kellemetlenné vált gazdasági helyzet kiélesítésétől.“

De nemcsak a pénztintézetek indítottak mozgalmat az új végrehajtási törvény miatt, hanem a budapesti szabóiparosok is. A szabómesterek országos szövetsége ugyanis arra való hivatkozással, hogy a végrehajtási törvény novellája a hitelezők követelése elől a kielégítési alapot elvonja, tagjaihoz

körlevelet intézett, figyelmeztetvén őket arra, hogy künlevőségeiket lehetőleg még az új törvény életbeléptetése előtt érvényesíteni, vagy legalább biztosítani törekedjenek, újabb rendelkezéknél pedig gondosan szem előtt tartsák azt, hogy az új törvény hatása ajatt már a legközelebbi időben számolniok kell a fogyasztóknak az eddiginél jóval csekélyebb hitelképességével.

Ime az első fecske. Az új törvény elsősorban a legkiválóbb, a legtöbbszőr kijátszott és a mindenki által legtöbbszőr igénybe vett hitelezőket riasztotta meg: a szabókat. Sietnek eddigi követeléseiket biztosítani és redukálják a hitelt azokra a boldog időkre, amikor a végrehajtás már nehezebb lesz, mint eddig volt! Így e törvénynek kettős eredménye is lesz. Az első, hogy nehezen lehet majd végrehajtani, a második, hogy még nehezebben lehet majd tartozni. Mert nemcsak az új törvény szorította meg a végrehajtható összeg nagyságát, a szabók is megszorították a hitelt.

Telepek megjutalmazása. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági udvarok beépítési, felszerelési és gazdasági eszközök rendbentartása s egyáltalán okszerű gazdálkodásért Pozsár Mihály szapárfalvay lakos és Krauser Miklós facseti lakosnak egy választott berni falu üsző borjút, Korka Sándor és Korka János bálincei lakosok részére pedig egyiknek egy répavágót, másiknak pedig egy konkolyválasztót engedélyezett, mely tárgyakat mint a földmívelésügyi miniszter ajándékát a napokban osztották ki.

A kivándorlás és munkáskérdés Bácsbadrog-megyében. Bácsbadrog vármegye közigazgatási előadója, Rácz György, a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén tett részletes előterjesztésében érdekes képét nyújtja e vármegye közigazgatási helyzetének. A bácsmegevei állapotokat ismertető részletek mellett különösen figyelmeztető megfigyelései a munkásviszonyok és főként a kivándorlás kérdésében. A munkásviszonyok tekintetében örömmel konstatálja, hogy a vármegye területén a viszonyok javultak, melynek érdemét a munkaadó gazdákon kívül a mezőgazdasági munkásoknak is tulajdonítja. Kifejti jelentésében, hogy a viszonyok javulásának okai között nagy szerepet játszik az a körülmény is, hogy a szociális igazgatás által világnak eresztett jelszavak, remények és illúziók, mind tényleg csak illúziók maradtak s amelyekből sem az izgatók, sem az idők semmit sem váltottak és váltanak valóra. Ennek a tapasztalatnak kijózanító hatására mutat rá azzal, hogy a megyebeli munkáskép megelégedettségének előmozdítására ez a kijózanító procezzust előmozdítani ajánlja a gazdák figyelmébe. A munkásviszonyok kedvezőbbre fordultában elismeri a visszavándorlást is ok gyánnt, itt azonban rámutat arra is, hogy az örvendetes visszavándorlás jelenségével még nem tartja megszüntnek a kivándorlást és ezzel együtt nem tartja még rendezettnek magát a kivándorlás kérdését. „Ez a leányzó igazán nem halt meg — írja Rácz György — hanem csak szunnyadozik“. Nem vagyunk hiájával ugyanis olyan leveleknek, melyekről nekem tudomásom van s amelyek Amerikából azt a hírt hozzák, hogy az amerikai munkás- és kereseti viszonyok ismét változás előtt állanak. A külszöbön álló elnökválasztás egésze alatt visszaemlék az előző állapotokat s ennek a reménynek a hangoztatásával már szitják a kedvet és hangulatot, hogy munkásainkat Amerikába csábítsák. Azért tehát résen kell állanunk.“ Bácsbadrog vármegye közigazgatási előadója tehát írásos bizonyítékok alapján máris látja a közeljövőben várható visszavándorlás e téren s még idejében emeli fel szavát, melyet nem is egészen a kormányhoz intéz — mert attól csak félmunkát remél — hanem a magyar gazdákhoz, kiket legkíváncsiabbnak tart társadalmi téren a kivándorlás ellensúlyozására.

Petroleum-forrás Krassószörényben. Karánsebesről jelentik: A Krassószörényben lévő Borlova községben a községi iskola alapozása közben a munkások bő tartalmu petroleum-forrásra bukkantak. A falu lakossága a hír elterjedésekor nagy mennyiségben hordta szét a forrás tartalmát, amely nyers állapotban is eléggé jól égett. A községi elöljáróság jelentést tett a forrásról az alispánnak.

A viharágyuk mellett. Említettük már, hogy a földmívelésügyi miniszter meggyőződött arról, hogy a jégverés ellen a viharágyúzással való intézkedés nem vezet a kívánt sikerre, ennél fogva a viharágyúzáshoz eddig engedélyezett kedvezményes áru lőpor kiszolgáltatását beszüntette. A szombathelyi

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használatra valódi áldás gyomorhajosoknak és székeszorongásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

hegyközség dr. Rohrer Ödön elnöke mellett tartott rendes évi közgyűlésén élénk vitát támasztott a földművelésügyi miniszternek a viharágyuk tárgyában érkezett leirata. A hegyközség a miniszter rendelkezésével szemben is kéri fogja a kormányt, hogy a pozsonyi tüzértől a jövőben is kedvezményes áron puskaport kaphasson, miután a tapasztalat azt igazolja, hogy mióta a hegyeken viharágyuk vannak, a hegyterületen nem volt jég, míg a szomszédos Olad községben és a mezőkön minden évben fordul elő nagyobb jégverés.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 13-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban országsszerte derült idő uralkodik. A hőmérséklet nagyjából a normális fölé emelkedett; a maximum: Csáktornyán 35 C° és a minimum: Arvaváralján 8 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára: Meleg idő várható, nyugot felől zivataros esőkkel.

Table with columns: Allomás, Légnyomás, Hőmérséklet, Szélirány és sebesség, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet. Lists various locations like Szatmár, Ungvár, Kősmárk, etc.

Feljels szerkesztő: PURJESZ LAJOS
Kiadótulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIGIZSÓ
Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.
Gyógytényezők: Időgyengeségi állapotok, Almatlanság, Hűdés (Paralysis), Idegfájdalmak, Idegszabák (Neuralgiák, Ischias), Gerincvelősrövidítés (Tubes), Szívbetegségek, Véredényelmeszesedés, Köszvény és cux (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok), Székrekedés, Anyagcserebajok (Elhízás, cukorbetegség, vészségénység), Bőrbaajok, Bőrviszketeg, Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság), Aranyeres csomók.
Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE
Gabonatözsde.

Budapest, július 13.
A gabonatözsdeiről szóló tudósításunk a közgazdasági rovatban van.

A készáru piacon elkelt:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81.5 kg., 500 mm. 80.5 kg. 24.40 korona uj, 1000 mm. 78.5 kg. 24.90 korona, 500 mm. 78 kg., 500 mm. 78 kg. 24.40 korona, mind júliusi szállításra, 100 mm. 77 kg., 200 mm. 77 kg., 100 mm. 77 kg. 25.40 korona, 300 mm. 76 kg. 24.90 korona, 150 mm. 75 kg. 24.45 korona, 100 mm. 72 kg. 22.30 korona.
Fejérmegyei: 100 mm. 77.5 kg. 24.90 korona.
Pestvidéki: 600 mm. 80 kg. 24.40 korona, uj jul. száll., 300 mm. 80 kg. 24.10 korona, uj aug. száll., 800 mm. 78.2 kg. 25.50 korona, 500 mm. 24.— korona, uj.
Bánsági: 3000 mm. 81 kg. 24.50 korona, júliusi szállításra, 200 mm. 80 kg. 24.70 korona, 100 mm. 80 kg. 24.60 korona, 300 mm. 79 kg. 24.45 korona, mind uj.
T.-Bánsági: 100 mm. 82 kg., 100 mm. 81.5 kg. 100 mm. 80.5 kg. mind 24.80 korona.
Bácskai: 500 mm. 79 kg. 24.— korona, 600 mm. 79.5 kg. 24.20 korona, 100 mm. 79 kg., 100 mm. 79 kg., 500 mm. 79 kg. 24.— korona, 600 mm. 78 kg. 24.50 korona, mind uj.
Szerémségi: 260 mm. 79 kg. 24.— korona.
Raktárból: 1000 mm. 76.8 kg. 24.80 korona.
Uj rozs: 100 mm. 19.55 korona, 1000 mm. 19.50 kp. par., 200 mm. 19.40 korona, kp. ab. alom.
Tengeri: 200 mm. 15.40 korona, kp.
Zab: 100 mm. 16.90 korona, 100 mm. 16.70 korona, kp.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Table with columns: Buza, Tiszavidéki, Fejérmegyei, Pestvidéki, Bánsági, Bácskai, Rozs I-rendű, közepmértékű uj, Arpa takarmány I-rendű, Köles, Zab I-rendű, Tengeri beltölődi uj, Repce: Kaposztarepce. Lists prices per 100 kg.

Budapesti gabonaforgalom.
A határidőpiacon kötöttek:
Dél előtt:
Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.38, 11.39, 11.33, 11.30,
Rozs 1908. októberre 9.60, 9.57, 9.63, 9.56,
Zab 1908. októberre 8.50, 8.47,
Tengeri júliusra 7.70, 7.71, 7.65,
Tengeri 1909 májusra 7.49, 7.52, 7.48, 7.55, 7.50, 7.52.

1 óra 30 perczkor zárulnak:
októberi buza 11.30 - 11.31
októberi rozs 9.57 - 9.58
októberi zab 8.45 - 8.46
júliusi tengeri 7.63 - 7.64
1909 májusi tengeri 7.53 - 7.54

1908. július 9-től július 10-ig.
Erkezett: Elszállított:
Buza 23221 102
Rozs 928 29
Arpa 151 5
Zab 4150 1005
Tengeri 7105 3959
Liszt 735 17263
Korpa — 2437

Értéktözsde.

Csendes üzletmenet mellett a délelőtti folyamán kedvező bécsi hírekre az Államvasuti részvényekben áremelkedés állott be. Az államvasuti részvények mellett még a Magyar hitel részvények is emelkedtek, de a tőzsdén a kereslet megszűnté következtében lanyhaság váltotta fel ezt a kedvező irányzatot, mire az árak lemorzsolódtak. Így a vezető-értékek az Államvasuti részvények másfél koronás áremelkedésétől eltekintve, majdnem változatlanul záródnak. A Közuti részvények kínálat következtében másfél koronával visszaestek. Helyi piacon teljesen jelentéktelen volt a forgalom. Kötés csak az Országos Központi Takarékpénztár és a Köszénbánya és Téglagyári részvényekben fordult elő. A járadékpiacon is volt némi üzlet, azonban az árfolyamok nem változtak. A sorsjegyek közül kötés volt a Hazai és a Szanatórium-sorsjegyekben. A valutapiacra a német birodalmi márka és a frank árfolyama csekély visszaesést mutat. Forgalomba került: Osztrák hitel 619.25—620.25—619.75 koronán, Magyar hitel 739.25—740—739 koronán, Államvasut 702—705.50—703 koronán, Leszámitolóbank 468.50 koronán, Jelzálog 430—429.50 koronán, Rima 553—553.50 koronán, Városi villamos vasut 261.50 koronán, Közuti 535—535.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.15—93.12½ koronán, Hazai bank 274—273.50 koronán, Salgó 568 koronán.

Előtözsde.

Előtözsde szilárd.
Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 619.75—620.25, Magyar hitelrészvény 740.25, Osztrák-magyar államvasut 702.—705.50, Déli vasut 117.—117.25, Rima-murányi vasut 553.—, Jelzálogbank 430.—430.25, Közuti vaspálya 535.—, Magyar koronajáradék 93.10—93.15

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.
Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 619.75—, Magyar hitelrészvény 738.50—739.—, Osztrák-magyar államvasut 702.50—703.—, Rima-murányi vasut 553.—, Magyar leszámitoló-bank 469.—, Jelzálogbank 429.50, Városi villamos vasut —, Magyar koronajáradék 93.10—93.15, Köszénbánya és téglagyár 450.—, Központi takarékpénztár 1630.—, Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 4.24, Hazai sorsjegy 100.50.

Utőtözsde.

Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 619.50, Magyar hitelrészvény 738.50, Államvasut 702.75, Leszámitoló bank 649.50, Rima-murányi 553.25, Városi villamos 261.50, Közuti villamos 535.50.

BECSI GABONATÖZSDE.

Bécs, július 13. (Saját tudósítónk jelentése.)
A mai tőzsdén nagyobb fedezeti kereslet jelentkezett az újabb forró és száraz időjárás következtében. Különösen tengeri iránt mutatkozott nagy érdeklődés és ez a cikk 15 fillérrel drágult. Ennek hatása alatt szilárd lett az irányzat annyiban, hogy buza, rozs és zab megtartotta szombati árait. Az üzleti forgalom csekély volt, mert a konzum nem jelent meg a piacon és a kínálat is gyenge volt. Az utolsó jelentések a külföldi tőzsdékről nem adtak unszólást nagyobb üzleti tevékenységre és az árjegyzések általában változatlanok maradtak.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.05—13.45 korona, mosoni —.—.—.— korona, tótfelvidéki 12.70—13.15 kor., déli vasuti 12.60—13.10 korona, marchfeldi 12.55—12.85.
Uj-rozs: tótfelvidéki 10.25—10.50 korona, csepeli 10.25—10.45 kor., pestmegyei 10.25—10.40, déli vasut 10.15—10.35 korona, különféle magyar 10.15—10.35 kor., osztrák 10.20—10.50 korona.
Arpa: morvaországi 7.40—7.70 kor., marchfeldi —.—.—.— kor., bécsvidéki —.—.—.— kor., tótfelvidéki —.—.—.— kor., csepeli —.—.—.—, győri —.—.—.— kor., déli vasuti —.—.—.— kor., tiszavidéki —.—.—.— korona.
Magyar tengeri: régi 8.—8.20, uj —.—.—.— kor., —.—.—.— kor., cinquantin 8.50—8.80, uj —.—.—.— korona.
Magyar zab: selejtes —.—.—.— kor., közepes 8.75—9.— korona, elsőrendű 9.—9.25 kor., válogatott 9.15—9.45 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.45—8.75 korona.

BECSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, július 12. Minthogy az államosítási tárgyalásokat a hét folyamán előreláthatólag befejezik, az államosítandó vasutak részvényeit élénken keresik és az osztrák-magyar államvasutak részvényei 5 ko-

előtt folyamán... részvények... részvények is... megszűnt kö... ezt a kedvező... Itk. Igy a ve... yek másfél ko... ndnem változat... kinlát követ... tek. Helyi pia... rgalom. Kötés... kpénztár és a... vekben fordult... üzlet, azonban... rsjegyek közl... -sorsjegyekben... arka és a frank... t. Forgalmba... 619.75 koronán... n, Államvasut... olóbank 468.50... n, Rima 553—... t 261.50 koro... gyar korona... ai bank 274—... 619.75—620.25... -magyar állam... -117.25. Rima... 480.—430.25... ajáradék 93.10—... y 619.75—, Osztrák-magyar... i vasmtl 553.—, ogbank 429.50... koronajáradék... 450.—. Köz... r. szanatórium

ronával emelkedtek. Bárha később nyereségrealizálá... sokat eszközöltek és így ezek a részvények teljes ár... emelkedésüket nem tarthatják meg, mindazonáltal... mintegy három koronával magasabb árfolyammal ke... rültek ki a forgalomból. Nordwestbahn-részvények... is emelkedtek. A többi értékek forgalma nyugodt... volt. A vasuti értékek emelkedése az egész piacot... barátságosan befolyásolta. Hitel- és alpi bányarész... vvények emelkedtek. Az irányzat az előtözsde zár... láig barátságos maradt, csak 3 százalékos déli vasuti... elsöbbségek gyengültek. A déli tözsde nyugodt for... galommal és tartott árfolyamokkal indult. Később... államvasuti részvényekben realizációkat eszközöltek.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 620.— Magyar hitel. 738.50, Länderbank —. Államvasut 704.—, Elbavölgyi vasut 455.—, Déli vasut 117.50—, Alpi bányarésztul 672.25. Rimamurányi 553.—, Májusi járadék 96.80, Magyar koronajár. 93.15 Orosz érték —. Török sorsjegy 187.75, Német márka 117.58.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 618.75, Magyar hitel 738.50 Länderbank 438.50 Unio-bank 539.50, Államvasut 701.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 118.—, Gözhajó —, Alpi bányarészvény 668.50, Májusi járadék 96.85, Magyar koronajáradék 92.95, Török sorsjegy 187.75, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut 453.50, Rimamurányi 553.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, július 13. (Osztrák értékek zárulata.) 4.2 százalékos papir-járadék 96.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.35, 1860-as sorsjegy 151.50, Osztrák hitelsorsjegy 475.—, Angol osztrák bankrészvény 294.50, Bécsi Bankverein 518.25 Osztrák-magyar bank 1746.— Déli vasut 117.50 Dunagözhajózási társ. 998.— Dohány rész. 428.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.56 Osztr. Lloyd 408.— 4.2 sz. az. elzt. jár 96.75—95.—, Osztr. koronajáradék 96.95, 1864-es sorsjegy 264.—, Osztrák hitelintézeti részvény 618.50, Union-Bank 540.50, Osztrák Länderbank 434.—, Osztrák-magyar államvasut 703.—, Elbavölgyi vasut 451.—,

Alpesi részvény 672.25, 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 239.75, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 187.—. Szilárd.

Bécs, július 13. (Magyar értékek zárulata.)

4 százalékos arany-járadék 111.10. Tiszat és szeg. kölc. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 738.25, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466.— Rimamurányi 550.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 401.—, Magyar koronajáradék 93.10, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.50, Kassa-Oderbergi vasutrészvény —, Magyar jelzalogbank 430.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, július 13. (Tözsdei jelentés.) A mai tözsde nagyszámu érdekeltnek a nyaralás folytán való távolléte következtében igen csendes volt. Bányarészek közül elointe egyes vállalatok részvényei magasabbak voltak, a további folyamatban azonban ismét engedtek. Bankok változatlan árfolyamok mellett el voltak hanyagolva. Államvasut Bécsre némileg javult, míg a többi vasutérték megoszlott irányzatot követett. Járadékok és gözhajórészvények megtartották tisznapelőtti árfolyamukat. Zárultkor bányarészekk vevésárlásokra némileg javultak. A készpénzpiac iparértékei többnyire szilárdak voltak. Napi pénz 3% és alább, magánleszámitolási kamattal 2%.

Zárultkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papirjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 92.—, osztrák hitelrészvény 194.20, Déli vasut 25.10, orosz bankjegyek 214.40, 4 százalékos új orosz kölcsön 78.20, Disconto Commandit 170.50, Dinamit-truszt —, Harpeni 197.90, Unifikált török járadék 95.80, 4.2 százalékos elzt-járadék 97.—, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.50, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 15.50, Bécsi váltóár 85.—, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 219.—, Gelsenkirchener 218.90, Laurakohó 204.90, Nyugodt.

Frankfurt, (Zárul.) július 13. 4.2 százalékos papirjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.—, 4 százalékos magyar aranyjádék

93.50, Osztrák hitelintézeti részvény 194.25, Osztrák-magyar államvasut 150.40, eszaknyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.82, Bécsi Bankverein 139.80, Villamos részvény 143.25, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.25, 4.2 százalékos ezüstjádék 99.10, Osztrák koronajádék 96.90, Magyar koronajádék 93.—, Osztrák-magyar bank 125.50, Déli vasut részvény 22.90, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.16, Párisi váltóár 811.75, Union bankrészvény —, Alpi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárul.) július 13. 4.2 százalékos ezüstjádék 98.80, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut 22.75, 4 százalékos aranyjádék 98.40, Osztrák hitelrészvény 194.50, Osztrák-magyar államvasut 150.35, Olasz járadék 104.—, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.65. Szilárd.

London, július 13. Angol consol 87 1/8.

Páris, július 13. (Zárul.) 3 százalékos Francia járadék 95.67, Osztr. aranyjádék 99.10, Magyar aranyjádék 92.40, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék 102.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 290.—, 5 százalékos marokkói járadék 507.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 96.50, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.32, 5 sz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510.—, 4 sz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 96.32, 4 száza. lékos unifikált török jár. 96.92, Török sorsjegy 178.75, Török dohányrészvénye 453.—, Osztrák föld-hitelintezet —, Osztr. Länderbank 467.—, Magyar jelzalogbank —, Banque de Paris 1442, Banque Ottomane 707.—, Osztr. magyar államvasut 746.—, Déli vasut —, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 535.—, Rio Tinto 16.15, Sucerie d'Egypte —, Tula 235.—, Thomson Houston —, Urikányi köszén 150, Chartered 20.25, De Beers 255.50, East Rand 101.—, Jagersfontein 85.75, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 48.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.57, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10, Olasz aranyváltó (rövid) 1/10, Váltó Svájcra (rövid) pari. Csek Londonra 251.30, Magánkamattal 1 1/8. Tartott.

619.50. Magyar... 75. Leszámitoló... 429.50. koronajáradék... 450.—. Köz... r. szanatórium... 05—13.45 ko... , főfelvidéki... 13.10 korona... 0.50 korona... 10.25—10.40... ntéle magyar... 50 korona... kor., march... kor.,... kor.,... 20, uj... uj... kor., közepes... 9.25 kor.,... morvaországi... E... sítási tárgya... befejezik, az... nken keresték... zvényei 5 ko...

Table with columns: Buza, Egyéb gabonanelemek, Burgonya, Faj, and various sub-columns for prices and types.

Table with columns: Allamadésságközfölcsönök, Záloglevek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalmak, and various sub-columns for interest rates and company names.

Table with columns: Újlaki téglá és mészgyártó, Kassa-oderberg, Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalmak, Sorsjegyek, and various sub-columns for company names and prices.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Juhvásár.

Budapest, július 13. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1006 darab juhot. Arjegyzések: elsőrendű 54-56 fillér kgr.-ként, vagy 42-47 korona páronként, középminőségű 45-50 fill., kgr.-ként vagy 28-30 korona páronként, anyajuhok 48-52 fillér kgr.-ként, vagy 29-37 korona páronként, kosok — fillér vagy — kor. páronként, az irányzat és az árak változatlanok maradtak.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, július 13. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 3244 darab magyar, 241 drb galliczai, — drb bukovinai, 1037 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonként elősúlyban: Magyar hizóökök I-ső minőségű 70-76 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 62-68 fillér, III. min. 48-60 fillér, kivét. — fillér, galliczai hizóökök I-ső minőségű 76-86 fillér, II. minőségű 68-75 fillér, III. minőségű 64-67 német hizóökök I. min. 82-90 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 70-78 fillér, III. minőségű 60-68 fillér, legelő ökök 50-62 fillér, paraszt ökök — fill., bika 54-70 korona, kivétel. — korona, tehén 54-74 korona, bivaly 36-46 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, július 13-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 127-129 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 129-131 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 133-137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi július 10. napján volt készlet 38968 drb., 1908. július hó 11-én felhajtott 588 darab, 1908. július 11-én elszállított 145 darab, 1908 július 13. napjára maradt készletben 38511 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, július 13. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 557 darab sertés, 5 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 807 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1364 darab sertés, 5 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 868 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 496 drb sertés, 5 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsúlyban 105-106 fillér, életsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 95-102 fillér, életsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, életsúlylevonással 127-133 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 130-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 130-136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, életsúlylevonással — 138 fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. — (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők.) A vásár irányzata lanyha. Az árak 2-4 fillérrel hanyatlottak.

Kivonat a hivatalos lapból.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Mendl József balázsfalvi lakos családi nevének Méhesre, kiskoru Vecsera István, Lipót, Paulina és Aranka kispesti illetőségű, ugyanottani lakosok családi nevének Andrásra, kiskoru Vaska Kornél kisüzögi illetőségű terjei lakos családi nevének Vecseire, Fried Dezső ódi illetőségű kolozsvári lakos családi nevének Bartára, Reichenfeld Jenő győrszentmártoni illetőségű győri lakos családi nevének Heltaira, kiskoru Rosenzweig Miksa esztergomi illetőségű budapesti lakos családi nevének Rónára, Breuer Gyula tatabányai illetőségű budapesti lakos családi nevének Barabásra, kiskoru Stern Árpád és kiskoru Stern Lajos budapesti illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének Zádorra, kiskoru Weisz Jakab herencsényi illetőségű budapesti lakos családi nevének Verőre, Gyuris Lajos nógrádszentpéteri lakos családi nevének Bérczesre, Grünfelder Márton bátaszéki lakos családi nevének saját, valamint kiskoru László Béla

nevű fia Földesre, Kohn Simon lévai illetőségű selmeczbányai lakos családi nevének Kovácsra, kiskoru Bezzek Béla nagyszalontai illetőségű debreczeni lakos családi nevének Horvátra, Gerabek Ernő máv. állomási előjáró saját, valamint kiskoru gyermekei Ernő Kornél Jenő és Dezső medvesi lakosok Gerőfőre, Barbu Vazul máv. vonatfékező brassói lakos családi nevének Bányászra, kiskoru Friedmann Sándor budapesti lakos családi nevének Fedlire, kiskoru Singer Dániel, Anna és János tiszafüredi illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének Simonyira, végül Mayer Gyula budapesti lakos saját, valamint Marczell és Zsófia nevű kiskoru gyermekei családi nevének Molnárra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Sopron város polgármesteréhez erdőéri állásra augusztus 1-ig; — Sopron város rendőrkapitányához rendőri állásra augusztus 10-ig; — a nagyvárad m. kir. posta- és táviratigazgatóságához a szilágymegyei Hídvég községben, továbbá a biharvármegyei Feketegyőrös, valamint a szabolcsvármegyei Pirics és Bezdéd községekben betöltendő postai ügynöki állásra augusztus 7-ig; — a soproni m. kir. posta- és táviratigazgatóságához a komáromvármegyei Füzitön betöltendő postamesteri állásra július 24-ig; — a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez a nagyatádi kir. járásbírósnál betöltendő irnoki állásra 4 hét alatt; — az erzsébetvárosi kir. törvényszék elnökéhez a megyesi kir. járásbírósnál betöltendő telekkönyvi átalakító díjnoki állásra 14 nap alatt; — a kolozsvári kir. törvényszék elnökéhez albirói állásra 2 hét alatt; ugyanoda a bánffyuhnyadi kir. járásbírósnál betöltendő jegyzői állásra 2 hét alatt; — az ipolyvári kir. törvényszék elnökéhez a selmeczbányai kir. járásbírósnál betöltendő hivataloszlói állásra 6 hét alatt lehet benyújtani a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

		m é t e r		m é t e r		
		ju l. 13.	ju l. 11.	ju l. 13.	ju l. 11.	
Inn	Sihárding	1.78	1.58	M. Sziget	0.02	0.88
Dana	Passan	1.97	2.18	Tokháza	0.12	0.57
	Lina	0.68	0.55	V.-Nemény	0.64	0.69
	Bécs	0.83	0.88	Tokai	0.28	0.83
	Pozsony	1.—	1.07	Tiszafüred	0.88	0.88
	Komárom	2.08	2.10	Szolnok	0.52	0.49
	Budapest	1.48	1.50	Csongrád	1.18	1.16
	Paks	1.—	1.05	Szeged	0.62	0.60
	Mohács	1.87	1.91	T.-Becse	0.24	0.16
	Gombos	2.48	2.57	Titel	1.88	0.—
	Ujvidék	1.71	1.81	Óndava	0.19	1.03
	Pancsova	0.71	0.77	Tapoly	0.75	0.85
	Órsova	1.46	1.50	Hodrog	0.25	0.21
Horva	Morvafalu	0.07	0.10	Sajó	1.28	1.25
Vág	Zsolna	0.81	0.96	Hornád	0.15	0.17
	Troncsán	0.16	0.15	Berettyó	0.18	0.84
	Szered	0.52	0.50		0.26	0.35
	Szt.-Gothárd	0.49	0.46	Körös	0.51	0.41
	Sárvár	0.08	0.13	Cenca	0.82	0.84
	Győr	1.75	1.78	N.-Vár	0.17	0.17
	Várasd	1.55	1.61	Belényes	0.88	0.84
	Zákány	0.21	0.15	Tonko	0.26	0.25
	Bacs	0.27	0.26	Gurabene	0.62	0.62
	Fazék	1.14	1.19	Borosjenő	0.88	0.82
	Mura	0.48	0.48	Bákás	0.54	0.58
	Zágráb	0.16	0.16	Gyoma	0.46	0.46
	Szlezek	0.86	0.87	Gy.-Fehérvár	0.06	0.—
	Mitrovicza	1.04	1.02	Soborsán	0.—	0.—
	Décs	0.49	0.42	Árad	1.88	1.88
	Szalmár	0.05	0.03	Makó	0.84	0.83
	N.-Maltény	0.—	0.44	K.-Kostély	0.20	0.20
	Munkács	0.12	0.10	Béga	0.48	0.88
	Homonna	0.35	0.25	Temesvár	1.—	0.82
	Perecsény	0.—	0.—	Becskerék	0.90	0.84

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: GAJOS MATYÁS

MEGHIVO.

A

Déványai Takarékpénztár
Részvénytársaság
rendkívüli közgyűlése

folyó évi szeptember 6-án délelőtt 10 órakor a pénztár helyiségében fog megtartani, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívtnak.)

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság előterjesztése közraktár építésére vonatkozólag, valamint ezzel kapcsolatosan a közraktári telek vételének jóváhagyása.
Déványa, 1908. július hó 12-én.

Dr. Tóth János, elnök.

*) Megjegyeztetik, miként az alapszabály 22. §-a értelmében a közgyűléseken csak oly részvényes és azon részvényei után gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a rendes közgyűlést illetően a megelőző év december hó végéig a rendkívüli közgyűlést illetően pedig azt megelőzőleg 3 hóna a nevére iratott s azt az esedékes szelvényével a közgyűlés megnyitásáig az intézet pénztáránál leteszi, vagy más pénztárnál letett felvételéről szóló elismervényt előmutatja.

Mért van a legkomolyabb hívatása a

DIANA-

sósórszesznek a

fodrász-termekben?

Mert köztudomású lett, hogy feltűnő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásoknál DIANA-sósórszesznél nincs jobb a világn.

Mert a fejbőrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.

Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.

Mert a haj szinét elovonítja, fényesíti.

Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.

Mert pattanások képződése ki van zárva

Mert megvágás esetében a vérmérgezés ki van zárva.

Köztudomású, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokot egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül, és pedig ott a hol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ilyen ragadós bőrbajhoz, a nélkül, hogy ennek bárki oka volna. Epen ezért tanácsos a DIANA-sósórszesz-kezelés minden borotválkozás és hajvágás után.

Közegészségügyi

szempontból tehát roppant nagy hívatása van fodrásztermekben a

DIANA-sósórszesznek,

mert

desinficiáló és összehúzó

hatása legelső fokon áll. A hajhullás is legtöbbször egy ilyen ragadós betegségnek az eredménye. Epen ezért urak házaiban is a fésülönök a DIANA-sósórszeszt használják. Megöli a DIANA-sósórszesz azokat a bacillusokat, melyek előidézik a hajhullást és bőrbántalmakat. — A valódi DIANA-sósórszesz 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben az egész országban mindenütt kapható. Csak vigyázni kell, hogy minden üvegen látható legyen a két szó: „DIANA-sósórszesz.”

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. sz.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana-sósórszesz	Egy nagy üveg Diana-sósórszesz	Egy legnagyobb üveg Diana-sósórszesz
40 fillér.	1.— korona.	2.— korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően e két szó: Diana-sósórszesz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Versek.

Dunai utazás.

A tüszemek kigyultak a hegyen,
Mi ültünk a hajófedélzeten.
Alattunk a hullámsereg
Vonaglott, reszketett.
A vén Duna megsejtette, hiszem:
Hogy veled vagyok szép Beatricem.

Még délután oly sivár volt a lét,
Most minden olyan színes, csodaszép,
S lelkemnek úgy fáj e tudat,
Hogy ez csak hangulat,
Mely elszáll, mint az alkonyati köd,
Mire hajónk a parthoz ér, kiköt.

Hallga csak, hogy csacsognak a habok
Mint a szerelmes, mint a lány dalok,
A víz hajónk alatt
Himnuszba kap.
Oly édes terhet nem vitt sohasem,
Mint téged: én szép Beatricem!

Fehérség.

Fehér szobácska: csupa ragyogás
Alig egy kép a hősin falakon,
Csak a tavaszi, derűs napsugár
Kaczerkodik az ablakon.

A sugarak oly félve, reszketően
Csókolnak benn egy szöske lányfejet.
Ó, azt hiszem a vén nap odafönn
A lányba beleszeretett.

És én a bünös, éneklő pogány
E látomány káprázata alatt,
A lánynak megtisztulva nyujtom át
Az első ibolya-virágokat...

Peterdi Andor.

(Viharágnyak Franciaországban.) Míg nálunk a viharágnyak alkalmazása, mint a jégverés ellen való védekezés eszköze, egyre vesztit jelentőségéből, minthogy a velük tett kísérletek többnyire nem váltak be, addig Franciaországban tetemesen gyarap-

szik a viharágnyak hiveinek száma s kivált a szőlőtermelő vidékeken egyre több gazda szerez be magának ilyen mozsarakat, amelyekkel vihar közeledtekor hatalmas ágyuzást szoktak véghezvinni. A viharágnyás kérdése az elméletet és a gyakorlatot egyaránt régóta foglalkoztatja és Franciaországban is akadt több tudós, aki a viharfelhők elűzésére szánt ágyuzást teljesen hatástalannak tartja. Ezzel szemben a gyakorlat emberei szerint bámulatos eredményeket sikerült már eddig is elérni a viharágnyakkal, ha a kellő időpontban és megfelelő rendszerességgel hozzák működésbe. Így például Loire département meteorológiai bizottsága legutóbb egész könyvet adott ki ama megfigyelésekről és viharágnyakkal tett tapasztalatokról, amelyeket a bizottság kerületéhez tartozó vagy azzal határos vidéken lakó gazdák, valamint a bizottság kiküldöttjei személyesen szereztek.

Ez adatokat az időjárás alakulására vonatkozó pontos statisztikai följegyzésekkel egészítette ki a bizottság, amely az összegyűjtött adathalmazból két következtetést von le. Az első az, hogy a viharágnyak elszigetelt, egyéni alkalmazása egyre csökken, ellenben az egész határokra kiterjedő közös védekezés terjed, ami annak a belátásából ered, hogy közlő viharfelhők eloszlására csakis nagyobb területen egyenletesen eloszló védekezés lehet képes, míg egyes elszigetelt viharágnyak működése teljesen hatástalan. A bizottság második következtetése az, hogy noha föltétlen biztosságot a viharágnyak alkalmazása még nem is nyújt jégverés és pusztító zivatarok ellen, mindamellett kétségtelenül kitűnik az összegyűjtött adatokból, hogy a kellő időpontban működésbe hozott nagyobb kaliberű viharágnyak az esetek túlnyomó részében hatékonyaknak bizonyultak, kivált a jégfelhőkkel szemben. Svájcban a zürichi kantonban, Küssnacht vidékén folytatnak viharágnyakkal 1903 óta kísérleteket, még pedig igen kedvező eredményekkel.

(Férfiak árczapolása.) A chicágói rendőrséget legutóbb több osztályba sorozták be. Felállították a rendőrség gyilkossági-, forgalmi-, tolvaj- és más egyéb osztályait. Így keletkezett a „szépségosztály“, amelyre csupa szép nővési és megnyerő arcú rendőrt vesznek fel, akiket reprezentatív czélokra és az előkelő városnegyedekben való szolgálatra alkalmaznak. Az új osztályba nagyon sokan jelentkeztek felvételre, köztük nyolcz német, két bur, egy norvég, egy skót és egy angol férfi. De az osztály legelső tagja mégis az amerikaiak közül került ki,

akik a pályázaton nagy többségben voltak. Feltűnik eközben, hogy az amerikaiak számára borotvált arcza még előrehaladottabb korban is milyen fiatalnak látszik és óriási előnyben van más nemzetiségű hasonló koru szép férfiak felett. Ennek egyik legfőbb oka az, hogy az amerikaiak körében egyre jobban terjed az arcmassage. Manapság minden amerikai fodrász egyuttal/masseur is és a legtöbb amerikai férfi borotválkozás után arcmassageban is részesül. Ennek a szokásnak nagy elterjedtsége következtében a borbélyok természetesen kitűnő masseurok lesznek, akik klienseik arcán minden ránczot ismernek és azt ügyesen eltüntetik. Főleg az ügyességüknek és ápolásuknak köszönhetik az amerikaiak azt a szépséget és fiatalos arcot, amelyre a yankee olyan végtelenül büszke.

(Uralkodók a zálogházban.) Nagy táblás, nagy betűs zálogházak előtt gyakorta látunk alattomosan somfordáló, féltékeny bujkáló alakokat, akik hónuk alatt kisebb-nagyobb csomaggal, vagy zsebükben a készletben tartott órával, avagy az ujjukról lehúzott gyűrűvel, mint a héja, úgy lesnek a kedvező pillanatra, hogy akkor osonhassanak be, amikor senki sem látja őket. Szégyenlik azt, hogy pénzügyre szorulnak, félnek a világ ítéletétől, mert sokszor előfordult már, hogy egyeseket lekicsinyeltek a zálogházak látogatásáért. Ellenben azok, akik mitsem törődnek azzal, hogy mit beszélnek róluk az emberek, flegmatikus nyugalommal s angolos eleganciával lépik át a titokzatos küszöböt s emelt fővel, széles mosollyal jönnek ki ismét, ha „kölesünnyük“ sikerült. Pedig ha veszszük, a zálogházlátogatásban nincs semmi lealacsonyító, különösen akkor, mikor tudvalevő dolog, hogy királyok, fejedemek, uralkodóházi tagok is igénybe veszik a kölesünnyet e nemét, ha nagyon megszorulnak. Egy angol folyóirat összeállítja azoknak az uralkodóknak lajstromát, akik igénybevették a zálogházak segítségét. Az utolsó napolyi király több ízben elzalogosította ezüst asztali készletét londoni zálogházakban. Milán szerb király, amikor sürgős kártyaadósságai voltak, a bécsi zálogházakban szokta becsapni ékszerait. Néhány hónappal ezelőtt Abd-el Aziz marokkói szultán Londonban ékszerre szerzett pénzt, amelyre a mostani kiráru alatt fokozott szükségére van. Izabella spanyol királyné nemcsak gyémántjait, hanem értékes képeit is elzalogosította. A mostani szerb király, amikor még csak Karagyorgyevics herceg volt, gyakran szorult rá svájci és francia zálogházak előzékenységére.

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

19

— És ha barátid később nem osztják ezt az érzésedet. Ha néid, vagy nagybátyád előbb-utóbb megtudják a történetet, mit szólnak majd ők hozzá. Azt fogják mondani: Rossz volt a kezdet, eltitkolta hugunk előtt, hogy már egyszer nős volt, hamis név alatt vette el feleségül! Ó elvégre állithatja magáról, hogy ártatlan, nekünk azonban erre bizonyítékunk nincsen. A törvényszék meghozta ítéletét, hogy: „bizonyíték híján“. — ha Ernő ártatlan, bizonyítsa be. Ezt fogják mondani és gondolni rokonaid. Előn az idő Valéria, ahol te is érezni fogod, hogy nekik igazuk van s te csalódásban éltél.

— Ez az idő soha nem jön el! — feleltem én hevesen. — Igazságtalan vagy velem szemben, fájdalomt okozol nekem, megsértesz velem, ha ezt rólam feltételezed.

Ernő kiszabadította magát ölelésemből s keserű mosollyal lépett hátra.

— Csak néhány napig voltunk férfi és feleség, Valéria. Irántam érzett szerelmed még új és fiatal. Az idő, mely mindent eltoppít, szerelmednek hevét is le fogja hűteni.

— Soha, soha!

Még hátrább húzódott tőlem.

— Tekints körül a világban! — szölt Ernő — még a legboldogabb házaspárnál is jönnek órák, percek, mikor a derült égre felleg borul. Ezek az órák és percek kimaradhatatlanok és ha számunkra is elérkeznek majd, akkor a kétség, az aggodalom, melyek most még oly távol állnak tőlünk — megtalálják hozzád biztos utjukat. Ha a felhők a mi házasetünk egén is feltornyosulnak, ha az első kemény szó már elhangzott, amely a te gyors feleletet kiváltja... ezek után szobád magányában, az álmatlan éjszaka csendjében, első feleségem szerencsétlen

végzetére fogsz gondolni. Előtted fog lebegni árnya, előtted lesz, hogy engem felelősségre vontak, de ártatlanságomat nem tudtam bizonyítani.

— Majd így szólsz magadhoz:

Az elsőnél is taian csak kemény szavakkal kezdte, aki szintén csak hevesen hogy visszafellett. Tán egy nap én velem is így fog végződni ez az egész történet, amint azt a törvényszék a másikkal nem tudta bebizonyítani, de oly nagy hatalommal nyomozta. Kinzó kérdések egy fiatal asszony szívében! Kezdetben vissza fogsz riadni ezeknek a válaszolásától. Igyekezel elaludni. De már a következő reggel óvatossá leszel, én ezt észreveszem s legbensőbb énem tudni fogja, hogy ez mit jelent. Elkeseredve ettől a tudattól, legközelebbi kemény szavam még keményebb lesz s a te elfojtott kételyeid eleinte halkak, majd mindinkább jobban ütnek fel mérges fulánkos fejűket. Így lesz pokollá otthonunk. Ülhetek-e én valamikor is ágyadnál, ha beteg leszel, vagy csak rosszul is érzed magad, anélkül, hogy a legártatlanabb dolgok ne emlékeztessenek arra, mi történt annak a másik szerencsétlen asszonynak az ágyánál, aki előtted volt a feleségem.

...Vagy kanál orvosságot nyujtok neked — már gyanu cselekedeteket követek el, hisz azt mondták, hogy az orvosságot mérgeztem meg. Ha egy eszébe teát adok, iszonyu gyanut keltek életre; azt mondták, arzenikumot töltöttem a teájába. Ha megcsókolak, mielőtt elhagyom a szobát, alkalmat adok arra a gondolatra, hogy engem meggyanúsítottak, hogy őt is megcsókoltam. Megcsókoltam, hogy magamat jó színben tüntessem föl. Elhetünk mi ilyen körülmények között egymással? Nincs az a halandó, aki elviselhetné egy ilyen együttlét nyomorúságát! Éppen ma mondtam neked, ha még egy lépést teszel ebben az ügyben, boldogságunknak ebben az életben vége van. Meghalt. Te ezt a lépést megtetted, boldogságunk — meghalt.

... A halálos féreg ott rág a szívednek s vagy gyorsan, vagy lassan, de halálra gyötör! Idáig kényszeremben végighallgattam. De

az utolsó szavaknál, melyekkel jövő életünk képét festette előttem, közbeszóltam — nem tudtam már tovább elviselni.

Iszonyu szavakat mondasz — szóltam. Még cly fiatalok vagyunk s mindketten már leszámoltunk volna az élettel; minden reménnyel? Szerelmünket és reményünket gyalázod az ilyen jóslásokkal!

— Vári, míg végigolvastad a pört — felelte Ernő — mert hiszen ugy-e el fogod olvasni? Ne szégyeld bevallani.

— Elejétől végig elolvastok minden szót. — Oy kevés reményit fogsz meríteni ebből a pörből, mint ahogy a közönség nem kaphatott semmit a javamra. Amig nem ismerted a titkomat, addig a boldogság hatalmunkban állott. Most, hogy ismered már, mindörökre elveszett.

— Nem! — szóltam én. Most, mióta tudom, mostantól kezdődik csak a mi házasetünk. Még pedig új alapon, feleséged odaadó szerelmének az alapján.

— Mit értesz ezalatt?

— Hozzáléptem és megfogtam a kezét.

— Mit beszélél nekem a világ vélekedéséről. Ítéletéről és hitéről. A bíróság „bizonyíték híján“ hozta meg ítéletét — ez nem elégti ki a közvéleményt. Ha a törvényszék tévedett és Ernő nem bünös, bizonyítsa be! Ezek voltak azok a szavak, melyeket te barátainak tulajdonítottál. Én ezt akár a magam mondását — magamévá teszem. Én azt mondom:

— Bizonyíték híján az ítélet engem sem elégti ki. Bizonyítsd be az igazad, Ernő. Azzal, hogy az ítéletet a „nem bünös“-re változtatod. Mért engedted három évet cselekvés nélkül elmulni. Megmondiam neked, hogy miért? Feleségedre vártál, aki segíteni fog neked. Most itt áll előtted s szívvel-lellekkel kész a segítségére. Itt van azért, hogy élete feladatává tűzze ki, hogy a világnak és a törvényeknek kimutassa a te ártatlanságodat!

Ezek a szavak iszonyuan felizgattak. Erem kidagadt, szívem szinte hangosan vert. Beszédem ereje szinte visszhangzott a szobában.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK
Kedden, 1908. július 14-én.

Fővárosi nyári színház
GRETCHEN.
Tréfa 3 felvonásban, Irta Dawis és Lipschütz, Fordította Hajó Zándor.
Kezdeté fél 8 órakor

Műsor.
Szóda: A homád árok
Csütörtök: Csók király
Péntek: Csók király

Városligeti Nyári Színház
Beria panamája.
Énekes bohózat 3 felvonásban, Irta Feld Mátyás, zenéjét szerzelte Barna I.
Kezdeté fél 8 órakor

BEKETOW CIRKUSZ Városliget
Telefon 107-14
Ma este 7/8 órakor

Nagy Fényes Előadás
Tom Jack a létező legnagyobb és az egész nagy műsor.

DELI étterem és kávéház
a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán
Ma és mindennap délután 2/5-4/7-ig és este 9/9-10-ig kezdve az európai hírd

CISKOVSKY
quartette hangversenyek, fényes változatos műsor.
Édes és meleg ételek. Rendes polgári árak.

Az újpesti hajóállomási vendéglőben
naponta előhírből a közönség előtt
szabad-tűzön főzött

HALÁSZLÉ
Dunai terezz. Gyönyörű kilátás.
Katonahangverseny.

AMERIKAI-PARK
TELEFON 4-49
UJ OS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Minden este
Havemann Rikárd
az állatszeliidők királya
és a 41 számból álló óriási
júliusi új műsor.

Belpéjegyek: este 9 óráig 60 fill. azután 1 kor.
Kedvezményes jegyek kaphatók minden térszédben.

Panpanin Tomea
fagyalt különlegességek gyára
Budapest, VII., Tökölly-ut 46. sz.
Széküld saját kocsiján fagyaltot elsőrendű minőségben
Tisztaság és izletesség garantálva.
A czimre tessék ügyelni.

"VALUTA" erszeny
egy darab bérhöl készítő ára
1 korona kizárólag

"Székely" büröndösöl
VII. 9 Rákóczi-ut 4
Arányzék ingyen

Hull a haja? Használja a **Petroleum-hajszesz-t.**
GARA-féle
Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhelyénél hely
Gara Géza és Tsa drogéria Bpest, VIII. József-körut 78.
Tessék Árjegyzéket kélni.

"PÁLMAIGET" NAGYVENDÉGLŐ
ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Estéknél **BANDA MAROZI és FIAI**
zenekarának hangversenye. Előkelő
családok találkozó helye. — Elsőrendű konyha,
különösen gyönyörű és különleges borok. —
0000 Számos látogatási kör útszettelől 0000

EKAMP GYULA a bikszádl fűrdő étterem
volt bérloje.

IFJ. SCHULLER FERENCZ
nagyvendéglője
VI. kerület, **Andrássy - ut 39. szám.**
A szalmaözevgyek legkedveltebb étterme.
Társasági árak! * Különö kiszolgálás

Órajavítás 1korona.
Pótlandó új részeken kívül. Zsebórajveg, mutató 10 kr.
Ferenc-körut 44.
Schwimmer Albert órásmester.
Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

A legújabb rend-
szerű Zongora- és
Hangszer - Hitel-
osztály megnyilt

A legolcsóbbtól a legfino-
mabbig kaphatók készpénz-
ért vagy banknál törleszt-
hető részletre.

A vásárolt zongorák vagy hangszerak értékét egy bank
rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A
hangszer ára tehát csak annyi, mintha készpénzért venné.

**Reményi Mihály nagy zongora- és
hangszer-telepés.**
Budapest, Király-utca 58. szám.
Prospektus és árjegyzék minden hangszerrel küln-
külön díjmentesen.

OLSZEWSKY TADEUSZ
fogműterme
Budapest, Muzem-körn 23. I. emelet.

Természetű fogak és fogsorok innap nélkül fájdalom-
mentesen eszközzelnek, melyek a rágásra, valamint
a beszéd könnyítésére különösen alkalmasak. — Ezen
hirdetés felmutatójának 12 forintért készítek arany
koronát a legjobb aranyból.

Tévedés
kikerülése végett vásároljon óvszer-
különlegességet a **GUMMI KIRÁLY**-nál
HATSCHEK N.
Csakis: Budapest, Károly-körut 6.
ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Butor
készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állan-
dóan készén raktéren a leggyorsabb kivittől a leg-
finomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér
bélyegben.

**Nagy Imre lakberendezési
vállalata.**
Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Építők Zsebkönyve
Szerkesztették:
Lechner Jenő és Varga László
Ara bekötve 7.- kor.
Singer és Wolfner kiadás Bpest, Andrássy-ut 10

ITT a tavasz!!
elmúlt a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbőr!
Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az olismert kitéző
Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax
Állandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőr puhán
üdön és tisztán megtartja

a **rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX**
eltünteti szepőt, pórsenyit, alkát miltessert patanást
májfoltot, a rángos bőrt bársenyimává, a vörös
vagy narbanított bőrt fehérré teszi.
* Gyermekápolásnál, fűrdőzésnél nélkülözhetetlen.
Kitéző hatással bír szemgyulladásnál, valamint for-
és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré
és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz
bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában és jobb
füszerüzletben. — Csak dobozban, nem kímérve
Egyedüli **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest,
készítője **Rogátsy Kálmán** Rákóczi-ut 10.
Fizetünk a ROGATSY névre.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ
Tenisz-pálya-készítő és föl-
szerelő. Versenyjátékosok
egyedüli raketjavítója. —
MACHER REZSO sportüzlete
Budapest, IV., Koronaheroeg
utca 3. szám. (Az udvaron)

Butorok művészi javítása
Megtongált vagy rosszul készített finomabb
butorokat teljesen új állapotba hoz, antik
butorokat szakszerűen rendbe hoz, zongor-
rát polituróz, továbbá állandóan raktáron
tart finom berendezéseket, valamint konyha- és
előszoba-butorokat

RÉTI JAKAB műasztalos
BUDAPEST, IX., Lónyay-utca 25. szám.

Összes berendezések eladók.

A rendkívüli nagy eláru-
sítás megkezdődött

Pfeifer Pál
és Testvére cégnél
Budapest, VI., Kecskeméti-utca 6. sz.

A következő árak most eladásra kerülnek:

Angol zsefir-íngek, most	frt 1,60, 1,75, 2,05
Fehér, puhamedű íng...	1,50, 1,75
Egész finom férfi hálóing	1,68
Női madapolan-íngek...	95, 1,25, 1,45
Női nadrag és hálókötös	1,10, 1,25, 1,45
Lüszter alsószoknyák	2,65, 3,25, 3,45
Férfi és női vászonsebkendők teja	1,50, 2,40, 3,25
Uri gallér, most	12, 15
Szines kézelők, párja	18
Férfi és női kötött harisnyák	18, 20, 25, 38
Női flor ajour-harisnya, barna és fekete	49, 65
6 személyes damaszt étkező-készl.	2,85
Vászon törülköző, piros széllel	18, 25
Kockás vászon edénytöröl, 6 drb	88, 1,25
Finom madapolan fehéremtűre	26, 29
Kelengye-vásznak, 1 vég	6,30, 7,80, 7,95
Valódi cőrnávasznak, 1 vég	15,25, 16,75

Ruha-zövegek és mosó-árak mesés olcsón eladatnak,
míg a készlet tart.

Még csak rövid ideig! Még csak rövid ideig!

Összes berendezések eladók.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
5 évi jótállás mellett.
Arany és ezüst ókszerék, óv-
eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.
Javitásokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.
Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
művész
Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

Mindenfitt kapható a legfinomabb
Weider tejszin és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

BUTOR DUS VÁLASZTÉK...
RÉSZLETFIZETÉSRE
RÉNDHIVÜLI ÖLCSŐÁRON
MÁRHATÓ
ENRENTREU TESTVÉREK
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA)
KIS-ÉS ÁRMEGÉSZER INGYEN. TELEFON 8227.

Természetes
ezüst űsthen
mindenkor frissen befőzött
kiváló finom
málnaszörpöt

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség: Miskolc
17,427/908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzlet-
vezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a
Sajó-Ecség község határában levő Sajó-hídnak há-
rom évi időtartamra terjedő vambérlésére.

A kötetendő szerződés tervezete megtekinthető
Miskolcon a magyar királyi államvasutak üzlet-
vezetőségének pályafentartási és építési osztályában
(Szemere-utca 29. szám I. emelet) a hivatalos órák
alatt.

A két tanu előtémzése mellett alkírt ajánla-
tokat legkésőbb 1908. évi július 20-án déli 12 óráig
kell benyújtani alírótt üzletvezetőség I. általános
osztályánál.

Az ajánlatok egy korona bélyeggel ellátva le-
pecsételt borítékban következő felirattal nyujtan-
dók le:

«Ajánlat a sajó-ecsegi Sajóhid vambérlésére.»
Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis
1908. évi július hó 20-án déli 12 óráig 100 korona,
azaz Egyszáz korona bánatpénz teendő le a magyar
királyi államvasutak miskolci üzletvezetőségének
gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami le-
tételre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzre vonatkozó letétjegy az ajánlat-
hoz nem csatolandó. Az értékpapírok legutóbb jegy-
zett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken
felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán be-
érkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tár-
gyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek
térti vevényenylet adandók fel.

A magyar királyi államvasutak miskolci üzlet-
vezetősége fentartja magának azon jogot, hogy aján-
lattevők közül tekintet nélkül az ajánlott összegre
tetszés szerint váaszthasson, új pályázatot hirdet-
vagy a bérlet tárgyát képező üzletet saját kezelésébe
vehesse.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a miskolci üz-
letvezetőség elhárózásáig maradnak kötelezettség-
ben és annak velük történt közlése előtt ajánlataik-
kal vissza nem léphetnek, minthogy ellenkező esetben
bánatpénzeiket elvesztik.

Miskolc, 1908. július hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert
egy és kétsövű vadászfegyvereket,
flóberteket, karabélyokat, céllövő fegy-
vereket és revolvereket csekély havi
részletfizetésre
árfelemelés nélkül szállít
Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gessler Siegfried
szállít
Kőbánya.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvárt.
23,651/908. sz.

HIRDETMEY

Értesítjük a n. é. utazóközönséget, hogy az
511. és 512. sz. személyvonatok a Tóvis-Karácson-
falva közt levő 145. sz. órház. **Oláhcsesztve**
megállóhelynél f. évi július hó 15-től kezdve, uta-
sok fel- és leszállása céljából feltételelesen
meg fognak állni. A nevezett vonatok a megállóhe-
lyet a következő időpontokban érintik.
Az 511. sz. szem. vonat (Bpest felé) d. e. 8 óra
25 perc. Az 512. sz. szem. vonat (Bpest felől) este
8 óra 43 perc.

Az üzletvezetőség.

Titkos betegségek.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltű-
nően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve
meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és
rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét
tönkretette. Ezen szörvű állapoton csak ugy lehet gyö-
keresen segíteni, ha ez illetők olyan lelkiismeretes speci-
alista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a
nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő ba-
jegyek is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos be-
betegségek létezése is.

Ilyen magaslatos hivatásu Dr. Palócz v. kórházi orvo-
speczialista országos hírlé Intézete (Budapest, VII., Rákóczi)
(Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett
a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan
és gyorsan gyógyítják már sok év óta még a legelha-
nyagottabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgycső-
hólyag-, ideg- és hátgerinczbajokat, az énfertőzés és szifis-
utóbajait, magümlést, elgyengült férfierőt, (impotenciát)
kezdődő elmozavart, aranyerét, sérveket, vérbajokat, böt-
betegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit
Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha
valaki bármil oknál fogva személyesen nem juthetne el,
akkor szivesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe
csak válaszbélyegyet kell mellékelni.) A gyógykezelés be-
fejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra min-
denki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speci-
ális gyógyszerokról is gondoskodik. Rendelés naponta d. e.
10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Bu-
dapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerleltt gazda
tapasztalatal alapján, melyeket a kórház hungyszorvi
és bujakóros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban
emerítált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget
(húgycsőfolyást ebeket, syphilit stb.)
Impotenciát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendés
foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerel.
Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-11-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállodával szemben.)
Ajándék ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön váróterem.

BIZTOS
gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek.
mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizeletli zav-
rok, éjjeli magümlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphi-
lis, az énfertőzés utóbalaként fellépő idegbajok, korai férfie-
rő elgyengülés, bármily bőrkülsőek stb. nőknél fehérvér-
meh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigo-
ran tudományos és lelkiismeretes gyógymóddal
fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL
v. or. és kir. osztdály főorvos országos hírlé és a legpróbb, 22
éve fennálló rendelt Intézet
Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hó-
lyag bajok vizsgálata villamos húgycsőtükror segélyvel.
Videkiok levelekre kimerítő választ és szakaszor tanácsot nyer-
nek, gyógyászorrol gondoskodra lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

A hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges... KIS HIRDETÉSEK

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges... KIS HIRDETÉSEK

Pénzszekrények használtak és ajak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban.

Ananász kajszin barackot befőzésre és lekvárnak postakosaránként 1 fnt. zöldringlót...

Kajszinbarackot nemcsak példányokat befőzésre vagy lekvárnak...

Őszi barackot nagy duránccal, 5 kilót 4 koronáért...

Parketagyár Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket...

Kitűnő likőrök és rum készíthetők házilag olcsón...

Pótvizsgákra Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, redl, malgánvizsgálatra...

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra...

BUTOROK háló-, ebéd-, szalondorendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezései...

Jogi-politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre...

Zálogcédulákat, brillánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek.

Kajszinbarack elsőrendű válogatott befőzésre és lekvárnak való 5 kilogrammos postakosaránként...

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7,50, 4 liter K 9.- bérmentve.

Gépészeket eséplés idejére napszintén gazdasági személyzetet, szakértelem és jószakságért teljes felelőséget vállalok...

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebéd-, szalondorendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezései...

Szepességi csemegék BARTA-féle vörösáfonya befőttel, málna-, szamóca-, csipkegyógyóval, gomba- és huskonzerveket, pástetómokat...

BUTOROK háló-, ebéd-, szalondorendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezései...

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265 Kesziny-utca sarok.

Magánnyomozó törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könyes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelését...

Stenográfia "Ingyenes gyorsírástanítás, teljesen díjtalan gépirás-oktatás. A Stenográfia országos gabelsberger gyorsíró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsírási és gépirási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsírást az általános közönség minél nagyobb körében terjeszesse és ismeresse.

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, eladó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Ujdonság! Gamsbua Ujdonság! - K. 3 80-tól felfelé. - A. Sachsels Bécs kalapkészítő XVII., Kalvarienbergg. Nr. 34., N., Taborstrasse Nr. 33., XVI., Neuperfelderstr. Nr. 2. képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással, kapuvás rácsok, kerkeretek, keramittalapok, Kohlheiml lapok olcsón kaphatók Kelemen Mór, építelő-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Kiák üzlet Sziget-ut 5.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa ur szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékkel utasítással bérmentve. Holnap szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Vadászfegyver gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potomon eladó. Közöttük Toplewer-kulesu Lancaster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksllinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 fnt. Drilling, valódi Krupp acélsővekekkel 65 fnt. Winchester 35 fnt. Néhány jobb revolver, mint Branning Welodoghamerles, ugyanitt Görz Zeiss. Voigtländer és más finom fényképezőgép, egy perzsa-szöngyeg és egy motorke-rékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küld a "Kegelet" szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46. 27903 B.

Butor a legfinomabb és egyszerűbb kivitelben kedvező fizetési feltételek mellett kapható. Asztalosok készítményeire kölcsönt adunk bármely magasságban. Mü-butor Kereskedelmi Rész-vény-Társaság Budapest, Aranykéz-utca 5.

30 forint. Varrógépek egy új valódi esz-től Blager varrógép 5 évi letállással csakis SINGER A. műgépész-nél Budapest, Közp-let Akácia-utca 66. Minden-temű varrógépek javítását legutányabb árban elvállal-om. Árjegyzék ingyen.

BUTOR árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garzon szobák Szalon bőrteltek, gyönyörű tükör, díván, borszek, íróasztal, porzsa-szöngyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, eladó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Ujdonság! Gamsbua Ujdonság! - K. 3 80-tól felfelé. - A. Sachsels Bécs kalapkészítő XVII., Kalvarienbergg. Nr. 34., N., Taborstrasse Nr. 33., XVI., Neuperfelderstr. Nr. 2. képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással, kapuvás rácsok, kerkeretek, keramittalapok, Kohlheiml lapok olcsón kaphatók Kelemen Mór, építelő-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Kiák üzlet Sziget-ut 5.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa ur szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékkel utasítással bérmentve. Holnap szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Vadászfegyver gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potomon eladó. Közöttük Toplewer-kulesu Lancaster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksllinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 fnt. Drilling, valódi Krupp acélsővekekkel 65 fnt. Winchester 35 fnt. Néhány jobb revolver, mint Branning Welodoghamerles, ugyanitt Görz Zeiss. Voigtländer és más finom fényképezőgép, egy perzsa-szöngyeg és egy motorke-rékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Tokaji aszabor négy puttonos, literje 3 korona, Eötvös Lajos szőlőbirtokosnál Tarczal (Zemplénmegye). 5582

Fontos tükör almát, csemege kör-tét, ujburgonyát métermá-zsánként 12 fnt. előleg-beküldéssel szállít Szabó Csongrádról.

Kajszinbarackot válogatott legszebb minő-ségben 5 kiló 3 korona, megyét nagyszeműt főzésre 2,50 koronáért szállít Szilágyi M. szőlőtelep tulaj-donos Kis-Körös. 28770

!!! Olcsó kölcsönök !!! Tiszviselőkölcson 6-6 1/2%-ra, 15 35 évre, kezsek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem aka-dály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jelzálogkölcsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05%-o annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-o-ra. Óvadatokra az érték 75%-o-ig. Katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tarcshíftel, Válto-kölcsönt gyorsan és elő-nyösen folyósítunk. Ingat-lanok erdők, bányák adá-s-vétele Osztrálysorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden fel-világosítás díjtalan!! Kép-viselők alkalmaztatnak! Kún és Társas bankbizo-mányi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarok. Telefon: 105-34. Válaszbélvez. 28420

Kajszinbarackot válogatott legszebb pél-dányokban, hegyi termést 5 kilogrammonként 3 koronáért zöld ringlót 2,50 fill-erért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyös-ön. 5584

INGYEN bérmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrát GUMMI-halholtyag stbről szóló ár-jegyzékünket. GUMMI-HALHOLTYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. tozta NAKIRA valódi indiai ferli különle-gesség tozattja 12 korona. Uterus-Spray legújabb női különlegesség 14 kor. PESSAR OCLUS női szor 3-11 kor. MINTA-GYÜJTEMÉNY 12 db lexikonba 6 óvszer 4 k. IRRIGATOR 3 koronától 10 koronáig

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDEL FÉNYKÉP NAGYTASOK ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PARTYVAL 55-68 CTR. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINÉS OLAKÉP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐMINDENŐT FELVÉTELEK. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPÁRTO és BUDAPEST, VI. ROTTENBILÉER-0-66 KÜTÜNTETVE AZ 1908. évi PÁRSI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL: KERESZTEL és ARANY-ÉREMMEL.

Magánkutató és tudakozó iroda Kertész és társa Rákóczy-ut 64. Elvállal kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat, családi, magán és örökösödési ügyekben. 5583

Kérelem a nemesszivi emberekhez! Ezuton kérem a jószivű embereket, lennének kegyesek egy fél szemű és félkezű 19 éves egészen árva fiut segíteni, hacsak néhány fillérrel is. Hendzel Kálmán Budapest, Nepszínház-utca 39. fidsz. 4.

Pályázati hirdmény. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. január hó 1-től számítandó 8 eseeleg 5 évre vagyis 1911. eseeleg 1913. év végéig a szükséges szöveges nyomtatványokra és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkáknak és a használatban levő kezelési nyomtatványok és az ezekkel kapcsolatos könyvkötő munkáknak szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A közelebbi feltételek és részletes módzatok valamint az ajánlatul felhasználandó irlapok a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési A. III. szakosztálynál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó szám.) a hivatalos órak alatt, díjmentesen kaphatók.

Az inekint egy kor. m. kir. okmányblyeggel ellátott, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok lepecsételve ily feltétellel: Ajánlat: 154812/908. számhoz 1908. évi augusztus hó 4-én déli 12 óráig az anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál (VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtószám benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott nyomtatványmentenyiség egy évi értéknek 5 azaz öt százaléka képenzben, vagy állami letetekre alkalmas értékpapirokban 1908. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1908. évi július hóban. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)